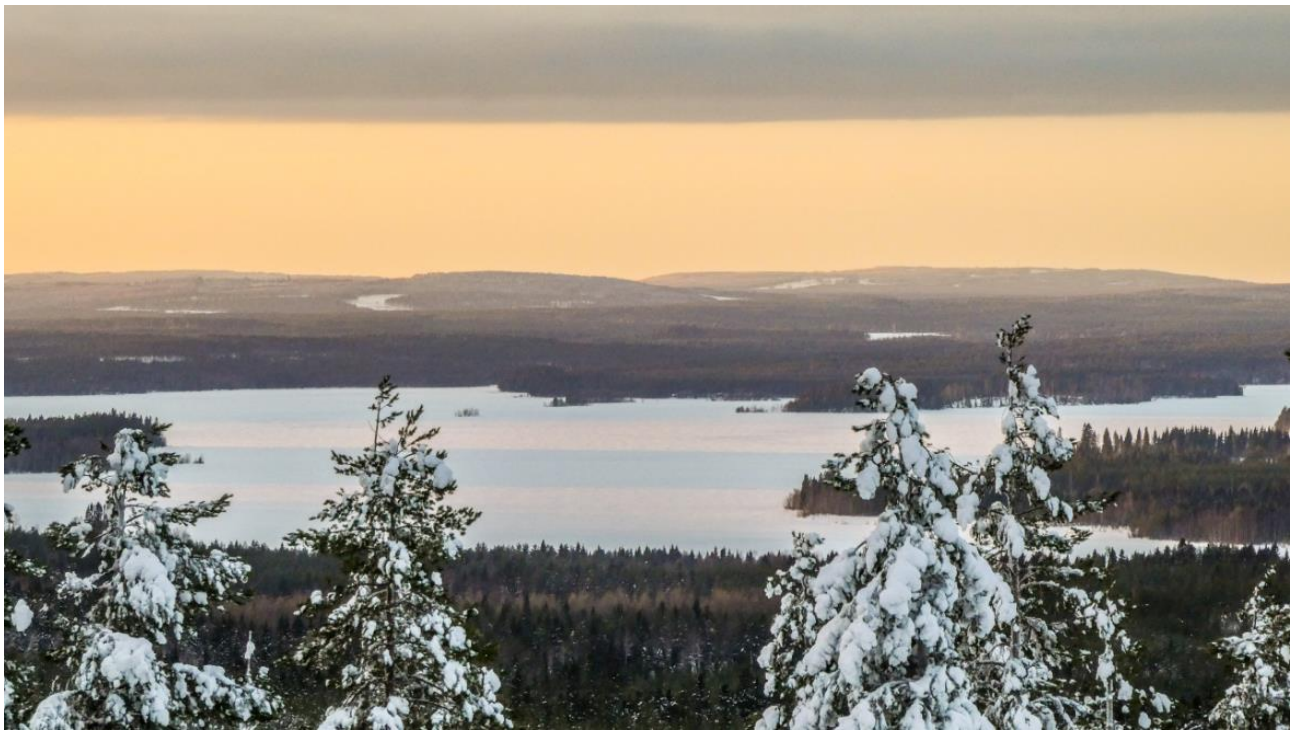

Ristijärvi

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2024

Kuva: Krista Salmela

Sisällys

1	TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1.1	Kunnanjohtajan katsaus	4
1.1.2	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	5
1.1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	8
1.1.4	Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	12
1.1.5	Ristijärven kunnan henkilöstö	14
1.1.6	Arvio tulevasta kehityksestä	18
1.1.7	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	19
1.1.8	Ympäristöasiat	21
1.2	Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	21
1.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	23
1.3.1	Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus	23
1.3.2	Tuloslaskelma ja tunnusluvut	24
1.3.3	Rahoituslaskelma ja tunnusluvut	24
1.3.4	Tase ja tunnusluvut	26
1.3.5	Kokonaistulot ja –menot	29
1.4	Kuntakonsernin toiminta ja talous	30
1.4.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	30
1.4.2	Konsernin toiminnan ohjaus	30
1.4.3	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	31
1.4.4	Arvio konsernin todennäköisestä kehityksestä	33
1.4.5	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	33
1.4.6	Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus	34
1.4.7	Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut	34
1.5	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	40
1.5.1	Asiaa koskeva sääntely	40
1.5.2	Tilikauden tuloksen käsittely	40
1.5.3	Talouden tasapainottamistoimenpiteet	40
2	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	41
2.1	Kuntastrategian toteutuminen	41
2.2	Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	44
2.2.1	Käyttötalouden toteutuminen	44
2.2.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	75
2.2.3	Investointiosan toteutuminen	76
2.2.4	Rahoitusosan toteutuminen	78
2.2.5	Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisesta	79
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	80

3.1	Tuloslaskelma.....	80
3.2	Rahoituslaskelma.....	81
3.3	Tase.....	82
3.4	Konsernilaskelmat.....	84
4	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	92
4.1	Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	92
4.1.1	<i>Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät.....</i>	<i>92</i>
4.1.2	<i>Konsernitilinpäätöksen laatimisperusteet.....</i>	<i>92</i>
4.2	Tuloslaskelman liitetiedot	93
4.3	Taseen liitetiedot.....	98
4.3.1	<i>Taseen vastaavia koskevat liitetiedot .....</i>	<i>98</i>
4.3.2	<i>Taseen vastattavia koskevat liitetiedot .....</i>	<i>102</i>
4.4	Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot ...	105
4.5	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot.....	108
4.6	Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat	109
4.6.1	<i>Kilpailutilanteessa tapahtuva toiminta.....</i>	<i>109</i>
4.7	Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	113

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Venäjä jatkoi sotaansa Ukrainassa ja Gazan sota loi jännitteitä Lähi-Idässä. Itäraja oli kiinni. Venäläisten matkailu on käytännössä loppunut kokonaan maakunnassamme. Kuntien varautumista jatkettiin osallistumalla eri viranomaisen järjestämiin harjoituksiin.

Energian hinta, korot ja inflaatio vakiintuivat vuoden aikana ja lähtivät hienoiseen laskuun loppuvuotta kohti mennessä. Talouskasvu on ollut mitättömän pientä. Valtion velkaantuminen jatkuu, mikä luo säästöpainetta myös kuntien valtionosuuksille. Sähkön hinta pörssissä heilui ollen kalleimmillaan n. 2,30 euroa kwh:lta. Kunnan taloudessa kustannusten nousu näkyy kohonneina menojen kasvuina. Kuntakenttä selvisi kuitenkin vuodesta kohtuullisen hyvin.

Hyvinvointialue jatkoi edelleen taloutensa tasapainottamista. Sotepalveluissa ei vuoden aikana tapahtunut kunnassa merkittäviä muutoksia. Hyvinvointialue on tarkastellut kunnilta vuokraamiensa tilojen määrän tarvetta. Kunnat joutuvat yhtiöittämään sote-kiinteistöt, mikä edellyttää markkinahintaisia tilavuokria. Kunta ei voi enää kilpailutilanteessa markkinoilla vuokrata tilojaan omakustannushinnoilla. Kunnan puhtaanapitopalvelut tuottaa SOL Oy ja ateriapalvelut Vireko Oy.

Tilikauden tulos on 118.206 (konserni 237.260) ja ylijäämä 132.527 (konserni 218.938) euroa. Talousarviovuoteen lähdettiin – 377.000 euron alijäämäisellä talousarviolla (korjattu ta -306.000 euroa). Harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta kunta sai 58.000 euroa. Valtionosuuksia ja verotuloja kertyi n. 85.000 euroa budjetoitua enemmän. Toimintakulut toteutuivat budjetoitua pienempänä ja toimintatuotot parempana. Toimintakate oli n. 360.000 e budjetoitua parempi. Näiden vuoksi tulos kääntyi plussalle. Vuoden aikana valmisteltiin ja hyväksyttiin talouden tasapainottamissuunnitelma vuoteen 2027. Tilinpäätösvuoden ylijäämä helpottaa suunnitelman toteutumista. Uutta lainaa talousarviovuoden aikana nostettiin kuntatodistuksena 300.000 euroa.

Kunnassa on käynnissä neljän tuulivoimapuiston yleiskaavan laatiminen. Pisimmällä kaavoituksessa on Pieni-Paljakka alueen kaavoittaminen. Fingridin Seitenoikea-Nuojua kantaverkon valmistumista vuonna 2030 on pyritty kiirehtimään pari vuotta aikaisemmaksi. Tuulivoiman liittäminen verkkoon vaatii uutta verkkokapasiteettia. Tuulivoiman tuomat mahdolliset kiinteistöverotulot mahdollistavat kuntalaisten entistäkin parempien ja laadukkaampien palvelujen tuottamisen sekä myös verojen keventämisen kunnallis- ja kiinteistöveroissa. Aurinkovoiman rakentaminen nostaa myös päätään. Kunta on sitoutunut HINKU-kuntaverkostoon liittyessään uusiutuvan energian tuottamisen mahdollistajaksi ja käyttäjäksi.

Vuoden aikana valmisteltiin TE-palvelujen siirtyminen valtiolta kunnille vuoden 2025 alusta lukien. Paltamon kunta tuottaa palvelut Ristijärven kunnassa.

Kunnan henkilöstössä tapahtui loppu vuonna 2024 muutoksia, kun sivistyspäällikkö/rehtori ja kunnanjohtaja irtisanoutuivat tehtävistään. Sivistyspäällikkö/rehtorin virka täytettiin 2025 vuoden alusta, mutta uuden valitun kunnanjohtajan tulon siirtyminen keväälle 2025 aiheutti tarpeen kutsua eläköitynyt kunnanjohtaja takaisin riviin kevään ajaksi.

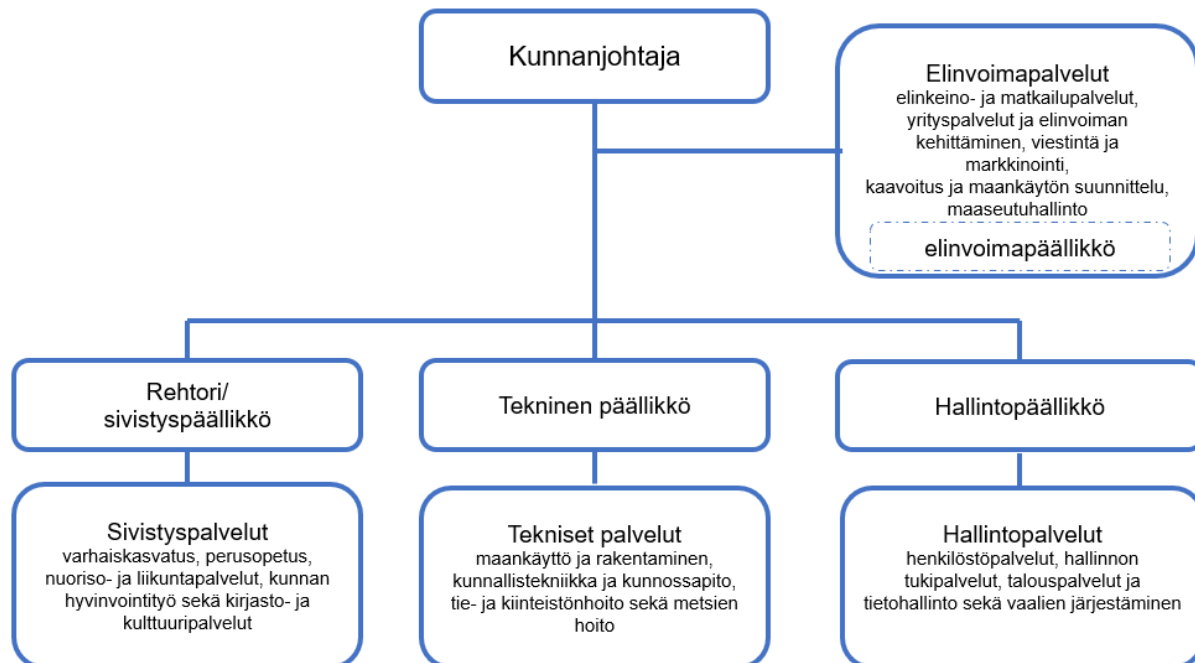
Tulevina vuosina on varauduttava siihen, että valtionosuudet ja kunnan tuloverot pienenevät edelleen. Kiinteistöverotuottojen merkitys korostuu tulon lähteenä. Oma toimintaa on sopeutettava edelleen ja yhteistyötä naapurikuntien kanssa lisättävä aina kun se on mahdollista.

Ristijärvellä 19.3.2025 Petteri Seppänen

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Henkilöstöorganisaatio ja toiminnot

Henkilöstöorganisaatio jakautuu palvelu- ja tehtäväalueisiin, joita ovat elinvoimapaalvelut, hallintopalvelut, sivistyspalvelut ja tekniset palvelut.

Kuva 1. Henkilöstöorganisaatio.

Johtavat viranhaltijat ja sijaiset

Kunnanjohtajana on toiminut – Petteri Seppänen 31.12.2024 asti (sijainen hallintopäällikkö Maarit Ojavuo, hallintosääntö §14 Kunnanjohtaja)

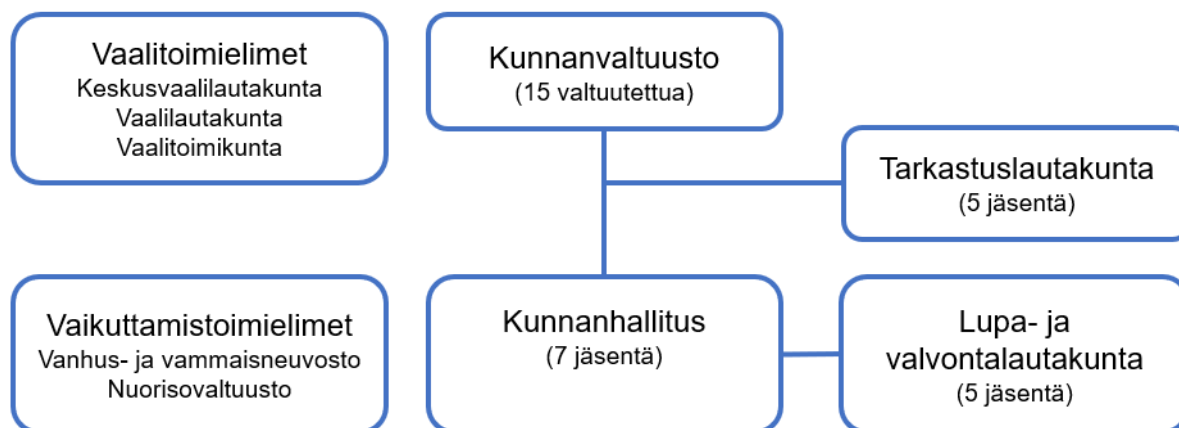
Maarit Ojavuo (vs. kunnanjohtaja) vuonna 2024 ajalla 6.11.2024-31.12.2024 kvalt 6.11.2024 §31 (Sijainen tekninen päällikkö Ahti Mikkonen hallintosääntö §14 Kunnanjohtaja)

Elinvoimapaalveluiden palvelualueen elinvoimapäällikkönä on toiminut Oiva Jansson 31.3.2024 saakka. Hannu Hälinen aloitti toimessa 1.11.2023.

Sivistyspalveluiden sivistyspäällikkönä ja rehtorina on toiminut Tiinaliisa Portano 31.12.2024 saakka. (Sijainen sivistyspäälliköksi Meeri Halonen ja Rehtorille Juha Salo hallintosääntö 25 § Viranhaltijoiden tehtävät ja toimivalta) Vs. sivistyspäällikkönä ja rehtorina on toiminut 18.11.2024-31.12.2024 Atte Leinonen. Khall. 28.10.2024 §141.

Teknisten palvelujen päällikkönä on toiminut Ahti Mikkonen.

Toimielinorganisaatio

Kuva 2. Toimielinorganisaatio.

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuustossa on ollut 13 valtuutettua. Valtuusto kokoontui vuoden 2024 aikana viisi (5) kertaa.

valtuutettu	puolue	
Tolonen Arto J	KESK	puheenjohtaja
Heikkinen Salla	KESK	
Hälinen Hannu	KESK	
Häyrynen Matja	VAS	
Kanervo Juha	KESK	
Karppinen Leila	KESK	
Klemetti Arto	KESK	
Korhonen Mari	KESK	
Oikarinen Olavi	KESK	
Oikarinen Paavo	KESK	
Raninen Pertti	VIHR	II vpj
Tolonen Helka	KESK	I vpj
Tolonen Arto O	KOK	

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus kokoontui 16 kertaa. Kunnanhallituksessa on seitsemän (7) jäsentä.

jäsen	puolue	varajäsen
Oikarinen Paavo, pj.	KESK	Härkönen Janne
Heikkinen Salla, vpj.	KESK	Roimela Katariina
Kanervo Juha	KESK	Heikkinen Mauno
Karppinen Leila	KESK	Heikkinen Hilikka
Korhonen Mari	KESK	Torvinen Minna
Liljeblad Hannu	KOK	Pietilä Olli
Häyrynen Matja	VAS	Outi Salonen

Lupa- ja valvontalautakunta

Lautakunta, jossa on viisi (5) jäsentä, kokoontui kerran vuoden 2024 aikana.

jäsen	puolue	varajäsen
Tolonen Helka, pj.	KESK	Salonen Outi
Raninen Pertti, vpj.	VIHR	Pietilä Olli
Haapamäki Marja	VAS	Häyrynen Matja
Härkönen Janne	KESK	Kemppainen Anu
Pyykkönen Eero	KESK	Juha Kanervo

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta kokoontui kuusi (6) kertaa. Tarkastuslautakunnassa on viisi (5) jäsentä.

jäsen	puolue	varajäsen
Klemetti Arto, pj.	KESK	Tolonen Arto J
Tolonen Arto O, vpj	KOK	Oikarinen Olavi
Haapamäki Marja	VAS	Juntunen Anja
Ylijukuri Mikko	KESK	Halkola Aune
Leinonen Taina	KOK	Keränen Hanna-Leena

Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta kokoontui neljä (4) kertaa ja siinä on viisi (5) jäsentä.

jäsen	varajäsen (ei henk.koht.)
Kauppila Antti, pj.	Tolonen Ari
Tähkäpää Liisa, vpj.	Keränen Hanna-Leena
Heikkinen Irmeli	Tolonen Erkki
Romppainen Martti	Keränen Hannu
Savikko Minna	Leiniö Ulrika

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kunnan toimielimen jäsenet sekä asianomaisen palvelu- ja tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat, joiden päätösvalta määritellään hallintosäännössä. Näitä ovat

- hallintopalvelut: kunnanjohtaja ja hallintopäällikkö
- sivistyspalvelut: rehtori/sivistyspäällikkö, varhaiskasvatusvastaava, kirjasto- ja kulttuuritoimen vastaava
- tekniset palvelut: tekninen päällikkö

Johtoryhmä

Johtoryhmän kokoonpanosta päättää kunnanjohtaja. Johtoryhmään kuuluvat hallintopäällikkö, elinvoimapäällikkö, sivistyspäällikkö ja tekninen päällikkö.

Laajennettu johtoryhmä kokoontuu tarvittaessa ja siihen kuuluvat johtoryhmän jäsenten lisäksi tehtäväalueiden esimiehet. Laajennettu johtoryhmä kokoontuu neljä kertaa vuodessa yhdessä valtuuston ja kunnanhallituksen puheenjohtajiston kanssa.

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön joulukuun 2024 taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talous kääntyi taantumasta hienoiseen kasvuun alkuvuoden 2024 aikana, mutta vuositasolla bruttokansantuote (BKT) jää 0,3 prosenttia pienemmäksi vuonna 2024 kuin edellisvuonna. Eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen ja myös yksityisen kulutuksen väheneminen. Suomen viennin kasvu vauhdittuu, mutta odotettua hitaammin, sillä euroalueen vaimea talouskasvu jarruttaa erityisesti tavaraviennin kysyntää. Valtionvarainministeriö arvioi, että inflaation hidastuminen ja korkojen lasku kääntävät sekä kulutuksen että investoinnit kasvuun ensi vuonna. BKT kasvaa 1,6 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuosina 2026 ja 2027. Työmarkkinoiden käänne parempaan siirtyy vuoteen 2025.

Valtionvarainministeriön mukaan vuosina 2026–2027 työllisyys tulee paranemaan talouden vahvistuessa, ja työttömyysaste laskee vuoden 2025 8,4 prosentista 7,4 prosenttiin vuonna 2027. Maailmankaupan ennustetaan toipuvan taloutta nopeammin. Euroalueen ja Yhdysvaltojen talouden ennustetaan pysyvän kasvussa. Asuntorakentamisen odotetaan laskevan edelleen vuonna 2024, mutta vuodelle 2025 odotetaan jo kasvua. Korkojen kääntyminen laskuun sekä asuntojen kysyntä kasvattavat asuntomarkkinoita. Energiasiirtymän, digitalisaation sekä puolustusinvestointien määrän ennustetaan kasvavan merkittävästi ensi vuodesta alkaen.

Valtiovarainministeriön ennusteeseen sisältyy useita riskitekijöitä. Talousnäkymiä heikentäviä riskejä ovat mm. Yhdysvaltojen kauppapolitiikka ja mahdollinen eskaloituva kauppasota sekä kotitalouksien lisääntynyt säästäminen, joka on jo nyt lykännyt kulutuksen kasvua. Varovainen kulutuskäyttäytyminen voi estää talouden ennustettua kasvua, vaikka korot laskevat ja tulot kasvavat. Toisaalta suuret investointisuunnitelmat voivat tuoda talouteen ennustettua enemmän vetoapua. Lisäksi työikäisen väestön määrän kasvu lisää talouden potentiaalia ja hyvien kysyntäolosuhteiden myötä talous voisi kasvaa ennustettua nopeammin.

Julkisen talouden kehitys

Valtionvarainministeriön taloudellisen katsauksen (joulukuu 2024) mukaan julkisyhteisöjen rahoitus-alijäämä on vuonna 2024 4,2 prosenttia suhteessa BKT:hen. Heikko talouden suhdanne heijastuu julkiseen talouteen monin tavoin, minkä lisäksi viime vuosien nopea inflaatio kasvattaa menoja tuntuvasti vielä tänä vuonna.

Vuonna 2024 ovat verotulot kasvaneet maltillisesti heikon suhdanteen vuoksi. Omaisuustulot sen sijaan ovat kasvaneet voimakkaasti, mikä näkyy erityisesti sosiaaliturvarahastoilla sekä vähäisemmissä määrin valtiolla. Menojen kasvu on jatkunut nopeana kaikilla sektoreilla, vaikkakin osittain eri syistä. Valtion menot kasvoivat erityisesti varautumiseen ja turvallisuuteen tehtyjen investointien vuoksi. Paikallishallinnossa taas puolestaan menojen kasvua on ajanut henkilöstömenojen ja ostopalveluiden kasvu. Sosiaaliturvamenot ovat kasvaneet eläkkeiden suurten indeksikorotusten takia sekä voimakkaasti kasvaneen työttömyyden myötä.

Vuonna 2025 verotulojen odotetaan kasvavan kuluvaan vuoteen nopeammin, kun talouden toipuminen saa vauhtia ja veroja korotetaan. Omaisuustulojen nopean kasvun sen sijaan ennustetaan hidastuvan. Lisäksi hallituksen päättämät toimet vahvistavat valtion taloutta voimallisesti vuodesta 2025 alkaen. Ensi vuodesta alkaen eläkemenojen kasvun ennustetaan hidastuvan, kun indeksikorotukset ovat viime vuosia maltillisemmat. Paikallishallinnossa nopein menojen kasvu näyttää nyt olevan takana, mutta paljon on kiinni tulevasta palkkasopimuksista. Valtiontaloudessa erityisesti puolustusinvestoinnit nostavat menoja ensi vuonna ja pitävät ne korkealla tasolla lähitulevaisuudessa. Sopeutustoimien seurauksena työttömyysmenot kääntyvät laskuun korkeasta työttömyydestä huolimatta. Näiden tekijöiden vaikutuksesta julkisyhteisöjen alijäämän ennakoidaan pienenevän 3,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2025.

Vuonna 2024 julkisyhteisöjen velkasuhde nousee yli 82 prosentin, josta se nousee 85 prosenttiin vuonna 2025. Alijäämien supistuminen ja ennustettu talouskasvu riittävät hidastamaan velkasuhteen

kasvua ja vakiinnuttavat sen hetkellisesti vuosikymmenen vaihteessa. Mikäli hallituksen koko 9 miljardin euron toimenpidekokonaisuus toteutuu suunnitelmien mukaisesti, velkasuhde vakiintuu jo vaalikauden taitteessa ja pysyy vakaana pidemmän aikaa. Sen jälkeen velkasuhde kääntyy loivaan nousuun. Velkaennusteen epävarmuus on kuitenkin huomattava ja näkymä useamman vuoden päähän on epäselvä. Väestöennusteen päivityksen ja muiden ennustemuutosten jälkeen kestävyysvaheen arvioidaan olevan noin 1,5 prosenttia suhteessa BKT:hen.

Taloudellisen katsauksen keskeisiä tunnuslukuja

Keskeisiä lukuja keskipitkällä aikavälillä

%	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
BKT markkinahintaan, volyymin muutos	-1,2	-0,3	1,6	1,5	1,5	1,4	1,4
Yksityinen kulutus, muutos	0,3	-0,4	1,2	1,8	1,6	1,5	1,5
Inflaatio	6,2	1,6	1,1	1,4	1,8	2,0	2,0
Työttömyysaste	7,2	8,3	8,4	7,9	7,4	7,2	7,0
Työllisyysaste	73,6	72,3	71,9	72,4	72,9	73,4	73,9
% BKT:sta							
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto ¹	-3,0	-4,2	-3,5	-2,9	-2,5	-2,4	-2,0
Valtio	-3,3	-3,5	-3,9	-3,5	-3,2	-2,9	-2,7
Kuntahallinto	-0,5	-0,4	-0,6	-0,6	-0,6	-0,5	-0,5
Hyvinvointialueet	-0,6	-0,7	-0,1	-0,1	-0,1	-0,4	-0,4
Sosiaaliturvarahastot	1,4	0,4	1,1	1,2	1,4	1,5	1,6
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä	-1,8	-2,5	-2,2	-2,0	-2,0	-2,1	-2,0
Julkisyhteisöjen EDP-velka	77,1	82,5	85,0	86,1	86,3	86,9	87,0
Valtionvelka ²	57,1	61,2	63,2	64,1	64,4	64,8	64,6

¹ Valtionhallinnon alijäämäluvut sisältävät puolustusvoimien hävittäjähankinnat vuodesta 2025 alkaen.

² Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka.

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

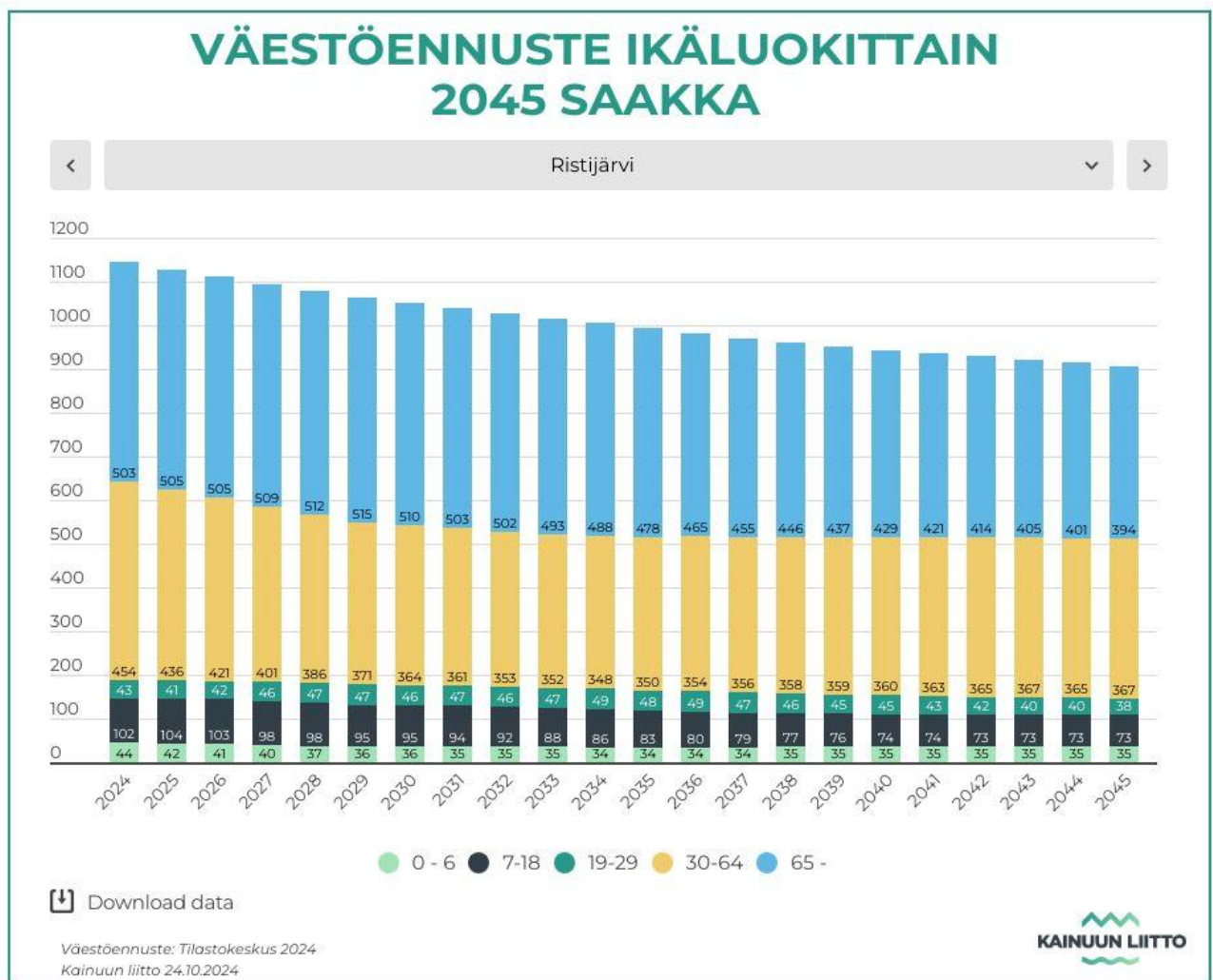

Kuva 3. VM taloudellinen katsaus 2024 talvi 19.12.2024.

Oman alueen taloudellinen kehitys

Kunnanvaltuusto päätti 8.11.2023 Ristijärven kunnan vuoden 2024 tuloveroprosentiksi 9,3 %. Verohallinnon erillisohjeen mukaan tuloveroprosentti ilmoitetaan 0,10 %-yksikön tarkkuudella. Vuonna 2023 kunnan tuloveroprosentti oli 9,36 %.

Tilastokeskuksen mukaan Kainuun väkiluku vuonna 2024 oli 69 637 henkilöä. Ristijärven kunnan asukasluku 31.12.2024 oli 1 161, mikä oli edellisvuoteen verrattuna 3 asukasta vähemmän. Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä on 10 %, 15–64-vuotiaita on 47 % ja yli 65-vuotiaita on 43 %. Yli 75-vuotiaiden osuus yli 65-vuotiaista on 47 %. Seuraavassa kuvassa on kuvattuna Ristijärven kunnan väestöennuste ikäluokittain 2045 saakka.

Kuva 4: Kainuun liitto, <https://kainuunliitto.fi/tietopalvelut/tilastot/vaesto-ja-muuttoliike/>, luettu 28.2.2025

Kuntaan syntyi 6 lasta vuonna 2024. Uusia asukkaita muualta Suomesta kuntaan muutti 71 henkilöä, kun taas kunnasta poismuuttaneita oli 70 henkilöä. Väestöllinen huoltosuhde on Tilastokeskuksen ennusteen mukaan vuonna 2024 116,2 ja se kuvaa lasten ja vanhuseläkeikäisten määrän suhdetta työikäisen väestön määrään. Tilastokeskuksen vuoden 2023 tietojen mukaan Ristijärven kunnassa oli 329 perhettä perheen keskkoon ollessa 2,50 henkilöä. Alla olevassa kuvassa on kuvattuna väestönmuutokset Kainuussa ja Kainuun kunnissa vuonna 2024.

VÄESTÖNMUUTOKSET KAINUUSSA JA KAINUUN KUNNISSA 2024*

	Kainuu	Hyrynsalmi	Kajaani	Kuhmo	Paltamo	Puolanka	Ristijärvi	Sotkamo	Suomussalmi
Elävänä syntyneet	364	7	209	37	11	3	6	64	27
Kuolleet	998	37	393	145	59	47	17	148	152
Luonnollinen väestönlisäys	-634	-30	-184	-108	-48	-44	-11	-84	-125
Kuntien välinen tulomuutto	2694	77	1430	188	147	127	71	454	200
Kuntien välinen lähtömuutto	3330	112	1901	217	152	123	70	495	260
Kuntien välinen nettomuutto	-636	-35	-471	-29	-5	4	1	-41	-60
Maahanmuutto	809	6	618	39	5	25	10	52	54
Maastamuutto	65	0	40	6	1	0	3	10	5
Nettomaahanmuutto	744	6	578	33	4	25	7	42	49
Kokonaisnettomuutto	108	-29	107	4	-1	29	8	1	-11
Väestönlisäys	-526	-59	-77	-104	-49	-15	-3	-83	-136
Väkiluku	69637	2004	36438	7477	2987	2344	1160	10191	7036

Data: Tilastokeskus, väestönmuutokset, *ennakkotieto
Kainuun liitto 24.1.2025

Kuva 5: Kainuun liitto, <https://kainuunliitto.fi/tietopalvelut/tilastot/vaesto-ja-muuttoliike/>, luettu 28.2.2025

Tilastokeskuksen (2023) mukaan Ristijärven kunnan taajama-aste on 41,9 ja väestötiheys 1,4 as/km². Kesämökkejä Ristijärvellä oli vuonna 2023 550 kpl, mikä lähenee asutuskuntien määrää 609 kpl.

Kainuun ELY-keskuksen joulukuun 2024 työllisyyskatsauksen mukaan Kainuussa oli joulukuun lopussa 3 696 työtöntä työnhakijaa, joka on 376 henkeä enemmän (+11 %) kuin vuotta aiemmin. Kainuun työttömyyskehitys oli edellisvuoteen verrattuna alueista kolmanneksi heikoin ja koko maassa työttömyys lisääntyi 8 %. Työttömyys kasvoi edellisvuodesta kaikissa Kainuun kunnissa. Vuonna 2024 työttömyys kasvoi suhteellisesti eniten Sotkamossa (+22 %) ja Kajaanissa (+13 %), kun taas kasvu oli pienintä Paltamossa (+1 %) ja Puolangalla (+1 %).

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta, eli työttömyysaste, oli Kainuussa joulukuun 2024 lopussa 12,2 %. Tämä on 1,4 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuosi sitten. Kainuun työttömyysaste oli ELY-keskusalueista yhdeksänneksi vähiten, koko maassa työttömyysasteen ollessa 12,0 %. Kainuun kuntien alhaisin työttömyysaste oli Sotkamon 7,8 % ja Paltamon 11,7 %. Korkein työttömyysaste oli Puolangan 21,0 % ja Suomussalmen 14,9 %. Kajaanissa asui joulukuun 2024 lopussa 55 % (2 036) Kainuun työttömistä työnhakijoista. Pitkäaikaistyöttömiä oli joulukuun 2024 lopussa Kainuussa 846, mikä on 23 % kaikista työttömistä työnhakijoista.

Joulukuun aikana julkiseen työväilytykseen ilmoitettiin uusia avoimia työpaikkoja Kainuussa 210, mikä on 77 % vähemmän (-721) kuin vuotta aikaisemmin. Joulukuun lopussa avoimia työpaikkoja oli Kainuussa yhteensä 239 kpl, joista 72 % (173 kpl) sijaitsi Kajaanissa. Työvoiman saatavuus on parantunut väliaikaisesti matalasuhdanteen takia, kun työpaikkojen määrä on laskenut ja työvoimareservi kasvanut.

Alueellinen taulukko

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT JA AVOIMET TYÖPAIKAT KUNNITTAIN 2024 JOULUKUUN LOPUSSA
ELY-KESKUS: KAINUU

Kunta	Työvoima Työttömät työnhakijat							Vamm. ja		Avoimet	
	Osuus-%	Yhteensä		Miehet	Naiset	Alle 20- vuotiaat	Alle 25- vuotiaat	Yli 50- vuotiaat	Pitkäaik. työttömät	pitkäaik. sairaat	työ- paikat
		työvoimasta									
Hyrnsalmi	720	13,2	95	65	30	...	...	59	29	14	...
Kajaani	16 534	12,3	2 036	1 249	784	111	347	664	483	223	173
Kuhmo	3 015	13,3	402	270	132	12	42	220	91	57	9
Paltamo	1 225	11,7	143	93	50	6	14	69	27	18	...
Puolanka	854	21,0	179	123	56	...	12	92	52	17	6
Ristijärvi	465	11,8	55	36	18	0	...	30	10	9	...
Sotkamo	4 700	7,8	368	238	130	10	36	168	48	53	31
Suomussalmi	2 802	14,9	418	294	124	7	33	235	106	61	13
Yhteensä	30 315	12,2	3 696	2 368	1 324	149	491	1 537	846	452	239

Kuva 6: Kainuun ELY-keskus Työllisyyskatsaus, joulukuu 2024.

Ristijärven kunnan taloudellinen huoltosuhde oli vuonna 2022 180,2 ja se kuvaa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien yhteenlaskettua määrää suhteessa työllisten määrään. Alueella olevien työllisten määrä oli vuonna 2023 394, joista alkutuotannossa työskenteli 12,4 %, jalostuksessa 15,7 % sekä palveluissa 71,1 %. Työpaikkaomavaraisuus oli vuonna 2023 69,8 %.

1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Olennaiset tuloperusteiset muutokset

Vuoden 2024 tuloveroprosentti oli 9,36 ja kiinteistöveroprosentit:

- yleinen, rakennukset 1,10
- yleinen, maapohja 1,30
- vakituinen asuinrakennus 0,55
- muu asuinrakennus 1,55
- rakentamaton asuinpaikka ei määritelty
- yleishyödyllinen yhteisö 0,00
- voimalaitos 3,10

Vuoden 2024 tuottojen (toiminta- ja rahoitustuotot, verotulot ja valtionosuudet) kokonaismäärä oli yhteensä 4 884 942 euroa. Toimintatuotot vähenivät edellisestä vuodesta 161 245 euroa.

Toiminta- ja rahoitustuotot olivat vuonna 2024 yht. 814 972 e (2023: 993 544).

Verotuloja kertyi 10 044 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Yhteisöveroja kertyi 78 159 vähemmän kuin edellisenä vuonna, mutta kiinteistöveroa 16 122 enemmän.

Verotulot verolajeittain	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Kunnan tulovero	1 786 000	187 000	1 973 000	2 006 535	33 536
Kiinteistövero	918 000		918000	913 537	-4 463
Osuus yhteisöveron tuotosta	348 000		348000	344 920	-3 080
Yhteensä	3 052 000	187 000	3 239 000	3 264 992	25 992

Valtionosuudet kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 218 505 euroa, mikä johtui ennustettua paremmasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja verotulojen tasauksesta sekä harkinnanvaraisen

valtionosuuden korotuksesta (58 000 e). Arvioituun nähden verotulot noudattivat ennustetta. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus kasvoi noin 1,2 %.

Valtionosuudet	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
kunnan peruspalvelujen vos	226 070			227 447	1 377
verotulojen tasaus	418 377			419 727	1 350
harkinnanvar. vos korotus				58 000	58 000
opetus- ja kulttuuritoimen vos	-192 951			-189 898	3 053
verotulomenetysten komp.	293 386			289 701	-3 684
Yhteensä	744 882	0	0	804 977	60 094

Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset kirjataan toimintatuloihin ja –menoihin, joten ne eivät sisälly edellä esitettyyn kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen.

Toimintamenojen ja rahoituskulujen summa oli yhteensä -4 481 371 euroa (2023: -4 624 941 e) talousarvion ollessa - 4 723 191 euroa.

Ristijärven kunnan vuoden 2024 tulos on 132 527 euroa ylijäämäinen. Tulosta paransivat valtionosuuden harkinnanvarainen korotus, ennakoitua parempi toimintatuottojen kehitys sekä toimintakulujen pieneneminen jo vuonna 2024 aloitettujen sopeuttamistoimien ansiosta.

Olennaiset toiminnalliset muutokset

Ristijärven kunnanhallitus on päättänyt ottaa käyttöön ennakkovaikutusten arvioinnin päätöksenteossa 20.5.2019 § 74. Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia koskevaa ohjeistusta täydennettiin ja tarkennettiin tukemaan mm. talouden sopeuttamissuunnitelman täytäntöönpanoa. Myös arviointilomakkeet uudistettiin.

Kuntastrategian tavoitteiden tukemiseksi valtuusto hyväksyi silta- eli väliaikaisrahoituksen myöntämisen periaatteet yhdistyksille, jotka tarvitsevat rahoitusta esimerkiksi erilaisiin hankkeisiin. Rahoitusjärjestelyllä pyritään turvaamaan yhdistysten maksuvalmius, koska avustusten maksatus toteutuu usein jäljessä kustannuksiin nähden.

Alkuvuodesta käytiin yhteistoimintaneuvottelut puhtaanapidon henkilöstön osalta. Ristijärven kunta oli mukana Kainuun kuntien ja Kainuun hyvinvointialueen ateria- ja puhtaanapidon kilpailutuksessa, jonka seurauksena kolme kunnan työntekijää siirtyi SOL Palvelut Oy:n palvelukseen 1.2.2024 alkaen.

Talouden sopeuttamissuunnitelmaa työstettiin kevästä lähtien ja valtuusto hyväksyi sen kokouksessaan 9.10.2024 § 22. Osana sopeutustoimia hallitus hyväksyi ohjeistuksen avustuskäytäntöjen yhtenäistämiseksi (kh 16.9. § 118).

Hallintosääntö hyväksyttiin vuoden viimeisessä valtuustossa 11.12.2024 § 38. Pääosin muutokset koskivat rakentamislain (751/2023, RakL), alueidenkäyttölain (maankäyttö- ja rakennuslaki muutetaan lailla 752/2023 alueidenkäyttölaiksi) ja rakennetun ympäristöntietojärjestelmästä annetun lain (431/2023, RYTJ-laki) toimeenpanemista.

Hallintosääntöä päivitettiin myös työvoimapalvelujen osalta, kun työllisyyspalvelut siirtyivät kuntien vastuulle 1.1.2025 alkaen. Kainuu-Koillismaa työllisyysalueen muodostavat Kajaani, Sotkamo, Kuhmo, Suomussalmi, Hyrynsalmi, Ristijärvi, Puolanka, Kuusamo sekä Taivalkoski Kajaanin kaupungin toimiessa vastuukuntana. Lisäksi hallintosääntöön lisättiin kirjaus työllisyysalueen toimielimestä.

Osana työvoimapalvelujen uudistusta, kunta solmi sopimukset Suomussalmen kunnan kanssa viiranomaistehtävien hoitamisesta kotoutumispalveluissa sekä vieraskielisten työnhakija-asiakkaiden

kustannusten jaosta (kh 25.11.2024 § 167–168).

Kunnanhallitus hyväksyi henkilöstön ja luottamushenkilöiden muistamisohjeen (25.11.2024 § 157) sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelman 2025–2026 (§ 158).

1.1.5 Ristijärven kunnan henkilöstö

Toimintakertomuksessa on henkilöstön osalta oleelliset tiedot. Yleisen tietosuojakäytännön mukaisesti sellaisia tietoja ei julkaista, jotka koostuvat alle kuuden henkilön tiedoista. Tilastotiedot perustuvat henkilöstöhallinnon ohjelman tuottamiin raportteihin tilanteesta 31.12., ellei muuta mainita. Erilistä henkilöstötilinpäätöstä tai henkilöstökertomusta ei laadita.

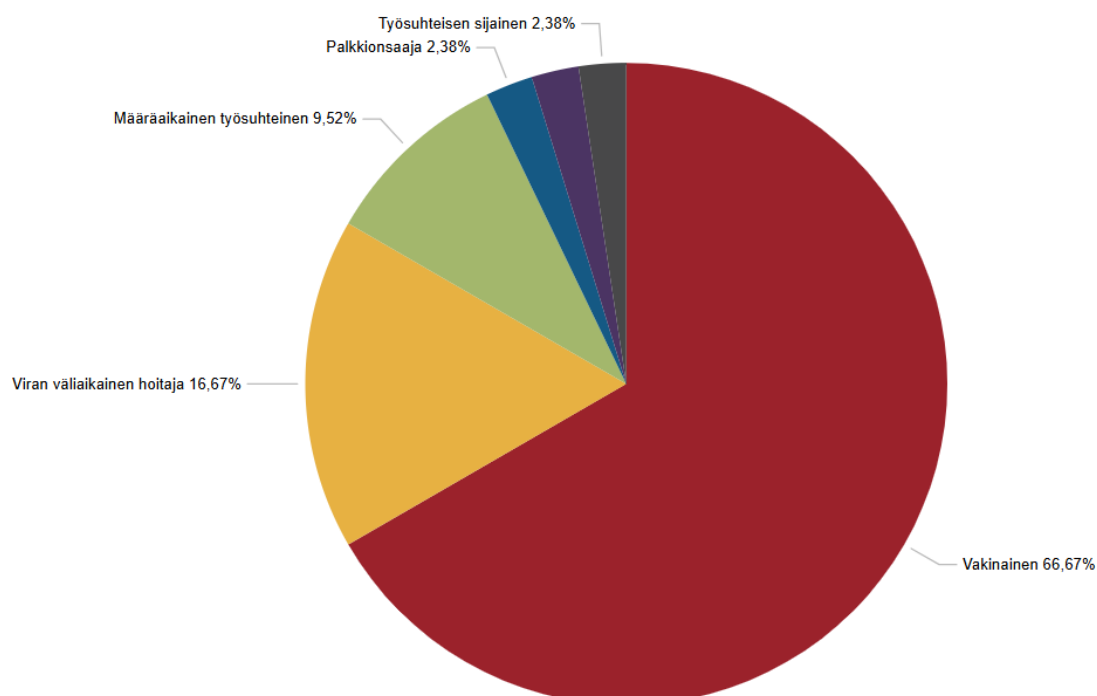
Henkilöstömäärä

Henkilöstön kokonaismäärä tarkasteluajankohtana 31.12.2024 oli 39 henkilötyövuotta (39 henkilöä). Miehiä työntekijöistä oli 7 (17,95 %) ja naisia 32 (82,05 %).

Siivouspalveluiden henkilöstön osalta alkuvuodesta käytiin yhteistoimintaneuvottelut, jonka tuloksena kolme henkilöä siirtyi liikkeenluovutuksella SOL Palvelut Oy:lle 1.2.2024 alkaen. Tämä näkyy myös henkilöstön palkkakustannuksissa.

palvelualue	henkilöstö 2024	htv 2024	TA 2024	keski-ikä 2024
hallinto ja elinvoimapalvelut	6	6	6,2	53
sivistyspalvelut	30	30	31,1	46
tekniset palvelut	3	3	3,75	57
yhteensä	39	39	40,5	48

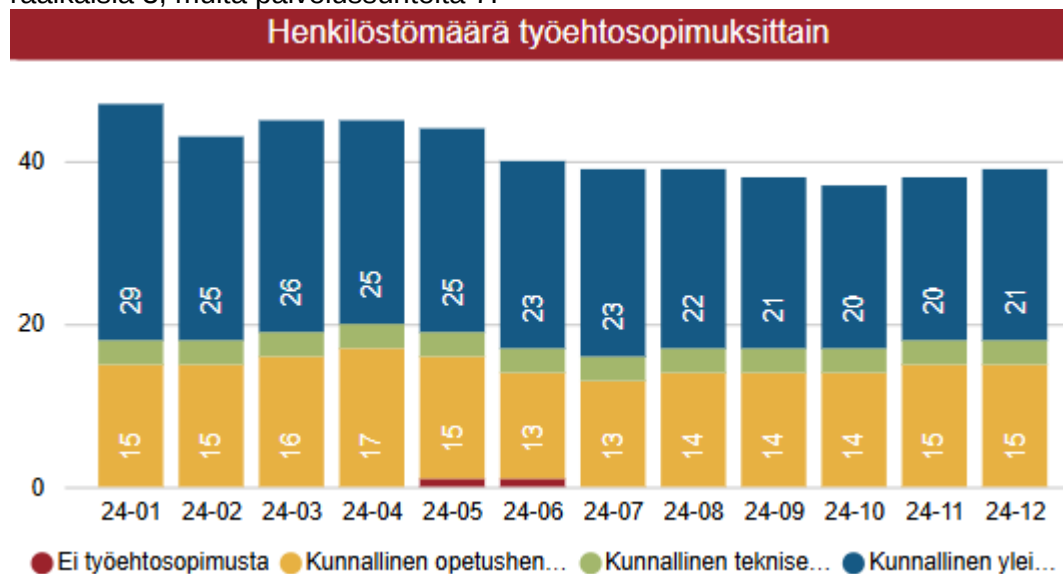
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

Kuva 7. Henkilöstön määrä palvelussuhteen laadun mukaan.

Henkilöstörakenne

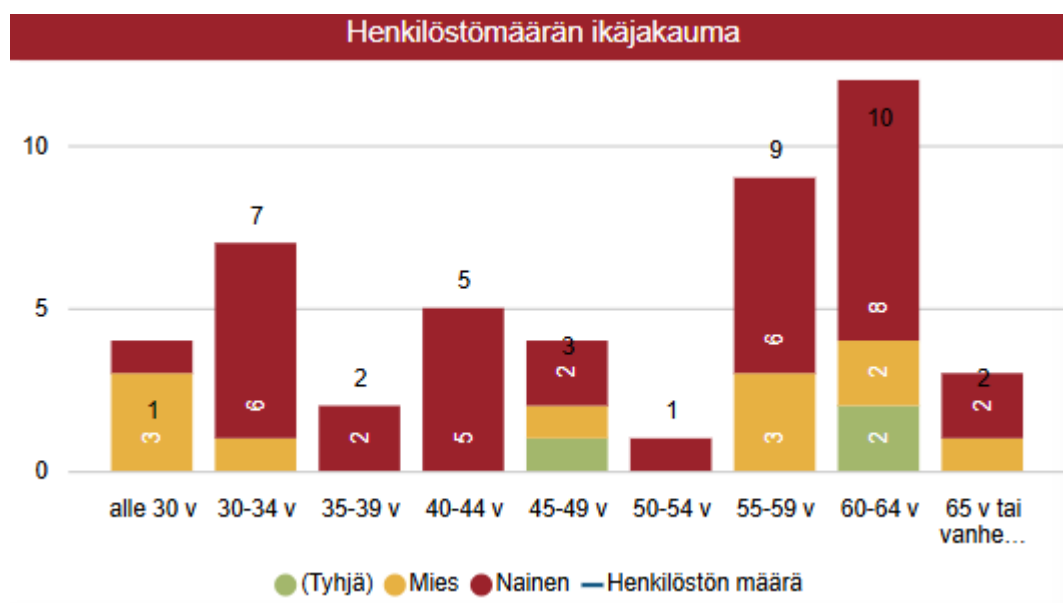
Henkilöstön palvelussuhteet ovat virka- tai työsuhteita. Vakituksia virka- tai työsuhteita oli 28 ja määräaikaisia 3, muita palvelussuhteita 7.

Kuva 8. Henkilöstön määrä työehtosopimuksittain.

Ikärakenne

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä tarkasteluajankohtana 31.12.2024 oli 48. Yli 50-vuotiaita henkilöstöstä oli 56 %.

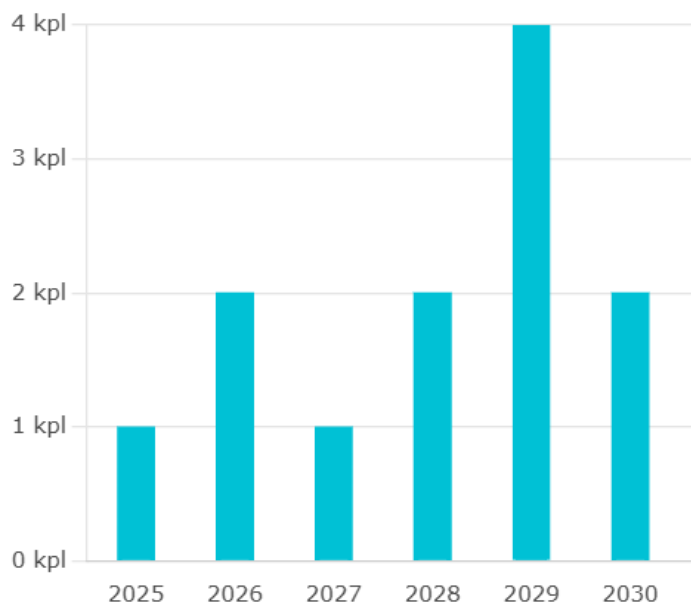
Kuva 9. Henkilöstön ikäjakauma.

Henkilöstön vaihtuvuus ja eläköityminen

Kunnan palveluksessa ollaan keskimäärin 8,8 vuotta.

Työntekijät voivat hakeutua vanhuuseläkkeelle joustavasti 63–68 vuoden iässä. Eläkkeelle siirtyi vuoden aikana kolme henkilöä. Vuosina 2025–2030 vanhuuseläkkeelle siirtyy Kevan ennusteen mukaan 12 työntekijää. Vuonna 2024 eläköityi 1 työntekijä.

Eläköitymisennuste eläkelajeittain

Kuva 10. Eläköitymisennuste Keva.

Poissaolot

Poissaolopäiviä koko henkilöstölle kertyi 1257 päivää ilman vuosilomia ja ylityövapaita. Sairauspoissaolopäiviä ml. tapaturmat oli 277 (7,1 pv/hlö, sairauspoissaolo-% 1,82). Vapaa-ajan tapaturmista aiheutuneita poissaolopäiviä oli ainoastaan yksi.

Poissaolo	2023	2024
Muu poissaolo	0	120
Kuntoutus/kuntoutustuki	0	0
Ylityövapaa	30	54
Opintovapaa	10	157
Perhevapaa	539	215
Sairaslomat ja tapaturmat	394	278
Toisen tehtävän hoito/julkinen tehtävä	2	2
Työvapaa, palkallinen	111	119
Työvapaa, palkaton	249	366
yhteensä	1700	1311

Perhevapaa sisältää äkillisesti sairastuneen lapsen hoidon, hoitovapaan, isyysvapaan, pakottavat perhesyyt ja perheenjäsenen/omaisen hoidon.

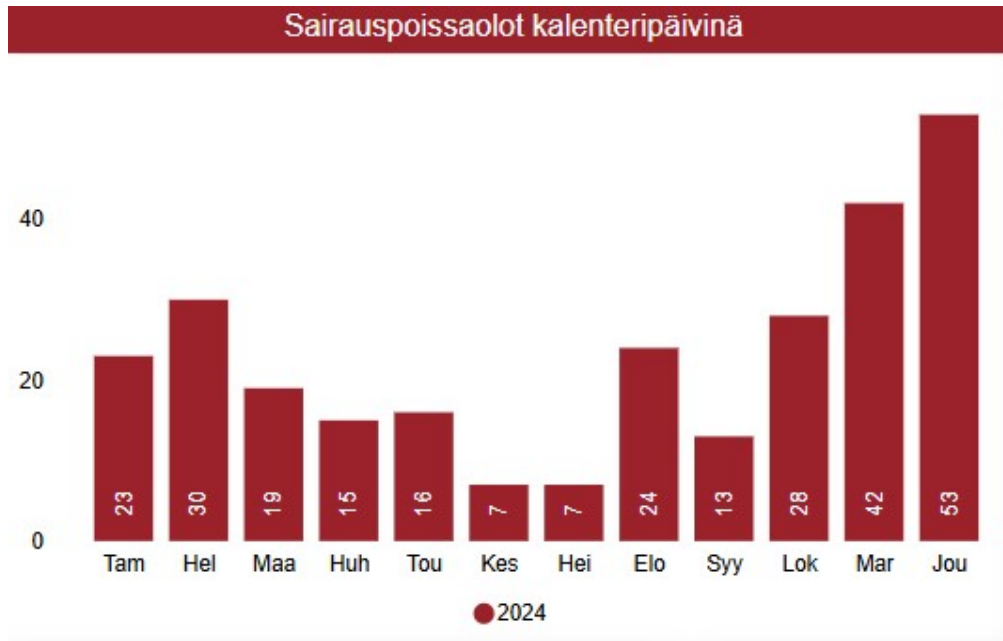
Sairaslomat ja tapaturmat sisältää myös ammattitaudit ja työnantajan myöntämät sairauslomat.

Työvapaa, palkallinen sisältää merkkipäivien lisäksi mm. työajan tasausvapaat.

Työvapaa, palkaton kattaa lomautuksen lisäksi yksityisvapaat.

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolojen määrä väheni 29,52 % edellisestä vuodesta.

Kuva 11. Sairauspoissaolot kalenteripäivinä.

Terveydellinen toimintakyky ja hyvinvointi

Henkilöstöllä on ollut käytössään 100 euron arvoinen ePassi tai vaihtoehtoisesti liikuntaseteli Virtaalaan omaehtoiseen työkyvyn ylläpitämiseen. Koko kunnan yhteistä henkilöstön virkistysiltaa ei pidetty, mutta palvelualueet ovat pääosin pitäneet omansa. Henkilöstön ja luottamushenkilöiden edellisen vuoden pikkujoulu järjestettiin tammikuussa.

Kehityskeskustelut pidettiin vakituisten henkilöstön osalta joko yksilö- tai ryhmäkeskusteluina kesäkuun loppuun mennessä.

Yhteistyötoimikunta (ml. työsuojelu) kokoontui kaksi kertaa asialistalla vuosikellon mukaisten asioiden lisäksi mm. puhtaanapidon henkilöstön liikkeenluovutus sopimus sekä paikalliset järjestelyt.

Työterveyshuollon palvelut hankitaan Mehiläinen Oy:ltä.

Osaamisen kehittäminen ja johtaminen

Johtoryhmätyöskentelyn lisäksi vastuualueet pitävät tiimipalavereita. Koko organisaatiota on kannustettu opiskeluun ja erityisesti omatoimiseen jatkuvaan oppimiseen. Korona-ajalta vakiintunut etäkoulutus ja etäpalaverit ovat tulleet jäädäkseen, mikä on lisännyt kustannustehokkuutta, mutta myös työtehoa. Lisäksi henkilöstö on voinut osallistua useampiin tilaisuuksiin, kun osallistuminen on ollut mahdollista omasta työpisteestä.

Koko kunnan yhteinen koulutussuunnitelma hyväksyttiin hallituksessa loppuvuodesta. Erillistä järjestelmää osaamisen kehittämiseen tai koulutusten seuraamiseen ei ole käytössä, joten raportointi on tältä osin puutteellinen. Ristijärven kunta on osallistunut sähköisten palvelujen kehittämishankkeeseen, mikä on lisännyt henkilöstön erityisesti tietoteknistä osaamista ja ammattitaitoa. Käytössä on myös Eduhousen itseopiskeluportaali.

Henkilöstön palkkakustannukset

Henkilöstökulut olivat -2 030 524 euroa, joka oli 1,6 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Työllistämistuella palkattujen palkkakustannukset olivat 19 346. Luottamushenkilöille maksettiin kokouspalkkioita yhteensä -33 248 e (+12,7 %).

Henkilöstökulut	Toteuma	Toteuma	Muutos %
	2023	2024	2024–2023
PALKAT JA PALKKIOT	-1 662 982	-1 623 786	-2,4
ELÄKEKULUT	-372 392	-361 104	-3,0
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-41 891	-45 633	8,9
HENKILÖSTÖKULUT YHT.	-2 063 853	-2 030 524	-1,6

1.1.6 Arvio tulevasta kehityksestä

Yleisestä taloustilanteesta huolimatta kehitysnäkymät Kainuun talouskasvulle ovat positiiviset ja keskeisenä tekijänä nähdään etenkin alueen merkittävä ja monipuolinen kärkitoimialarakenne ja toimintojen kehittyminen sekä mittavat investointisuunnitelmat.

Ennusteiden mukaan maan taloustilanne kääntyy parempaan ensi vuonna ja se tulee näkymään todennäköisesti myös Kainuun elinkeinoelämässä ja työllisyydessä. Taantuman jälkeen Kainuussa muun maan tavoin varaudutaan investointien kehitystoimien myötä nousukauteen (mm. datakeskukset). Matkailu- ja majoituspalveluyrittäjät ovat tervetulleita myös Ristijärvelle kehittämään kunnan palveluja ja elinvoimatekijöitä. Tällä olisi suora vaikutus verotuloihin sekä elinvoimaisen kunnan imagoon. Lisätuloilla pystyisimme varmistamaan monipuoliset ja riittävät palvelut asukkaille ja palvelun käyttäjille. Kunnan työpaikkaomavaraisuus on heikko ja suurin osa kuntalaisista työskentelee naapurikunnissa. Kunnan asukkaat ovat ikääntyneitä ja työväestön osuus on vain 36 % koko kunnan asukasmäärästä.

Veto- ja pitovoimatekijät korostuvat, sillä alueelle tarvitaan uusia osaajia entistä enemmän myös maakunnan ulkopuolelta. Uusien tulijoiden lisäksi paluumuuttajia houkutellaan takaisin Kainuuseen. Harvaan asuttujen alueiden hyödyntäminen etätyöskentelyyn tai -opiskeluun avaa uusia yritysmahtoisuuksia. Etenkin Ristijärven keskeinen sijainti, puhdas luonto ja helppo arki houkuttelevat paluumuuttajia kuntaan ja Kainuuseen.

Yrittäjistä noin kolmasosa eläköityy seuraavan kymmenen vuoden aikana ja omistajanvaihdosten tulee lisääntyä huomattavasti nykyisestä tai paljon kannattavia yrityksiä lopettaa toimintansa. Heikko taloustilanne heijastuu yritysten välillä tehtäviin omistajanvaihdoksiin, joita lykätään, jotta ostavien yritysten kannattavuus saadaan vakiinnutettua. Ristijärvellä yritykset ovat pääasiassa pienyrittäjiä.

Kainuussa on vireillä 20 tuulivoimayleiskaavaa ja tuulivoimayhtiöt ovat laajentamassa toimintaansa myös aurinkovoimaan. Kainuun ensimmäinen teollisen mittakaavan aurinkovoimahanke käynnistyy ensi vuonna. Lisäksi on suunniteltu toteutettavaksi maavaraisia aurinkovoima-alueita lähitulevaisuudessa.

Metsäbiotalouden tuotos on kasvanut Kainuussa edelleen. Raakapuun kysyntä on jatkunut vilkkaana ja puun hinnat ovat nousseet edelleen suotuisasti. Metsäsuunnitelman mukaiset hakkuutulot näkyvät myös Ristijärven myyntituotoissa. Sahatavaran kotimarkkinat ovat haastavat johtuen muun muassa heikosta rakentamisen suhdanteesta. Kainuussa ei ole tällä hetkellä kuitupuuta kuiduttavaa teollisuutta, mutta uudet ratahankkeet ja puutavaraterminaalit edesauttavat kuitupuun vientiä muualle Suomeen jalostettavaksi.

Laskusuhdanne näkyy Kainuun työttömyydessä koko maan tavoin ja avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt. Kainuussa oli joulukuun 2024 lopussa 3 696 työtöntä työnhakijaa, mikä on 16 % vuotta aiempaa enemmän. Talouden ennustetaan kääntyvän kasvuun kevään 2025 aikana, mutta työllisyystilanne paranee viiveellä. Työllisyyspalveluiden siirryttyä kuntiin, työttömyyspäivärahat liisäävät jatkossa myös kuntien maksuosuuksia. Ristijärvellä on suhteellisen vähän yritystoimintaa,

minkä takia välitöntä vaikutusta esim. työvoiman saatavuuteen ei ole nähtävissä, vaikkakin sillä voi olla vaikutuksia erilaisten investointien sijoittumiseen alueelle. Kunnan rekrytoinneissa on ollut pääosin kiitettävästi hakijoita ja olemme saaneet hyviä osaajia, mutta erityisesti päiväkodissa on edelleen ollut vaikeuksia rekrytoida mm. varhaiskasvatuksen opettajaa.

Taseeseen kertynyttä ylijäämää kasvatti toimintavuoden ylijäämä 132 527 euroa. Talouden tasapaino ja sopeuttamistoimien toimeenpano ovat lähivuosien ensisijainen tavoite. Epävarmuutta lisää vuoden 2025 talousarvion ja suunnitelmavuosien kohtuullisen isot alijäämät. Työllisyyspalveluiden siirryttyä kuntiin, on vielä alkuvuodesta vaikea arvioida mm. työttömyyspäivärahan maksusta aiheutuvia kustannuksia. Tavoitteena on edelleen tulojen kanavoiminen taseen vahvistamiseen, jonka avulla kunta saisi aidosti kasvatettua elinvoimaansa, mutta pystyisi järjestämään pakolliset palvelut taloudellisesti tasapainossa ja ohjaamaan rahoitusta myös elinvoimaa lisääviin investointeihin.

Talouden tasapaino ei ole saavutettavissa ilman elinvoimaa, etenkin yritystoimintaa vahvistavia toimenpiteitä ja palvelurakenteen ennakoivaa sopeutusta. Lakisääteisten palvelujen taso on säilytettävä, mutta oman toiminnan käyttötalousmenoja on tarkasteltava kriittisesti ja kuntayhteistyötä lisättävä entisestään. Taloudellinen liikkumavara on hyvin kapea. Liikkumavaraa talouteen voi tuoda esimerkiksi tuulivoima tai kunnan kokoon suhteutettuna erityisen vahva yritystoiminta, joita meillä ei kumpaakaan toistaiseksi ole.

1.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yleiset epävarmuustekijät

Koronaviruksen ja lisääntyneiden muiden infektioiden aiheuttama epävarmuus jatkuivat koko vuoden. Maakunnassa työttömyys on kasvanut, mutta tiettyjä erityisosaajia on vaikea rekrytoida. Toistaiseksi kaikkiin rekrytointeihin on vuonna 2024 saatu osaavaa henkilöstöä. Tehtävät ovat usean eri palvelualan yhdistelmiä, jonka takia se edellyttää laajakirjoista osaamista ja asiantuntijuutta jokaiselta uudelta työntekijältä. Eläköitymiset tulevat olemaan haasteellisia niin kunnan kuin Kainuun yhteisten resurssien osalta, koska pitkän työuran mukanaan tuomaa osaamista ja asiantuntijuutta ei kirjoista opita.

Elinkustannukset ja energian hinta ovat pysyneet korkealla, vaikka yleinen inflaatio onkin laskenut. Tämä näkyy kunnan menojen lisäksi myös kuntalaisten päivittäisessä arjessa. Myös korot ovat jonkun verran laskeneet, mutta mikäli kassalainaa joudutaan ottamaan päivittäisten maksujen hoitamiseen, näkyy se välittömästi kasvavina korkomenoina. Uutta lainaa investointeja varten ei toistaiseksi ole otettu, mutta on hyvä muistaa, että ilman investointeja kunta ei myöskään pysy elinvoimaisena. Valmisteilla olevat valtionosuusuudistus ja kiinteistöverouudistus tulevat vaikuttamaan myös kunnan talouteen jollakin aikavälillä.

TE-palvelujen siirryttyä kuntien järjestämisvastuulle vuoden 2025 alusta, on vielä vaikea arvioida kunnan rahoitusosuutta perustoimeentulon ja pitkäkestoisen työttömyysturvan suuruudesta. Erityisesti kuntien digitalisaatioon liittyvät tehtävät kasvattavat edelleen kunnan menoja.

Tulevat muutokset ja Euroopassa käydyt sotatoimet ovat kuntakentän kannalta historiallisen suuria, ja niiden vaikutuksia kuntiin ja kuntatalouteen on vaikeaa arvioida tarkkaan. Roolien muuttumisesta huolimatta kuntalaiset kuitenkin pysyvät, ja kunta on yhä kuntalaisiaan varten. Amerikan presidentinvaalien jälkeen tuontitullien määrääminen voi pahimmillaan johtaa kauppasotaan, mikä näkyy viennin vähenemisenä. Sillä on vaikutusta talouskasvun hiipumiseen.

Strategiset riskit

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin ja menestystekijöihin sekä toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Kunnan toimintaan oleellisesti liittyviä strategisia riskejä ovat edelleen vähenevä ja ikääntyvä väestö sekä työttömyys ja työpaikkaomavaraisuus, mikä näkyy investoinneissa, rakentamisessa sekä väestön hyvinvoinnissa.

Pitkän aikavälin tavoitteena on ollut kunnan väkiluvun vakauttaminen. Työikäisen väestön ja lapsiperheiden saaminen pysyvästi asumaan kuntaan varmistaisi palveluiden saatavuuden, mutta lisäksi myös verotuloja. Etätöön mukanaan tuoma ilmiö monipaikkaisesta työntekemisestä vahvistaa ja monipuolistaa kunnan palvelurakennetta, mutta toisaalta lisää kustannuksia.

Toiminnalliset riskit

Toiminnallisia riskejä on tunnistettavissa päivittäisessä toiminnassa erityisesti henkilöstöresurssien riittävydessä ja henkilöstön osaamisessa. Pienen kunnan organisaatiossa ei ole särkeävaraa, vaan kaikki tehtäväkuvat ovat tarkkaan mietittyjä. Henkilöstöresurssit ovat erittäin haavoittuvat ja osin vajaat etenkin sivistystoimissa. Osaaminen on laaja-alaista ja se on keskittynyt yksittäisille henkilöille, jonka takia riskinä on erityisesti pitkien loma-aikojen ja äkillisten poissaolojen sijaisuudet. Kuntayhteistyö ja kuntien yhteiset resurssit ovat edellytys päivittäisten palvelujen järjestämisessä. Henkilöstön ikääntymisen ja työssä jaksamisen lisäksi osaavan henkilöstön saatavuus ovat keskeisiä haasteita tarkasteltaessa henkilöstöriskejä.

Vastuu tietojärjestelmien toimivuudesta on Atealla, mutta tietosuoja- ja tietoturvallisuus ovat kunnan vastuulla. Kunta tekee yhteistyötä kaikkien Kainuun kuntien kanssa tietohallinnon projekteissa. Eri-tyisesti Ukrainan sodan mukanaan tuoma kyberturvallisuus on edelleen merkittävä riski myös kunnalle.

Vaikka päätöksenteko on sujuvaa, ei kaikkia lainsäädännöstä aiheutuvia tietosuojaan ja tietoturvaan, sähköiseen asianhallintaan ja palvelujen digitalisaatioon liittyviä velvoitteita ole saatu toteutettua aikataulussa. Tämä näkyy erityisesti toiminnallisena riskinä, mutta myös taloudellisena ja henkilöstöriskinä, koska asiantuntijapalvelut joudutaan ostamaan ulkopuolelta.

Sopimusriskeihin varaudutaan tarkemmin osana sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan seuranta- ja hallituksen itsearviointia. Sopimushallinta on tärkeä osa investointi- ja hankesuunnittelua. Jatkossa kilpailutuksia pyritään entistä paremmin ennakoimaan kalenteroimalla hankinnat sopimuskanta huomioiden.

Tarpeettomia kiinteistöjä on pyritty myymään. Rakennuksiin kohdistuvia taloudellisia riskejä minimoidaan ajantasaisilla vakuutuksilla. Vakuutuskatselmus pidetään tarvittaessa ja vähintään joka toinen vuosi. Korjausvelkaa pidetään hallinnassa pitkän aikavälin suunnittelulla.

Riskienhallinnassa keskeistä on varautuminen mahdollisiin häiriötilanteisiin. Valmiussuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan ja se kattaa myös varautumisen tietohallinnon uhkatilanteisiin. Kunnan- talon henkilöstö ja vähintään johtoryhmä osallistuu erilaisiin valtakunnallisiin harjoituksiin lähes vuosittain.

Taloudelliset riskit

Ristijärven kunnalle vuoden 2024 tulos on ylijäämäinen. Kunnan tulorahoitus perustuu verotuloihin ja valtionosuuksiin, joiden muutokset vaikuttavat vakavaraisuuteen ja maksuvalmiuteen. Maksuvalmiuden turvaamiseksi kunta käyttää Kuntarahoitus Oyj:n kuntatodistusohjelman kassalainaa. Investointeihin otetaan tarvittaessa pitkäaikaista lainaa, mutta pääsääntöisesti pienet investoinnit rahoitetaan kassasta ja mahdollisesti myymällä omaisuutta. Rahoitusriskinä konkretisoituu investointeihin otetun lainan määrä sekä korkotason kehittyminen.

Kunnan lainakanta on vielä kohtuullinen, mutta mahdolliset investoinnit tulevat näkymään välittömästi korkomenoissa. Valtuuston hyväksymää talouden sopeuttamisohjelmaa on tärkeää noudattaa ja uusia taloutta kohentavia toimenpiteitä tulee päivittää sekä talousarvion että tilinpäätöksen yhteydessä. Rahoituskulut ovat pysyneet edellisvuoden tasolla, mutta rahoitustuotot ovat vähentyneet kolmanneksen. Kunnalla on pieniä sijoituksia S-pankissa sekä Evli Oyj:ssä. Kunnalla ei ole käytössä erillistä sijoitussuunnitelmaa, mutta salkunhoitajan kanssa käydään vuoropuhelua vuosittain.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriisikuntakriteerit eivät täyty, mutta ne

on hyvä pitää mielessä valtionosuusuudistusta odotellessa.

Kunnalla on omavelkaisia takauksia kuntakonsernin yhteisöjen lainoille. Taloudellisia riskejä lisäävät lainan takausvastuu Ristijärven Vuokratalot Oy:lle sekä konsernin ulkopuoliset takausvastuut Ristijärven vesiosuuskunnalle. Vakuuksien lisäksi riskinä on, että pääosin kaukolämpölaskuista erääntyneitä saatavia ei saada perittyä ja niitä joudutaan jo nyt alaskirjaamaan.

Yleinen taloudellinen riski on kirjanpidon ajantasaisuus ja oikeellisuus sekä talouden ja toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen liittyvien ohjeiden ja päätösten noudattaminen. Riskiä voidaan ehkäistä huomioimalla varovaisuuden periaate, järjestämällä koulutusta ja kehittämällä talousohjelmien raportointia. Laskujen huolellinen asiataarkastus ja hyväksyminen, sopimuseuranta sekä palvelun toimittajan kanssa käytävä säännöllinen vuoropuhelu ehkäisevät suurempia talousriskejä.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskien hallinta perustuu ajan tasalla oleviin vakuutuksiin. Vakuutuksia päivitetään aina, kun omaisuudessa tai henkilöstössä tapahtuu muutoksia. Vakuutukset kattavat kunnan omaisuuteen kohdistuvat vahingot, kunnan toiminnasta ulkopuolisille aiheutuvat vahingot ja kunnan omalle henkilöstölle työtehtävien suorittamisessa aiheutuvat vahingot. Vakuutusten kattavuus suhteessa hyväksytyyn riskitasoon tarkistetaan vuosittain vakuutusyhtiön edustajan kanssa pidettävässä vakuutuskatselmuksessa. Vakuutusten kilpailutus on työn alla (kh 26.8.2024 § 102).

Kevään aikana kilpailutettiin asiointiliikenne ja koulukuljetukset. Koulukuljetusten kahden linjan toimijan MK Building Oy:n sopimukset on sanottu irti vuoden 2025 alussa. Nämä kaksi linjaa kilpailutetaan uudestaan keväällä 2025.

Vuoden 2024 aikana tehdyistä päätöksistä ei ole jätetty sellaista oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta, joka olisi edennyt käsittelyyn hallinto-oikeuteen tai korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Vuonna 2025 hallinto-oikeudessa on käsittelyssä valitus rehtori/sivistyspäällikön valinnasta.

1.1.8 Ympäristöasiat

Kuntien ympäristönvalvontaa koskeva lainsäädäntö on vuosien saatossa uudistunut ja kunnille on asetettu useita ympäristönvalvontaa koskevia tehtäviä. Ristijärven kunta on aloittanut kuntayhteistyön ympäristönvalvonnan osalta. Kuntayhteistyössä ovat mukana Suomussalmi, Hyrynsalmi, Paltamo ja Ristijärvi. Ympäristönvalvonnan tehtäviä suorittaa kaksi ympäristötarkastajaa. Isäntäkuntana toimii Suomussalmi.

Vuoden 2024 aikana on otettu käyttöön yhtenäistetty kunnan hallintosääntö ympäristötarkastajan sekä lupa – valvontalautakunnan toimivallan osalta vastaamaan yhteistyökuntia ja nykyistä lainsäädäntöä. Lisäksi on uudistettu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maa-ainestaksa ja ympäristöviranomaisen taksa. Kunnan ympäristövalvontaohjelman ja siihen liittyvän suunnitelman valmistelu on aloitettu. Vuoden 2024 aikana on tarkastettu kaikki Ristijärven kunnan toiminnassa olevat maa-ainespaikat.

1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeiden mukaan sisäisestä valvonnan järjestämisestä ja yhteisestä ohjeistamisesta vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on osa päivittäistä toimintaa ja palvelualueiden päälliköt vastaavat siitä, että heidän alaisten vastuualueiden sisäinen valvonta on järjestetty lainsäädännön ja viranomaisohjeiden pohjalta ja että se on riittävää ja luotettavaa.

Kunnanhallitus antaa vuosittain talousarvion täytäntöönpano-ohjeet, joita vastuualueiden tulee toiminnassaan noudattaa. Lisäksi kunnanhallitus hyväksyy sisäisen valvonnan suunnitelman. Kunnan hallinnossa noudatetaan valtuuston hyväksymää hallintosääntöä ja hallituksen antamia toimintaa ohjaavia ohjeita sekä voimassa olevaa lainsäädäntöä. Konsernijohto antaa kuntakonsernille ohjeet

konsernitalouden ja –toiminnan kannalta tarpeelliseksi katsomissaan asioissa.

Lähtevä ja tuleva posti kirjataan asianhallintajärjestelmä Dynastyyn. Järjestelmässä käsitellään kokousasiakirjojen lisäksi mm. viranhaltijapäätökset, sopimukset ja kauppakirjat. Henkilötietoja sisältäviä dokumentteja ei tallenneta verkkolevyille. Vuoden 2024 aikana on selvitetty erilaisia vaihtoehtoja sähköisen arkistoinnin käyttöönottoon ja se saatetaan loppuun vuoden 2025 aikana. Vuosittainen sopimuskatselmus yhdessä kunnanhallituksen arvioinnin kanssa sisäisestä valvonnasta ja neljännesvuosittainen talouden raportointi ovat osa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallintaprosessi perustuu

- riskien tunnistamiseen ja kuvaamiseen
- riskin toteutumisen vaikutusarviointiin ja riskin toteutumisen todennäköisyyteen
- mahdollisuuden hallita riskiä eri menetelmillä
- riskeistä raportointiin ja riskien seurantaan
- riskin toteutumisesta toipumisen suunnitteluun.

Kunnan riskienhallinnan tasoa ja riittävyyttä arvioidaan sekä varsinaiseen toimintaan, investointeihin, rahoitukseen että vahinkoihin liittyvissä riskeissä. Jokaisen palvelu- ja vastuualueen on omalta osaltaan tiedostettava, mitä riskejä toimintoihin ja prosesseihin sisältyy ja arvioitava niiden tuomat uhat, epävarmuustekijät ja myös positiiviset mahdollisuudet.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta

Keskeiset riskit on tunnistettu ja niitä analysoidaan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa. Toimintakertomuksen sanallisessa arvioinnissa ja talousarvion toteumavertailussa arvioidaan toteutuneita riskejä. Riskeistä raportoidaan kunnanhallitukselle ja kunnanjohtajalle säännöllisin väliajoin sekä voimassa olevien ohjeiden ja periaatteiden mukaisesti.

Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa käsitellään konserniohjeessa, hallintosäännössä, sopimushallinnan ohjeissa sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa. Riskejä on tiedostettu ja suunnitelmallisia toimenpiteitä riskien tunnistamiseksi ja hallitsemiseksi on tehty. Vuosittain käydään keskusteluja yhdessä laajennetun johtoryhmän ja puheenjohtajiston kanssa, joissa arvioidaan toteutunutta ja tehdään tarvittaessa kehittämissuunnitelmat epäkohtien korjaamiseksi.

Toteutuneet merkittävimmät riskit

Riskienhallinnan toimenpiteet ovat olleet riittävällä tasolla eikä korvaus- tai muita oikeudellisia vastuita ole päässyt toteutumaan. Kunnan on kyettävä hoitamaan tehtävänsä ja turvaamaan asukkaiden hyvinvointi ulkoisen tai sisäisen toimintaympäristön häiriöistä, uhkista ja riskeistä huolimatta. Kohtalainen toteutunut riski on saatavien erääntyminen.

Vuoden 2024 aikana toteutui useita keskeisten viranhaltijoiden irtisanoutumisia ja uusien työntekijöiden rekrytointeja. Riittävät ja osaavat henkilöstöresurssit ovat tärkein palvelutuotannon ja päivittäisen toiminnan kivijalka, johon tulee kiinnittää erityisesti huomiota.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Kunnanhallitus päättää vuosittain maksujen hyväksyjät ja antaa talousarvion täytäntöönpano-ohjeet sekä vahvistaa itselleen hallintosäännössä säädetyin toimivallan edelleen delegoinnista alaisilleen viranhaltijoille. Viranhaltijapäätökset tehdään Dynasty –asianhallintajärjestelmässä ja ne julkaistaan muutoksenhakuohjeineen kunnan internet-sivuilla niiltä osin, kun ne eivät sisällä EU-tietosuojaasetuksen tai salassapitoa koskevan lainsäädännön mukaisia tietoja. Kuntaan on nimetty

tietosuojavastaava.

Saatavien perintä on ulkoistettu, mutta julkisten ulosottojen hakemukset tehdään itse. Saatavien seuranta on järjestetty siten, että vastuuhenkilöillä on ajantasainen tieto oman toimialansa laskutuksen toteutumisesta. Monetran myyntireskontra lähettää kuukausittain vastuualueille perintäehdotelman hyväksyttäväksi ennen perinnän aloittamista sekä luottotappioehdotelman. Perinnästä vastaavat Revire Oy ja Lowell Suomi Oy. Vastuualueen päälliköt ja vastuualueiden esimiehet vastaavat oman palvelualueensa talouden aktiivisesta seurannasta.

Kunnanhallituksen ja valtuuston puheenjohtajisto on kokoontunut yhdessä laajennetun johtoryhmän kanssa 13.3.2024 ja läpikäynyt palvelu- ja vastuualueiden raportit sisäisestä valvonnasta sekä sopimuksista ja edellisen vuoden investoinneista. Kokouksessa 17.6. käsiteltiin mm. avustuksia ja Virtaalan sopimusta.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitetään edelleen tavoitteena systemaattiset ja koordinoitut toimintamallit. Laajennetun johtoryhmän ja puheenjohtajiston neljännesvuosittaiset tapaamiset on aikataulutettu vuosikelloon. Henkilöstön työssäjaksamiseen ja työhyvinvointiin on kiinnitettävä huomiota jokapäiväisessä työssä.

Ohjeet ja periaatteet jalkautetaan henkilöstölle ja muutokset päivitetään tarvittaessa ohjeistukseen. Valtuusto päivitti hallintosääntöä ympäristövalvonnan ja rakennusvalvonnan osalta. Valtuuston it-searviointi tehdään valtuustokauden lopussa ja uusi valtuusto tekee tarvittavat muutokset strategiaan ja mittaristoon. Omistajapoliittiset linjaukset ja mahdolliset muut toimintaa ohjaavat suunnitelmat (ml. elinvoimaohjelma) päivitetään yhdessä strategian kanssa.

Huomiota on kiinnitettävä edelleen talousarvion ja toiminta- sekä taloussuunnitelman laadintaprosessiin ja rakenteeseen siten, että toiminnan ja tulosten arviointi sekä seuranta helpottuvat. Taloussuunnittelua kehitetään ja raportointia tehostetaan uuden talouden suunnittelujärjestelmän myötä. Edellisten vuosien tapaan, talous- ja henkilöstöhallinnon sekä tietohallinnon kustannukset vyörytetään toimialoille neljännesvuosittain. Kustannusten jakoperiaatteet tarkastetaan vuosittain.

Työstettäväksi otetaan kuntakonsernin riskikartoitus, riskien arviointimenettely ja siihen liittyvä ohjeistus. Edellisen vuoden investoinneista on tehty loppuraportti, joka antaa hyvän kokonaiskuvan investoinneista ja niiden vaikutuksista. Investointien suunnittelua varten on hyvä ottaa käyttöön myös hankintakalenteri. Sopimustietojen tallentamiseen asianhallintajärjestelmään tulee kiinnittää huomiota.

Yleisesti voidaan todeta, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on pääosin kunnossa, vaikkakin suunnitelmallisuutta tulee kehittää ja ohjeiden toimeenpanoa edelleen tehostaa. Riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan tulee olla tukena päätöksenteolle ja toimia osana jokapäiväistä työskentelyä.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ristijärven kunnan puhtaanapitopalveluiden hoitaminen on siirtynyt SOL Palvelut Oy:lle 1.2.2024 minkä myötä puhtaanapitopalveluiden hoitamiseen liittyvät tulot ja menot siirtyivät SOL Palvelut Oy:lle, ja kunnan toiminnan tulot ja menot eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

1.3.2 Tuloslaskelma ja tunnusluvut

Tuloslaskelma osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät kattamaan palvelujen tuottamisesta aiheutuneet kulut. Tuloslaskelmassa esitetään ulkoiset erät eli tuotoista ja kuluista on eliminoitu organisaatioiden sisäiset erät, kuten sisäiset vuokrat.

TULOSLASKELMA	2024	2023	Erotus
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	803 807	965 052	-161 245
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 398 463	-4 539 249	140 786
TOIMINTAKATE	-3 594 657	-3 574 197	-20 459
Verotulot	3 264 992	3 275 037	-10 044
Valtionosuudet	804 977	586 472	218 505
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHT.	-71 742	-57 200	-14 543
VUOSIKATE	403 571	230 112	173 459
Poistot ja arvonalentumiset	-285 365	-298 360	12 995
SATUNNAISET ERÄT YHTEENSÄ			
TILIKAUDEN TULOS	118 206	-68 248	186 455
Poistoeron lis.(-) tai väh.(+)	14 321	14 321	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	132 527	-53 927	186 455

Tuloslaskelman tunnusluvut	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut %	18,3	21,3
Vuosikate/Poistot %	141,4	77,1
Vuosikate euro/asukas	348	198
Väestö	1 161	1 165

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Toimintatuotot/Toimintakulut % osoittaa maksurahoituksen osuutta toimintamenoista.

Vuosikate osoittaa tulo- ja rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja rahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulo- ja rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulo- ja rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Tulo- ja rahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo- ja rahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo- ja rahoitus heikko.

1.3.3 Rahoituslaskelma ja tunnusluvut

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tilinpäätöksen rahoituslaskelma koostuu varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma johdetaan tuloslaskelmasta ja taseesta. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo- ja rahoituksen ja investointien nettomäärä sekä rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen sekä muun maksuvalmiuden muutosten nettomäärä.

RAHOITUSLASKELMA	2024	2023
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	403 571	230 112

Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-18 660	-31 811
TOIMINNAN RAHAVIRTA	384 911	198 301
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-77 910	-131 080
Pys.vast.hyöd.luovutustulot	30 255	35 000
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-47 655	-96 080
Toiminnan ja invest. rahavirta	337 256	102 221
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaam.lisäykset	0	0
Antolainasaam.vähennykset	19 600	34 600
Antolainauksen muutokset	19 600	34 600
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik.lainojen vähennys	-285 000	-460 000
Lyhytaik.lainojen muutos	300 000	0
Lainakannan muutokset	15 000	-460 000
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.var.ja po:n muut	-13 012	-13 032
Saamisten muutos	-40 036	365 320
Korottomien velkojen muutos	-56 302	-359 960
Muut maksuvalmiuden muutokset	-109 349	-7 671
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-74 749	-433 071
RAHAVAROJEN MUUTOS	262 507	-330 850
Rahavarojen muutos	-262 507	330 850
Rahavarat 31.12.	1 636 435	1 373 928
Rahavarat 1.1.	1 373 928	1 704 778

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2024	2023
Investointien tulorahoitus, %	518,0	175,6
Laskennallinen lainanhoitokate	1,3	0,8
Lainanhoitokate	1,3	0,6
Kassan riittävyys, pv	122,8	95,6
Asukasmäärä	1 161	1 165
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	2 377 410	2 023 154

Investointien tulorahoitus % = 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Laskennallinen lainanhoitokate = (vuosikate+korkokulut)/(korkokulut+laskennalliset lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate = (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot) / (korkokulut + laskennalliset lainanlyhennykset) kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Kassan riittävyys pv, ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Rahoituslaskelman **Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta**: Tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omahankintatuottojen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omahankintatuotto vaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

1.3.4 Tase ja tunnusluvut

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettujen tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset, kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Tarkemmin eritelty tase esitetään tilinpäätöslaskelmat –osassa.

T A S E	2024	2023
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	29 893	59 015
2. Muut pitkävaikutteiset meno	0	0
Aineettomat hyödykkeet yht.	29 893	59 015
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	945 607	957 202
2. Rakennukset	3 362 959	3 522 661
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	434 197	453 087
4. Koneet ja kalusto	20 390	25 596
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	5 465	0
Aineelliset hyödykkeet yht	4 768 618	4 958 456
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	1 524 137	1 524 137
3. Muut lainasaamiset	224 926	244 526
4. Muut saamiset	60 000	60 000
Sijoitukset yhteensä	1 809 063	1 828 663
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	6 607 574	6 846 224
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
2. Lahjoitusrahastojen varat	31 259	31 919
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT	31 259	31 919
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	16 250	0
3. Muut saamiset	4 552	8 537
Pitkäaik.saamiset yhteensä	20 802	8 537
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	100 460	174 506
2. Lainasaamiset	134 354	0
3. Muut saamiset	27 462	52 234
4. Siirtosaamiset	26 187	33 953
Lyhytaikaiset saamiset yht.	288 464	260 693

Saamiset yhteensä	309 266	269 230
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	1 009	1 009
2. Sijoitukset rahamarkkinains	742 513	743 908
Rahoitusarvopaperit yht.	743 522	744 918
IV Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	892 913	629 011
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 945 701	1 643 159
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 584 534	8 521 302
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	3 080 091	3 080 091
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	1 609 982	1 663 909
V Tilikauden yli/alijäämä	132 527	-53 927
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 822 600	4 690 073
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
VARAUKSET		
1. Poistoero	479 762	494 083
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	479 762	494 083
C PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääoma	81 352	95 024
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.	81 352	95 024
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rah.lai	880 000	1 090 000
Pitkäaikainen vieras po. yht.	880 000	1 090 000
II Lyhytaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat	1 450 000	1 150 000
2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	210 000	285 000
5. Saadut ennakot	44 729	4 246
6. Ostovelat	282 031	338 447
7. Liittymismaks. ja muut vela	39 760	37 870
8. Siirtovelat	294 300	336 558
Lyhytaikainen vieras po. yht.	2 320 820	2 152 121
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 200 820	3 242 121
VASTATTAVAA	8 584 534	8 521 302

Taseen tunnusluvut	2024	2023
omavaraisuusaste %	62,1	60,9
suhteellinen velkaantuneisuus %	64,8	67,1
kertynyt yli-/alijäämä 1000 e	1 743	1 610
kertynyt yli-/alijäämä e/as.	1 501	1 382
lainakanta 31.12. 1000 e	2 540	2 525
lainakanta 31.12. e/as.	2 188	2 167
Lainat ja muut vuokravastuut 1000 e	2 562	2 548
Lainat ja muut vuokravastuut, e/asukas	2 207	2 187
Lainasaamiset 1000 e	225	245
Henkilöstön lukumäärä	39	46

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka monta prosenttia kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisin maksuun.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) e/asukas = [edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)+tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / asukasmäärä. Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12. = vieras pääoma - (saadut ennakot+ostovelat+siirtovelat+muut velat) Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainat euroa/asukas Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.3.5 Kokonaistulot ja –menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön. Vähennyksenä toimintatuotoissa ovat käyttöomaisuuden myyntivoitot ja menoissa käyttöomaisuuden myyntitappiot sekä pakollisen varauksen muutos.

TULOT	2024	MENOT	2024
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	803 807	Toimintamenot	-4 398 463
Verotulot	3 264 992	Korkokulut	-76 930
Valtionosuudet	804 977	Muut rahoituskulut	-5 977
Korkotuotot	1 968	Satunnaiset kulut	0
Muut rahoitustuotot	9 197		
Satunnaiset tuotot	0		
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
- pys. vast. hyöd. luovutusvoitot	-18 660	- pakollisten varausten muutos lis (-) väh(+)	0
		- pys. vast. hyöd. luovutustappiot	0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet	19 305	Investointimenot	-97 215
Pysyvien vast. hyöd. luov.tu- lot	30 255		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähen- nys	19 600	Antolainasaamisten lisäys	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-285 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	300 000	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Muut maksuvalmiuden muu- tokset		Muut maksuvalmiuden muutok- set	-109 349
Kokonaistulot yhteensä	5 235 441	Kokonaismenot yhteensä	-4 972 934

1.4 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Konsernirakenne 31.12.2024	Yhdistelty (kpl)	Omistusosuus %
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Kt Oy Saukkohaka		100
Kt Oy Ristijärven Vuokratalot Oy		100
Muut yhtiöt	1	
Senioripolis Oy		100
Osuuskunnat	1	
Osuuskunta Seniorisilta		58,8
Kuntayhtymät	2	
Kainuun liitto		1,89
Kainuun jätehuollon ky (Ekokymppi)		2,04
Osakkuusyhteisöt		
Ristijärven vesihuolto-osuuskunta	1	47,86
Yhteensä	7	

Kiinteistö Oy Saukkohakalla ja Senioripolis Oy:llä ei ole ollut varsinaista toimintaa.

1.4.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konsernin toimintaa ohjaa kunnanhallitus ja valtuuston 14.3.2018 hyväksymä konserniohje. Konsernijohto ja kunnan edustajat raportoivat tytäryhteisöstä kunnanhallitusta ja valtuustoa kaksi kertaa vuodessa. Toinen raporteista on tilinpäätösraportti.

Valtuusto on asettanut konsernille talousarviossa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Yhtiöiden tulee antaa kunnanhallitukselle raportti toiminnastaan kaksi kertaa vuodessa 15.2. (ed. vuosi) ja 15.8. (kuluva vuosi) mennessä. Kunnanhallitukselle on toimitettu raportit Ristijärven Vuokratalot Oy:n ja Osuuskunta Seniorisillan toiminnasta 16.9.2024 §120.

Kunnanhallitus nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin sekä nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin. Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kuntakonsernia ja päättää omistajaohjauksesta kiireellisissä asioissa. Kunnanjohtajalla on oikeus tarvittaessa sisäisen tarkastuksen järjestämiseen kunnan tytäryhteisöissä. Yhtiöt ja yhteisöt ovat velvollisia antamaan selvitystoimituksen edellyttämät tiedot.

Kunnanhallitus antaa tarvittaessa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamiseen käsiteltäviin asioihin. Lisäksi kunnanhallitus antaa tarvittaessa asiakkohtaisia konserniohjeita.

Kunnanvaltuusto päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista talousarvion yhteydessä. Kunnanhallituksen tulee osavuosikatsauksen yhteydessä saatua valtuuston tietoon konserniraportti. Valtuusto on saanut selostuksen tytäryhteisöjen toiminnasta 16.9.2024. Lisäksi tytäryhteisöihin nimetyillä kokousedustajilla on velvollisuus raportoida konsernijohtolle merkittävistä konsernia koskevista asioista. Tytäryhteisöjen taloudellisen aseman seuranta on ollut riittävää.

Kunnanjohtajalla on oikeus osallistua kunnan määräysvallassa olevan tytäryhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen kokoukseen. Tytäryhteisöjen tulee antaa kunnalle puolivuositain ja

tarvittaessa useammin raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehityksestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä.

1.4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Ristijärven kunnan konserniin kuuluvat tytäryhteisöt Kiinteistö Oy Saukkohaka, Ristijärven Vuokratat Oy, Seniorpolis Oy ja Osuuskunta Seniorisilta. Kiinteistö Oy Saukkohaka ja Seniorpolis Oy ovat olleet ns. lepäävässä tilassa eikä niillä ole ollut toimintaa.

KOy Saukkohakan ja Seniorpolis Oy:n yhtiökokouksissa 12.6.2024 päätettiin, että kyseiset yhtiöt tullaan purkamaan vapaaehtoisella selvitysmenettelyllä. Seniorpolis Oy:n yhtiökokouksessa 11.12.2024 on tarkastettu ja hyväksytty tilinpäätös sekä lopputilitys. Yhtiökokous totesi selvitysmenettelyn päättyneen ja Seniorpolis Oy -yhtiön purkautuneen. KOY Saukkohakan yhtiökokouksessa 16.12.2024 on tarkastettu ja hyväksytty tilinpäätös sekä lopputilitys. Yhtiökokous totesi selvitysmenettelyn päättyneen ja KOY Saukkohaka-yhtiön purkautuneen. Tämän vuoksi ko. yhtiöt poistuvat konsernista vuonna 2025.

Ristijärven Vuokratat Oy

Tavoite	Mittarin tavoite	Toteuma
Asukasviihtyvyys	Asukasvaihtuvuus < 15 uutta vuokrasopimusta	Vuokrasopimuksia yht. 12 kpl, Aholantie 30 2 kpl, Vuokratat 10 kpl
Asunnot täynnä	Käyttöaste > 95 %	Käyttöaste Vuokrataloilla melkein 95 % ja Aholantie 30 83 %.
Rahan riittävyys	Vuokrasaatatavat < 3 % vuokratuotoista	Avointen vuokrasaatavien suhde vuokratuottoihin on 2,0 %.

Ristijärven Vuokratat Oy	TP 2023	TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Kiinteistön tuotot	360 716	340 000	388 404	48 404
Muut kulut	-221 923	-190 000	-206 922	-16 922
LIIKEVOITTO/-TAPPIO	138 793	150 000	181 482	31 482
Poistot ja arvonalennukset	-109 637	-114 000	-88 692	25 308
Rahoitustuotot ja -kulut	-32 890	-48 000	-46 691	1 309
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-3 734	-12 000	46 099	58 099
Tuloverot	-13 882	-13 000	-12 786	214
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-17 615	-25 000	33 313	58 313

Konsernin sisäisiä eriä ei ole eliminoitu.

Ristijärven Vuokratat Oy:llä on hallinnoitavana 56 asuinhuoneistoa. Lisäksi Aholantie 30:ssä on 12 vuokra-asuntoa kunnan suorassa omistuksessa. Vuokratatolojen käyttöaste oli lähes 95 % ja Aholantie 30:ssä käyttöaste oli 83 %. Asuntojen kysyntä on jatkunut tasaisena. Tyhjiä asuntoja on ollut koko ajan tarjolla, mutta tyhjät asunnot ovat pääsääntöisesti isoja asuntoja. Pienet asunnot on helppo vuokrata, koska vuokralaisissa on usein vain yhden tai kahden hengen asuntokuntia. Vuokra-asuntojen määrä on edelleen riittävä.

Toiminnan tarkoituksena on Ristijärven kunnan asuntotoimeen liittyvien palvelujen tuottaminen ja asumisviihtyvyyden ja muiden asumisedellytysten parantaminen sekä Ristijärven Vuokratat Oy:n ja kunnan asuntotoimen toiminnan yhteensovittaminen. Asukasvalinnoista päättää elinvoimapaalikkö. Vuokra-asuntojen keskimääräisistä enimmäisvuokrista päättää Ristijärven kunnanhallitus.

Kunnan vuokra-asuntokanta on riittävä. Kaikille ei välttämättä löydy juuri halutunlaista asuntoa, mutta asuntoja toki on tarjolla. Lisäksi yksityinen sektori tarjoaa erikokoisia vuokra-asuntoja, joista mahdollisuuksien mukaan jaetaan tietoa niitä kysyville. Myös Vanhaintukisäätiön asunnot ovat

tarjonnan piirissä.

Vuoden 2024 aikana uusittiin Esalanpuiston rivitalojen kaukolämmön lämmönvaihdin. Muilta osin yhtiön omistamissa vuokra-asunnoissa tehtiin normaaleja pienimuotoisia pintaremontteja sekä vuorikorjauksia. Velvoitteet niin kumppaneiden kuin myös kunnan kanssa hoidetaan sovitusasi. Asukkaita kuullaan, asukkaiden kanssa käydään vuoropuhelua ja toiveisiin vastataan mahdollisuuksien mukaan. Kaikista asukkaita koskevista asioista pyritään informoimaan jatkuvasti.

Ristijärven Vuokratalot Oy pystyy tarjoamaan asukkailleen turvallista asumista hyvin hoidetuissa asunnoissa. Asukkaat ovat tyytyväisiä ja asukkaiden palvelupyyntöihin vastataan pikimmiten resursien sallimissa rajoissa. Asuntojen kysyntä ja korkea käyttöaste kertovat onnistumisesta Vuokrataloille asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa.

Osuuskunta Seniorisilta, VIRTALA

Tavoite	Mittari	Toteuma
Positiivinen tulos	Tulos ilman avustusta	Tilikauden tulos on noin 11 000 euroa ylijäämäinen ilman avustushakemuksia v. 2024.

Osuuskunta Seniorisilta	TP 2023	TA 2024	TOT 2024	Erotus 2023–2024
Liikevaihto	88 131	-	69 694	-18 437
Kunnan avustus	0	-	0	0
Muuttuvat kustannukset	-8 974	-	-10 684	-1 710
Myyntikate	79 156	-	59 010	-20 146
Kiinteät kustannukset	-51 626	-	-43 996	7 630
Käyttökate	27 530	-	15 014	-12 516
Poistot	0	-	0	0
LIIKEVOITTO/-TAPPIO	27 530	-	15 014	-12 516
Rahoitustuotot ja -kulut	-478	-	-625	-147
VOITTO / TAPPIO	27 051	-	14 389	-12 662

Konsernin sisäisiä eriä ei ole eliminoitu.

Osuuskunnan taloudellinen tilanne on pysynyt vakaana. Osuuskunta Seniorisillalle ei ole maksettu avustusta vuonna 2024. Taloudelliseen tilanteeseen ovat vaikuttaneet aukioloaikojen optimointi ja liikuntaryhmien kausihinnoittelu. Haasteena on ollut työntekijän vaihtuvuus. Loppukevään toimintaa pyritettiin tilapäisvoimin ja elokuussa aloitti uusi halli-isäntä. Vesijumppatarjonnan monipuolistamiseksi hankittiin vuoden vaihteessa Hydrohex virtuaalijumppapaketti. Jumbat ovat olleet ahkerassa käytössä kevään aikana.

Vauvauintia ja lasten uimakouluja järjestettiin kevään aikana. Myös ohjattu kuntosali 60+ kokoontui viikoittain kevään aikana. Osallistujista osa on jatkanut syyskaudella omatoimisia kuntosalikäyntejä.

Useat juhlat, kokoukset ym. tilaisuudet tarjoiluineen ovat lisänneet Virtaalan liikevaihtoa.

Osuuskunnan omistamat yksiöt ja Vuokratalojen omistama kaksio ovat olleet lyhytaikaisessa vuokrauksessa vaihtelevasti. Lokakuusta alkaen toinen yksiö on ollut vuokrattuna kokoaikaisesti. Saukko-vaaran mökkien vuokraustoiminta päättyi helmikuussa, koska mökit myytiin yrittäjälle kunnan toimesta.

Paltamon kansalaisopisto on järjestänyt viikoittaista liikuntatoimintaa sekä paikalliset yhdistykset ovat järjestäneet tapahtumia Virtaalan tiloissa. Lisäksi tiloja ovat käyttäneet kunnan peruskoulu kerhojen ja liikuntatuntien järjestämiseen. Kunnan vapaa-ajan ohjaajan toimesta on tiloissa ollut ohjattua liikuntaa kunnan iäkkäille asukkaille.

Ristijärven Pyry on kustantanut maanantaisin lasten liikuntakerhoa sekä torstaisin Kaiken Kansan kuntopiiriä ja sulkapallovuoroa. Lentopalloilijat ovat pelanneet lentopalloa keskiviikkoisin ja sunnuntaisin.

Virtaalan toiminta jäi kesätauolle 1.6.2024. Syyskausi alkoi elokuun alussa. Kunnanhallitus hyväksyi 26.8.2024 § 106 Osuuskunta Seniorisillan päivitetyn vuokrasopimuksen.

1.4.4 Arvio konsernin todennäköisestä kehityksestä

Ristijärven Vuokratalot Oy jatkaa toimintaansa Ristijärven merkittävimpänä vuokranantajana. Vuokria korotetaan kustannusten nousua vastaavasti, jotta asunnoista pystytään pitämään huolta. Aukkaita kuunnellaan ja turvallisuuteen ja asumisviihtyvyyteen panostetaan. Talous pidetään kunnossa ja vastuut hoidetaan.

Osuuskunta Seniorisillan toiminta jatkuu entisen kaltaisena. Uusia palveluita tulisi löytää ja markkinointia lisätä uusien asiakkaiden löytämiseksi varsinkin oman kunnan ulkopuolelta. Osuuskunnan henkilöresurssit ovat ohuet ja niiden riittävyyteen pitäisi kiinnittää huomiota.

1.4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Ristijärven valtuusto on hyväksynyt 14.3.2018 konserniohjeen, jolla luodaan puitteet omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti.

Sisäisen valvonnan järjestämisessä kunnan tehtävänä on ohjeistaa, valvoa ja arvioida sisäisen valvonnan järjestelmän ja menettelyjen toimivuutta. Konserniohjeen mukaan Ristijärven kunnan konsernijohtolla tarkoitetaan kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa. Toimivallan- ja vastuujako konserniohjauksessa ovat toteutuneet kunnanvaltuuston hyväksymän konserniohjeen mukaisesti, eikä vastuunjakoon ole tullut muutoksia.

Yhtiöiden hallitukset vastaavat oman yhtiönsä riskienhallinnasta ja valvovat sen toteuttamista. Konsernitavoitteiden toteutumisesta on arvioitu kunkin tytäryhtiön kohdalla luvussa 1.6. Kunnan tytäryhteisöt ovat raportoineet kerran vuodessa kunnanhallitukselle ja valtuustolle olennaisista toimintaansa koskevista asioista.

Kunta tuottaa Vuokratalot Oy:lle sopimuksen perusteella tarpeen mukaan kiinteistöhuoltoa ja rakentamisen asiantuntijapalvelua. Vuokratalot Oy:n toimitusjohtajan tehtäviä hoitaa kunnan elinvoimapäällikkö oman työnsä ohella ja yhtiö ostaa tilitoimistopalvelut (mm. kirjanpito, vuokralaskutus) Pajox Oy:ltä.

Konserniyhtiöiden tilintarkastuspalvelun hankinta on toteutettu yhteistyössä kunnan kanssa.

Yhtiön hallituksella ja toimitusjohtajalla on vastuu yhtiön riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä. Yhteisöjen vakuutusten tulee olla riittävät yhteisön toiminnan luonne ja laajuus huomioiden.

Yhteenvetona todetaan, että konsernivalvonnan kohdealueissa ei ole havaittu sellaisia puutteita ja virheitä, joista tulee tehdä erityistä selvitystä.

Riskienhallinnan tarkastuskohteet

Toiminto	Toimenpide
Vuokrien tarkistuksiin tehdään sopimusten mukaiset korotukset ml. kunnan vuokra-asunnot.	Vuokrat on korotettu vuokrasopimusten mukaisesti, Ristijärven Vuokratalot Oy 1,1 % ja kunnan omistaman kiinteistön Aholantie 30 osalta 1,1 %.
Konsernivalvonnan tehokkuus ja toimivuus	Valvontaa on suoritettu konserniohjeen mukaisesti. Puutteita ei ole havaittu.

1.4.6 Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ristijärven kunnan puhtaanapitopalveluiden hoitaminen on siirtynyt SOL Palvelut Oy:lle 1.2.2024 minkä myötä puhtaanapitopalveluiden hoitamiseen liittyvät tulot ja menot siirtyivät SOL Palvelut Oy:lle, ja kunnan toiminnan tulot ja menot eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

1.4.7 Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut

Konsernin tuloslaskelma ja tunnusluvut

TULOSLASKELMA	TP 2024	TP 2023
Myyntituotot	916 108,65	967 897,09
Maksutuotot	37 287,67	40 959,96
Tuet ja avustukset	158 079,17	181 333,30
Muut toimintatuotot	267 788,15	334 235,25
Toimintatuotot	1 379 263,64	1 524 425,61
Valmistus omaan käyttöön		
Palkat ja palkkiot	-1 693 007,70	-1 727 095,98
Eläkekulut	-372 150,92	-385 337,32
Muut henkilösivukulut	-47 187,82	-44 010,75
Henkilöstökulut	-2 112 346,44	-2 156 444,05
Palvelujen ostot	-1 624 798,59	-1 608 843,55
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-579 569,70	-599 693,17
Avustukset	-130 304,71	-186 659,98
Muut toimintakulut	-339 608,36	-352 801,35
Toimintakulut	-4 786 627,78	-4 904 442,10
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	6 468,99	-5 400,81
TOIMINTAKATE	-3 400 895,16	-3 385 417,30
Verotulot	3 257 369,84	3 267 418,51
Valtionosuudet	804 977,25	586 472,00
Korkotuotot	530,28	970,06
Muut rahoitustuotot	9 178,36	26 316,63
Korkokulut	-125 331,27	-115 673,90
Muut rahoituskulut	-8 292,20	-5 847,63
Rahoitustuotot ja -kulut	-123 914,83	-94 234,84
VUOSIKATE	537 537,10	374 238,37
Suunnitelman mukaiset poistot	-385 265,28	-418 857,13
Omistuksen eliminointierot	84 988,16	0,00
Arvon alentumiset	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-300 277,12	-418 857,13
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	237 259,98	-44 618,77
Poistoeron muutos	0,00	0,00
Varausten muutos	0,00	0,00
Rahastojen muutos	2 124,68	1 097,79
Tilinpäätössiirrot	2 124,68	1 097,79
Tilikauden verot	-15 732,83	-19 514,65
Laskennalliset verot	0,00	0,00
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-4 714,15	-8 824,31
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	218 937,68	-71 859,93

Tuloslaskelman tunnusluvut	TP 2024	TP 2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	28,8	31,1
Vuosikate/Poistot, %	139,5	89,3
Vuosikate, €/asukas	463	321
Asukasmäärä	1 161	1165

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja. Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista = 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista investointitasoa.

Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Keskimääräistä, kaikkia kuntakonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Muun muassa konserniyhteisöjen toimintojen sisältö vaikuttaa vuosikatetavoitteen määrittämiseen konsernissa. Asukasmääränä tunnusluvun laskennassa käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa.

Konsernitase ja tunnusluvut

TASE	TP 2024	TP 2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat oikeudet	93 875,49	120 888,01
Konserniliikearvo		
Muut pitkävaikutteiset menot	2 682,06	2 682,06
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet	96 557,55	123 570,08
Maa- ja vesialueet	945 607,37	957 202,35
Rakennukset	4 065 566,92	4 287 875,98
Kiinteät rakenteet ja laitteet	530 643,71	555 627,37
Koneet ja kalusto	72 160,43	75 676,62
Muut aineelliset hyödykkeet	70 751,98	86 759,58
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	10 784,88	2 348,08
Aineelliset hyödykkeet	5 695 515,30	5 965 489,97
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	0,00	0,00
Kuntayhtymäosuudet	0,00	0,00
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	209 729,47	203 260,48
Liikelaitosten peruspääomaosuudet		
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	75 485,16	75 944,46
Joukkovelkakirjasaamiset		
Muut lainasaamiset	19 759,71	19 759,71
Muut saamiset	60 102,17	60 102,17
Sijoitukset	365 076,52	359 066,82
PYSYVÄT VASTAAVAT	6 157 149,37	6 448 126,87
Valtion toimeksiannot	105 740,81	137 161,93
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	31 259,29	31 918,89
Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	137 000,10	169 080,82
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet		

Valmiit tuotteet	435,56	435,56
Muu vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	435,56	435,56
Myyntisaamiset	16 250,00	
Lainasaamiset	11 898,06	11 898,06
Laskennalliset verosaamiset		
Saamiset kunnalta		
Muut saamiset	4 552,12	8 537,01
Siirtosaamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	32 700,18	20 435,07
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	112 529,26	186 746,38
Lainasaamiset	134 354,36	0,00
Laskennalliset verosaamiset		
Saamiset kunnalta	0,00	0,00
Muut saamiset	29 279,20	53 673,62
Siirtosaamiset	36 102,35	36 606,68
Lyhytaikaiset saamiset	312 265,18	277 026,68
Saamiset	344 965,35	297 461,75
Osakkeet ja osuudet	1 716,20	1 716,20
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	742 513,04	743 908,30
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit		
Rahoitusarvopaperit	744 229,24	745 624,50
Rahat ja pankkisaamiset	1 775 854,47	1 443 818,29
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 865 484,62	2 487 340,10
VASTAAVAA	9 159 634,09	9 104 547,79
VASTATTAVAA		
Peruspääoma	3 080 091,41	3 080 091,41
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma		
Ylikurssirahasto		
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	9 321,02	1 173,33
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) (pl. muuntoerot)	1 069 018,75	1 236 140,09
Muuntoerorahasto		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 069 018,75	1 236 140,09
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	218 937,68	-71 859,93
OMA PÄÄOMA	4 377 368,87	4 245 544,90
VÄHEMMISTÖOSUUDET	24 061,64	19 347,50
KONSERNIRESERVI		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset		
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	19 054,89	18 240,77
PAKOLLISET VARAUKSET	19 054,89	18 240,77

Valtion toimeksiannot	105 742,13	137 163,97
Lahjoitusrahastojen pääomat	81 352,15	95 023,95
Muut toimeksiantojen pääomat	4 130,14	4 130,14
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	191 224,42	236 318,06
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 099 143,75	2 304 688,61
Pääomalainat	0,00	0,00
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	4 233,42
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	2 099 143,75	2 308 922,04
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Korottomat velat kunnalta		
Liittymismaksut ja muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat		
Laskennalliset verovelat		
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	0,00	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	2 099 143,75	2 308 922,04
Joukkovelkakirjalainat	1 450 000,00	1 150 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	239 009,01	309 651,59
Pääomalainat		
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	529,18
Lainat muilta luotonantajilta		
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	1 689 009,01	1 460 180,77
Saadut ennakot	73 801,16	29 856,39
Ostovelat	318 021,13	367 732,15
Korottomat velat kunnalta		
Liittymismaksut ja muut velat	46 290,91	46 371,28
Siirtovelat	321 658,30	372 033,94
Laskennalliset verovelat		
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	759 771,51	815 993,76
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 448 780,52	2 276 174,53
VIERAS PÄÄOMA	4 547 924,28	4 585 096,56
VASTATTAVAA	9 159 634,09	9 104 547,79

Taseen tunnusluvut	TP 2024	TP 2023
Omavaraisuusaste	48,4	47,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	82,2	84,7
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 e	1 288	1 164
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), e/asukas	1 109	999
Lainat ja vuokravastuut 1000 e	3 788	3 769
Lainat ja vuokravastuut, e/asukas	3 263	3 235
Lainasaamiset	19 760	19 760

Investointien tulorahoitus, % = 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella

eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos konsernin lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv) = 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMA	TP 2024	TP 2023
VUOSIKATE	537 537,10	374 238,37
Satunnaiset erät		0,00
Tilikauden verot	-15 732,83	-19 514,65
Tulorahoituksen korjauserät	-24 314,89	-25 595,87
Toiminnan rahavirta	497 489,38	329 127,85
Investointimenot	-119 218,77	-189 192,44
Rahoitusosuudet investointimenoihin	19 305,00	27 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	14 155,65	69 863,47
Investointien rahavirta	-85 758,12	-92 328,98
Toiminnan ja investointien rahavirta	411 731,26	236 798,87
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Antolainauksen muutokset	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 840,52	4 498,01
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-292 618,80	-11 852,24
Lyhytaikaisten lainojen muutos	303 828,25	-459 328,08
Lainakannan muutokset	19 049,96	-466 682,31
Oman pääoman muutokset	16 061,27	0,00
Muutokset vähemmistön osuudessa	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	16 061,27	0,00
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-13 012,92	-16 797,76
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	-46 966,41	367 650,88
Korottomien velkojen muutos	-56 222,25	-357 854,70
Muut maksuvalmiuden muutokset	-116 201,58	-7 001,58
Rahoituksen rahavirta	-81 090,34	-473 683,89
Rahavarojen muutos	330 640,92	-236 885,02
Rahavarat 31.12.	2 520 083,71	2 189 442,79
Rahavarat 1.1.	2 189 442,79	2 426 327,81

Rahoituslaskelman tunnusluvut	TP 2024	TP 2023
Investointien tulorahoitus, %	538,0	230,7
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	0,8
Lainanhoitokate	1,6	3,8
Kassan riittävyys, pv	172,0	152,3

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	2 464 363	951 631

Konsernitaseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, % = $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuivat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas = $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Konsernin lainakanta 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Konsernin lainat euroa/asukas lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Konsernin lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.5 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.5.1 Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

1.5.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja.

Kirjaimellisesti tuloksen käsittely on ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden ylijäämä –tilille.

Tilikauden tulos	118 206,17 e
Poistoeron vähennys	14 321,28 e
Tilikauden ylijäämä	132 527,45 e

Kunnanhallitus esittää tilikauden 1.1.-31.12.2024 tuloksen 118 206,17 euron käsittelystä seuraavaa:

- kirjataan poistoeron vähennystä suunnitelman mukaan 14 321,28 euroa
- kirjataan tilikauden ylijäämä 132 527,45 euroa tilikauden yli-/alijäämätilille.

1.5.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 115 §:n mukaan, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Ristijärven kunnan taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 1 609 981,53 euroa. Tilinpäätösvuoden 2024 tuloksen lisäyksen 132 527,45 e jälkeen kertynyttä ylijäämää on 1 742 508,98 euroa, 1 500,87 e/as.

Valtuuston sopeuttamishjelmaa toteutettiin jo kevästä 2024 lähtien. Pääosin sopeutustoimet koskivat varhaiskasvatusta sekä päivittämällä taksoja ja maksuja. Kaikkia toimintoja ja palvelujen tuottamistapoja tarkastellaan kriittisesti ja uusia säästökohteita kartoitetaan päivittäisessä toiminnassa ja luopumalla kunnalle tarpeettomista kiinteistöistä. Erityisesti yhteistyötä Kainuun kuntien ja sidosryhmien kanssa pyritään lisäämään joka hallinnon alalla.

Vaikka tällä hetkellä taseessa on kertynyttä ylijäämää, ei se riitä monena vuonna kattamaan useiden satojen tuhansien alijäämiä. Sopeuttamishjelma on tehty nyt vuoteen 2027, mutta sitä on päivitettävä vuosittain.

Rahoituksen turvaaminen

Kunnanhallituksen tulee ottaa toimintakertomuksessa kantaa kuluvan vuoden toiminnan rahoittamiseen esimerkiksi silloin, kun kuluvan vuoden talousarviossa katetaan maksuvalmiuden muutoksella olennaisesti suurempi määrä, kuin mitä kunnalla on tilinpäätöksen mukaan kassavaroja.

Tilinpäätösvuoden toteutunut toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirran summa on - 0,26 milj. euroa. Tilinpäätöksessä kunnan rahavarat, mukaan lukien rahoitusarvopaperit, ovat 1,64 milj. euroa, josta kassavarojen osuus on 0,89 milj. euroa.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Kuntastrategian toteutuminen

Kunnanvaltuusto hyväksyi uuden kuntastrategian *Keskellä Kainuuta – Sisukkaasti uudistuva kasvupitäjä* kesäkuun kokouksessaan vuosille 2022–2026. Kuntastrategiassa määritellyt tavoitteet ohjaavat niin luottamushenkilöiden päätöksiä kuin viranhaltijoiden valmistelua ja kunnan toimijoita. Toimintaa ohjaavat arvot ovat *yhteisöllisyys, luonnonläheisyys ja sinnikkyys*.

Kuntastrategian mittarit on määritelty hyväksyttäessä valtuustokauden tavoitteet. Tavoitteita ja mittareita tarkennetaan vuosittain talousarvion yhteydessä, ja jokainen palvelu- ja tehtäväalue määrittelee omat strategiaa tukevat tavoitteet. Kaikkia strategiamittarit eivät toteudu yhtenä vuonna, vaan ne jakautuvat koko valtuustokaudelle.

Päämäärä 1 Virikkeellinen kasvupitäjä	
Kunta yhteistyökumppaneineen tarjoaa lapsille ja nuorille monipuolista tekemistä ja vaihtoehtoisia harrastuksia turvallisessa elinympäristössä	
Toiminnallinen tavoite	Keskeiset toimenpiteet, vastuualue ja mittareiden toteutuminen 2024
aktiivisen harrastustoiminnan lisääminen ja monipuolistaminen	Yhteistyötä Ristijärven Eläkeyhdistyksen kanssa on jatkettu vesijumppien osalta. Syksyllä 2024 vesijumppaa järjestettiin 10 kertaa (2 ryhmää). Voimaa vanhuuteen -mentorointiohjelmaan (3 vuotinen) valituksi tuleminen. Vauvauintia on jatkettu Virtaalassa kevät ja syyslukukaudella. Harrastamisen Suomen mallin kerhotoimintaa sekä OPH:n rahoittamaa kerhotoimintaa järjestetty peruskoulun oppilaille monipuolisesti.
uusien kuntalaisten huomioiminen	Virtaalan joulunavaustapahtuman yhteydessä muistettiin uusia kuntalaisia yt. seurakunnan kanssa lahjakassilla.
osallisuuden kehittäminen, kuntalaisten aktivoiminen	Kuntalaisia on kuultu eri tilaisuuksissa ja kyselyiden muodossa vuoden aikana. Kehittämis ehdotuksia on viety eteenpäin tiedoksi päättäjille. Lasten ja nuorten parlamentin ja Nuorisovaltuuston ehdotuksien pohjalta on kehitetty mm. kouluruokailua, kerhotoimintaa ja välituntitoimintaa. Kuntastrategian tavoitteen mukaisesti varhaiskasvatus pohjautuu kansallisen ja paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti ja lasten tarpeita huomioiden. Varhaiskasvatuksen opettajavajausta on ollut vuoden aikana. Muutoin kasvatusvastuullisen henkilöstön määrä on ollut riittävä. Maksuttoman varhaiskasvatuksen myötä todennäköisesti enemmän lapsia osallistuu varhaiskasvatukseen. Maksuttomuus voi myös kannustaa lapsiperheitä muuttamaan kuntaan.
väestömäärän vakiinnuttaminen	Vuoden aikana väestömäärä väheni 5 henkilöllä. Uusille asukkailla kunnalla on tarjolla eritasoisia ja -kokoisia tontteja. Muuttamista tonteista on tullut kyselyjä. Rakentaminen on ollut talouden epävarmana vuotena kuitenkin vähäistä.
hyvinvointisuunnitelma vs. raportti	Hyvinvointisuunnitelma ja raportti kootaan valtuustolle hyväksyttäväksi.
vanhus- ja vammaisneuvoston	Ristijärven vanhus- ja vammaisneuvosto on antanut lausuntoja

lausuntopyynnot sekä nuorisovaltuuston osallistuminen valtuustoseminaareihin	Kainuun hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisneuvostolle heitä koskeissa asioissa. Nuorisovaltuusto ei ole osallistunut valtuustoseminaareihin.
kuntahenkilöstön hyvinvointi ja osaamisen kehittäminen	Hyväksyttiin henkilöstö- ja koulutussuunnitelma 2025–2026. Kunnan lakisääteinen velvollisuus on suunnitella ja ennakoida henkilöstön koulutustarpeet vuosittain osana henkilöstösuunnittelua.

Päämäärä 2 Luonnonläheinen harrastekunta	
Luontoarvojen kunnioittaminen edistää vastuullisia valintoja ja luontomatkailun tukemista	
Toiminnallinen tavoite	Keskeiset toimenpiteet, vastuualue ja mittareiden toteuttaminen 2024
retkeilyreittien kunnossapito ja kehittäminen	Reittejä on raivattu ja merkkausta on korjattu mahdollisuuksien mukaan. Vuonna 2024 aloitetun alkukartoituksen perusteella suunnitellaan laajempaa reittien kunnostusta.
kunnan markkinoinnin lisääminen, elinkeinotoiminnan vahvistaminen, yrittäjyyden tukeminen	Matkailun kehittämishanke on käynnistynyt KAMK:n toimesta ja saatetaan loppuun v. 2025. Vuoden aikana on osallistuttu TE24 -uudistuksen valmisteluun. Työvoimapaalvelut sijoittuvat elinvoimapaalveluihin. Kuntaan perustettiin elinvoimatoimikunta. Kunnan internet-sivuja on päivitetty. Markkinointia ja mainostamista on lisätty sosiaalisen median kanavissa ja tuotu esiin kunnan ja sidosryhmien tapahtumia ja palveluita. Kunta osallistunut myös muihin hankkeisiin mm. kalastusmatkailuhankkeeseen.
Virtaalan kehittäminen ja käytöstäseen lisääminen	Vauvauinti on tuonut uusia käyttäjiä myös muista kunnista Virtaalaan on hankittu Hydrohex -ohjelmisto (virtuaaliset vesijumpatunnit).
järjestöjen ja yhdistysten tukeminen	Kunta avusti Ristijärvi Soi -tapahtumaa. Kunta neuvoo tarvittaessa hankkeiden rahoitusmahdollisuuksien kanssa (Elävä Kainuu Leader, Oulu2026). Kunnanhallitus hyväksyi siltarahoituksen periaatteet yhdistyksille.
tuulivoiman hallittu lisääminen	Vuoden aikana jatkettiin kahden tuulivoimakkaan valmistelua ja aloitettiin yhden uuden kaavan valmistelu.
päästömittareiden seuranta	INKU-verkoston liittymisen lisäksi kunta on tehnyt kunta-alan energiatehokkuussopimuksen (KETS) 8.5.2024. Sopimus on voimassa 31.12.2025 saakka, jonka jälkeen sopimus uusitaan. Sopimukseen sisältyy energiatehokkuuden parantamista ja lisäksi uusiutuvan energian edistämiseen liittyviä toimenpiteitä.
luontomatkailu osaksi kunnan imagoa	Käynnissä on kalastusmatkailuhanke, joka jatkunee myös vuonna 2025. Ohjelmapaalveluyrittäjille kunnassa on hyvät puitteet ja mahdollisuudet toteuttaa luontomatkailua, mutta yrittäjiä alueella ei ole. Esi- ja perusopetus on järjestänyt opetusretkiä mm. Saukkovärrälle, Lahtaselle ja Paljakkaan.

Päämäärä 3 Mahdollisuuksien kunta	
Unelmien asuinpaikka on vaaramaisemissa ja vesistöjen äärellä keskellä Kainuuta	
Toiminnallinen tavoite	Keskeiset toimenpiteet, vastuualue ja mittareiden toteuttaminen 2024
sähköisten asiointipalveluiden kehittäminen	Pienen kunnan sähköiset palvelut -hankkeen jalkauttamista jatketaan kehittämistyöryhmässä.
hanketoiminta yhdessä yhdistysten kanssa	Kunnanhallitus hyväksyi siltarahoituksen periaatteet. Hiisijärvi ry:lle ja Ristijärven metsästysseura ry:lle myönnettiin kehittämishankkeisiin siltarahoitusta.
yksityisten tontit osaksi kunnan tarjontaa	Yksityiset henkilöt voivat ilmoittaa kuntaan halukkuutensa myydä omistamiaan tontteja.
perikuntien ja yksityisten omistuksessa olevien kiinteistöjen markkinointi	Perikunnat ja yksityiset henkilöt ovat ilmoittaneet kuntaan omistamistaan kiinteistöistään, jotka he haluavat myydä. Yhteystietoja on välitetty kyselijöille.
viestinnän kehittäminen, ulospäin näkyvä positiivinen meininki	Viestinnässä ml. sosiaalinen viestintä on tapahtunut positiivista kehitystä. Ajankohtaisista asioista tiedotetaan aktiivisesti useissa kanavissa. Kotisivujen otsikointia uudistettiin. Kunta on lisännyt näkyvyyttä sosiaalisen median kanavissa. Kunnan ja sidosryhmien tapahtumia ja palveluita on tuotu esille viestinnässä. Varhaiskasvatuksessa on käytössä Wilma, joka toimii myös tiedotuskanavana päiväkodin ja asiakasperheiden välillä. Päiväkodin asioista ja tapahtumista on tiedotettu myös kunnan kotisivuilla ja somekanavilla.
kuntalaisten ja yrittäjien säännöllinen kohtaaminen ja kuuleminen	Kuntalaisilla ja yrittäjillä on matala kynnys asioida ja tavata kunnan työntekijöitä kunnantalolla. Kuntaa on helppo lähestyä. Keväällä järjestettiin markkinavuoropuhelu paikallisten yrittäjien kanssa liittyen koulukuljetusten kilpailutukseen. Hankinnoissa käytetään mahdollisuuksien mukaan paikallisia toimijoita.
kuntakuvan muuttaminen myönteisemmäksi investointien myötä	Kunta huomioi investointien yhteydessä hankkeiden tuomat kokemukset ja mahdollisuudet, mm. Katvela, Kasvun paikka - Investointeja Kainuuseen-hanke.
suhtaudutaan avoimesti ja kannustavasti vaihtoehtoenergian hyödyntämiseen	HINKU-verkoston liittymisen myötä fossiilisten polttoaineiden käytöstä luovutaan tulevien kiinteistösaneerausten yhteydessä. Huomioidaan uusiutuvan energian käyttö aina, kun tehdään korjausrakentamista tai lämpölaitoksia uudistetaan. Tuulivoimaa edistetään kaavoituksella. Selvitetään aurinkovoiman/maalämmön hyödyntäminen omassa toiminnassa. Teollisuustonttien kaavoittamisella pyritään esimerkiksi mahdollistamaan vetäilaitosten rakentaminen.
työllisyysaste ja työttömien määrä	Työttömien määrä on jälleen kääntynyt kasvuun eikä kunnalla ole juurikaan mahdollista vaikuttaa siihen. Työllistämismahdollisuudet Ristijärvellä ovat rajalliset, eikä kunnassa ole avoimia työpaikkoja.

2.2 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

Jos tehtävällä ei ole tilikaudelta laskennallisia kustannuksia, niin ao. otsikkoriviä ei ole sisällytetty taulukkoon. Jos toimintakate ja ulkoinen toimintakate ovat samat, ei ulkoista toimintakatetta ole esitetty omana rivinään. Mikäli alkuperäiseen talousarvioon ei ole tullut muutoksia, Muutettu TA 2022 -sarake on silloin tyhjä.

Toteutumavertailussa on määrärahat, tuloarviot ja niiden toteutuneet menot sekä tulot ja niiden erotus (toimintakate/netto). Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteuman välillä. Toteutumisvertailussa tehdään selkoa merkittävän poikkeaman syistä.

Keskusvaalilautakunta

Toiminta

Valtuusto asettaa keskusvaalilautakunnan toimikaudekseen, ja sen tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään vaalilaissa. Keväällä toimitettiin presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit.

Keskusvaalilautakunta	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	6 000			7 500	1 500
Toimintamenot	-13 128			-13 852	-724
Toimintakate	-7 128	0	0	-6 352	776

Tarkastuslautakunta

Toiminta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on huolehtia kuntakonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen yhteensovittamisesta. Lautakunta valmistelee valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset kunnan ja kuntakonsernin tavoitteet toteutuneet.

Tilintarkastusyhteisönä vuosina 2023–2024 toimii BDO Audiator Oy Ab ja vastuullisena tilintarkastajana JHT KHT Tiina Mikkonen-Brännkärr (18.9.2024 asti) ja Jyri Pesonen (19.9.2024 lähtien).

Tarkastuslautakunta	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	0			0	0
Toimintamenot	-13 516			-13 270	246
Toimintakate	-13 516	0	0	-13 270	246

Kunnanvaltuusto

Toiminta

Kunnanvaltuuston tehtävänä on asettaa alaisilleen toimielimille taloussuunnitelmassa toiminnan tavoitteet sekä hyväksyä toiminnalle määrärahat. Lisäksi kunnanvaltuusto hyväksyy tilinpäätöksen sekä päättää kuntalaissa ja muissa laeissa sekä hallintosäännössä valtuuston päätettäväksi säädettyistä asioista.

Kunnanvaltuusto	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
<i>Toimintatulot</i>	0			0	0
<i>Toimintamenot</i>	-15 438			-16 068	-630
Toimintakate	-15 438	0	0	-16 068	-630

Kunnanhallitus

Palvelualue KUNNANHALLITUS
Vastuuhenkilö Kunnanjohtaja

Toiminta

Henkilöstöpolitiikka perustuu kannustavaan johtamiseen ja työssä jatkamisen tukemiseen sekä osaamisen kehittämiseen eri-ikäiset työntekijät huomioiden. Henkilöstölle luodaan mahdollisuudet käyttää työssään omaa osaamistaan kunnan ja kuntalaisten parhaaksi. Tavoitteena on tasapainoinen kuntatalous, keinot selviytyä velvoitteista ja kohdistaa talouden sopeutukset niin, että kuntalaisten saama palveluiden taso ei merkittävästi heikkene.

Palvelualue sisältää kunnanhallituksen toiminnan ja maakunnallisen toiminnan sekä verotuksen kustannukset. Verotuskustannuksilla katetaan Verohallinnon toimintamenot.

Kunnanhallitus vastaa kunnan strategisesta kehittämisestä, toiminta- ja taloussuunnittelusta, maankäytöstä ja elinkeinopolitiikasta. Lisäksi kunnanhallitus johtaa hallintoa ja käyttää ratkaisuvaltaa kaikilla kunnan toimialoilla.

Hallintopalvelut vastaa kunnanhallituksen asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä koko konsernin palvelutoiminnan ohjauksesta ja toimivuudesta.

Kunnanhallitus yhteensä	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
<i>Toimintatulot</i>	23 060	48 000	71 060	99 369	28 309
<i>Toimintamenot</i>	-971 378	-8 000	-979 378	-857 541	121 837
Toimintakate	-948 318	40 000	-908 318	-758 173	150 145

Kunnanhallituksen vastuualueelle kuuluu hallinto-, elinvoima- ja työllisyyspalvelujen lisäksi asiointiliikenne (-6 050 e).

Tehtäväalue
Vastuuhenkilö

Kunnanhallitus ja maakunta-asiat
kunnanjohtaja

Kunnanhallitus ja maakunta-asiat	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	0			35 258	35 258
Toimintamenot	-207 792			-209 069	-1 276
Toimintakate	-207 792	0	0	-173 810	33 982

Toimintatulot ovat maa-alueiden myynnistä kertynyttä myyntivoittoa sekä Seniorpolis Oy:n ja Saukkohaka Oy:n purkamisesta tuloutetut rahat. Toimintamenot sisältävät mm. vauvarahan, Ristijärven 4H:lle maksetun avustuksen sekä eläkeläisten kuntosalin.

Tehtäväalue
Vastuuhenkilö

Maakunnallinen yhteistoiminta
kunnanjohtaja

Maakunnallinen yhteistoiminta	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	0			0	0
Toimintamenot	-119 146			-117 498	1 648
Toimintakate	-119 146	0	0	-117 498	1 648

Maksuosuudet	TP 2023	TP 2024
Kainuun liitto	-46 288	-46 306
Ympäristöterveydenhuolto	-53 926	-71 192

Kainuun liiton maksuosuus sisältää Kainuun kuntien yhteisen (pl. Kajaani) tietohallintopäällikön maksuosuuden. Tietohallintopäällikön tehtäviin kuuluu kuntien yhteisten projektien ja hankintojen koordinointi ja yhteydenpito toimittajiin.

Tehtäväalue
Vastuuhenkilö

Hallintopalvelut
hallintopäällikkö

Toiminta

Hallintopalvelut tuottaa keskitetysti kunnan organisaation tarvitsemat hallinnon tukipalvelut siltä osin kuin ne tuotetaan itse. Monetra Oy tuottaa kunnan talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelut. ICT-palveluja tuottaa on Atea Oy. Palvelusihteerin työajasta 40 % kohdennetaan teknisiin palveluihin. Talousasiantuntijan työajasta 30 % kohdennetaan teknisiin palveluihin, 40 % sivistyspalveluihin ja 40 % hallintopalveluihin.

Hallintopalveluiden palvelualueeseen kuuluu yleishallinnon lisäksi talous- ja tietohallinto, kokous- ja asiakirjahallinto, henkilöstöhallinto, asiointipalvelu ja sisäinen viestintä. Hallintopalvelut vastaa myös vaalien järjestämisestä.

Hallintopalvelut	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	12 060			22 323	10 263
Toimintamenot	-318 463			-304 286	14 178
Toimintakate	-306 403	0	0	-281 963	24 440

Hallintopalveluiden budjetti alittui 24 440 euroa, mikä kertyi pääosin palveluiden ostoista ja pienemmistä henkilöstökuluista.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen		
Tavoite	Mittari	Toteuma
Uusien sähköisten palvelujen käyttöönotto ja kunnan tehtävien automatisointi ja digitalisoiminen, mm. sähköinen arkistointi	Dynastyn sähköinen arkistointi käytössä vuoden 2024 loppuun mennessä.	Dynastyn sähköistä arkistointia ei otettu käyttöön. Rakennuspiirustusten ja -lupien skannaukseen ja sähköiseen arkistointiin hankittiin DocuWaren sähköinen arkistointi, joka otettiin käyttöön alkuvuodesta 2025.
Nuorisovaltuuston, kuntalaisten ja luottamushenkilöiden yhteiset tilaisuuudet, mm. heidän äänensä kuuluu päätöksen teossa	valtuuston kyselytunti 1 krt/v nuorisovaltuuston osallistuminen ainakin talousarvioseminaariin	ei toteutunut

Hankkeet

Pienen kunnan sähköiset palvelut ajasta ja paikasta riippumatta -hanke päättyi syksyllä 2024. Hankkeen tuloksia seurataan ja toimeenpannaan yhteistyössä Kainuun kuntien kanssa sähköisten palvelujen kehittämisen ohjausryhmässä.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Toiminto	Toimenpide
Yleishallinto	Hallintopalvelut vastaa henkilöstön yhteisten ohjeiden ajantasaisuudesta. Vuoden aikana on päivitetty hallintosääntöä sekä hyväksytty muistamisohje, henkilöstö- ja koulutussuunnitelma 2025–2026, kunnan myöntämien avustusten periaatteet sekä asiakirjoista ja tietojen käsittelystä perittävät maksut. Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia koskevaa ohjeistusta täydennettiin ja tarkennettiin sekä uudistettiin arviointilomakkeet. Yhdistysten siltä- eli väliaikaisrahoituksen myöntämisperiaatteet hyväksyttiin. Keskeiset henkilöstöä koskevat ohjeet ja periaatteet on henkilöstön intranetsivustolla. Kukin esimies huolehtii, että kaikki säännöt ja ohjeet käydään läpi henkilöstön kanssa.
Sisäisen valvonta ja riskienhallinta	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelma on tehty vuosille 2023–2025 ja jokainen palvelu- ja vastuualue toteuttaa suunnitelmaa itsenäisesti ja raportoi siitä kunnanjohtajalle ja kunnanhallitukselle. Raportit käydään läpi hallituksessa alkuvuodesta yhdessä sopimuskatselmuksen kanssa ennen tilinpäätöstä. Hallituksen jäsenet täyttävät vuosittain myös hallituksen itsearviointilomakkeen. Käyttöoikeudet päivitetään talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmien osalta ajan tasalle vuoden vaihteessa hallintopalvelujen toimesta. Uusien ja poislähtevien työntekijöiden käyttäjätunnuksia hallinnoi Atean asiakastuki esimiehen pyynnöstä. Microsoft-lisenssit on päivitetty loppuvuodesta.
Henkilöstöhallinto	Asiointipisteeseen palkattiin kesäkuussa tiedonhallintasihteeri eläköityneen palvelusihteerin tilalle. Virkaan oli tarjolla useita hyviä hakijoita. Tiedonhallintasihteerin tehtäviin kuuluu myös tietosuojavastaavan tehtävät. Henkilöstön työhyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen sekä tehtävien määrittelyyn tulee kiinnittää huomiota koko henkilöstön osalta.

Strategiaprosessi	Henkilöstö on mukana strategian täytäntöönpanossa jokapäiväisessä työssä. Vastuualueet raportoivat ja arvioivat säännöllisesti kuntastrategian tavoitteiden ja mittareiden toteutumisesta omalla vastuualueellaan toimintakertomuksen lisäksi. Valtuustokauden lopuksi valtuutetut vastaavat kyselyyn strategian toteutumisesta keväällä 2025.
Talous	Palvelu- ja vastuualueet seuraavat kuukausittain määrärahojen riittävyyttä ja niitä seurataan johtoryhmässä kirjanpidon kuukausiraporttien ja talousjärjestelmien pohjalta. Saatavia seurataan kuukausittain myyntireskontran perintäehdotelman ja luottotappiosuosituksen pohjalta. Ulosotossa ei ole tällä hetkellä saatavia.
Tietohallinto	Työasemat ja näytöt hankitaan leasing-rahoituksella Atealta. Henkilöstöä koulutetaan ja heitä muistutetaan säännöllisin väliajoin itsenäisesti opiskeltavan tietosuoja- ja tietoturvamateriaalin hyödyntämisestä. Henkilöstö on saanut koulutusta tietoturva- ja toimisto-ohjelmien käyttöön. Lisenssien hankinta on suunnitelmallista ja ohjeistettua kuntien yhteisen tietohallintopäällikön toimesta. Riskinä on tunnistettu tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät riskit. Tietosuoja-vastaava vastaa tietosuojaselosteiden ajantasaisuudesta sekä henkilörekisterien tarkastamisesta ja niiden käsittelyn oikeusperusteesta sekä tietosuojaselosteiden ajantasaisuudesta yhdessä palvelualueen työntekijöiden kanssa.
Hankinnat ja sopimukset	Hankinnat tehdään taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti noudattaen julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä sekä kunnan hankintaohjeistusta. Kunta on mukana Kainuun yhteisissä kilpailutuksissa ja hankinnoissa mm. puhelinpalveluiden ja ict-palveluiden osalta. Sopimukset laaditaan kunnan edun mukaisina ja niiden on noudatettava ko. alan yleisiä sopimusehtoja. Sopimusten valvonta kohdistuu niiden laadintaan, täytäntöönpanoon ja noudattamiseen. Sopimukset katselmoidaan vuosittain. Hankintaohjeet päivitetään tarvittaessa ajan tasalle. Kilpailutuksia ja sopimusseurantaa varten on hyvä ottaa käyttöön ns. hankintakalenteri, jotta hankintoja voidaan ennakoida ja kilpailuttaa hyvissä ajoin ennen investointien aloittamista.

Talouden sopeuttamissuunnitelman toimet talousarvio- ja suunnitelmavuosina

Toiminto	Toimenpide
Asiointipiste	Puhelinkeskuksesta luovuttu
Asiakirjojen käsittely	Asiakirjojen käsittelymaksut ja hinnoittelu päivitetty
Avustukset	Avustusten myöntämisen periaatteet uudistettu
Tietohallinto	Microsoft-lisenssit päivitetty

Tehtäväalue   **Maankäyttö ja strategiaprosessi**
Vastuuhenkilö   **kunnanjohtaja**

Toiminta

Kunta harjoittaa aktiivista maapolitiikka. Tavoitteena on maankäytön ja asumisen edellytysten toteutuksella, kuten kaavoittamalla ja kunnallisteknisellä rakentamisella ja suunnittelulla toteuttaa veto-voimaisia asunto- ja yritystontteja.

Paltamon ja Ristijärven kuntien yhteinen kaavoittaja toimii Sotkamon kunnassa, joka tuotti aluearkkitehtipalvelut kunnille. Ristijärven kunta maksoi aluearkkitehtipalvelusta 13585 e. Iso Tuomaanjärven ranta-asemakaava hyväksyttiin valtuustossa. Kaavoituksella muodostui 27 uutta

rantarakentamispaiikkaa Iso Tuomaanjärven ja Häyrysenjärven rannoille. Iijärven – Ristijärven rantayleiskaavan osittainen muutos on edelleen käynnissä. Pieni-Paljakan ja Isolehdon tuulivoimapaikojen kaavoitus jatkui. Uusia tuulivoimakaavoituksia aloitettiin Louhenkankaan alueella. Louhenkankaan tuulipuistoalueella sijainnut Kovavaaran tuulipuistokaavoitushanke on integroitu toimijoiden välisellä sopimuksella ja kunnan hyväksynnällä Louhenkankaan tuulipuistoon. Louhenkankaan tuulipuiston kaavoitus edellyttää kaavan merkitsemisen Kainuun maakuntatuulivoimakaavaan. Kainuun Liiton ja toimijan kesken on pidetty asiasta neuvottelut. Kunta ei ole vielä tehnyt kaavoitusaloitetta. Kylkivaaran tuulipuiston kaavoitus on pysähtynyt PV:n kielteisen kannan vuoksi.

Sote-kiinteistöjen vuokraus hyvinvointialueelle edellyttää tilojen yhtiöittämisen vuoden 2025 loppuun mennessä. Yhtiöittämisselvitys on käynnissä BDO:n toimesta.

Strategiset tavoitteet 2024

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Tonttitarjonnan riittävyys; yksityisten tontit osaksi kunnan tarjontaa	Kaavoitus ja vapaiden tonttien lukumäärä	Toteutuneet kaavat *1 (toteutui) ja kunnan omistamien tonttien kaupat* 2 (toteutui 1)
Tuulivoiman hallittu lisääminen, vireillä Pieni-Paljakka ja Isolehto sekä Louhenkangas	Tuulivoimayleiskaavat, kpl	Vähintään yksi uusi tuulivoimayleiskaava vireillä (toteutui 1; Louhenkangas)
Kohti hiilineutraalia kuntaa	Päästömittareiden seuranta Määritellään Hinku -kunta työryhmän loppuraportissa	Kunta on liittynyt Hinku -kunta verkostoon. Uusiutuvan energian käytön edistäminen huomioidaan kunnan omassa toiminnassa toteutettavissa hankkeissa.

Sisäisen valvonnan suunnitelma ja riskien arviointi

Toiminto	Toimenpide
Seurataan kaavoitustilannetta ja kaavoitusprosessien etenemistä ml. tuulivoimakaavoitus niin, että vireillä oleva kaavoitus valmistuu suunnitellusti.	Tuulivoimayleiskaavojen käsittelyssä ja päätöksenteossa huomioidaan esteellisyys. Joitakin asioita on jouduttu käsittelemään uudelleen esteellisen henkilön osallistuttua päätöksentekoon.

Toiminto	Toimenpide
Käyttötalous	
Talouden tasapainottaminen vaatii edelleen konkreettisia toimenpiteitä. Taloudelliset resurssit ohjaavat strategian mukaisen tavoitteiden toteutumista. Kuntastrategiaa toteutetaan olemassa olevien resurssien puitteissa.	Vuoden aikana laadittiin talouden tasapainottamissuunnitelma vuosille 2025–2027.
Investoinnit ja hankinnat	
Toimintojen toteuttamista joudutaan priorisoimaan.	Investointeja on priorisoitu ja osin jouduttu siirtämään.
Hankerahoitusta ja avustuksia hyödynnetään kaikessa toiminnassa.	Hankerahoitusta ja avustuksia on hyödynnetty. Kunta sai joululahjarahaa 100.000 euroa Lotta-museon kunnostamiseen vuodelle 2025.
Yhteistyö	
Yhteistyöstä naapurikuntien kanssa jatketaan ja lisätään mahdollisuuksien mukaan.	Sotkamon kunta tuottaa kunnan kaavoituspalvelut ja Hyrynsalmen kunta rakennusvalvonnan palvelut. Suomussalmen kunta tuottaa ympäristöntarkastuspalvelut ja Puolangan kunta maaseutuviranomaisen palvelut.

Talouden sopeuttamissuunnitelman toimet talousarvio- ja suunnitelmavuosina

Toiminto	Toimenpide
Tonttien ja kiinteistöjen myynti, tavoite on myydä vähintään 5 omakotitonttia	Tonttien kysynnässä on pientä aktivoitumista. Kiinteistöjen myyntiä tehostetaan markkinoinnilla v. 2025 -> aikana. Sote-kiinteistöt on yhtiöitettävä v. 2025 aikana. Selvitetään mahdollisuudet sote-kiinteistöjen myymiseksi.
Metsien käyttö ja hoito sekä sijoitusvarat	Toteutetaan metsäsuunnitelman mukaisesti ja myynnistä saatavat varat sijoitetaan. Sijoitusvarallisuutta ei käytetä käyttötalousmenojen kattamiseksi.

Maankäyttö ja strategia	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
<i>Toimintatulot</i>	11 000			17 748	6 748
<i>Toimintamenot</i>	-5 000			-20 704	-15 704
Toimintakate	6 000	0	0	-2 956	-8 956

Tehtäväalue   **Elinvoimapalvelut**
Vastuhenkilö   **kunnanjohtaja**

Toiminta

Kunnan elinkeinotoimintaa johtaa kunnanhallitus. Käytännön kehittämistyötä johtaa kunnanjohtaja. Kunnanhallitus päätti perustaa elinvoimatoimikunnan (kh 28.10.2024 § 133), johon kuuluu kunnanhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kunnanjohtaja ja elinvoimapäällikkö. Toimikunnan jäsenet valitaan toistaiseksi valtuustokausittain.

Elinvoimapäällikön työpanos on suunnattu kunnan yrityskontaktien, markkinoinnin, tapahtumien, yritys- ja matkailun toimenpiteisiin. Kunnan yritys- ja hanketoiminnan yhteistyökumppaneita ovat Kajaanin ammattikorkeakoulu KAMK, Kainuun Liitto, Elävä Kainuu Leader, yrittäjäjärjestöt, ELY ja TE-palvelut. Kunta haluaa verkostoitua paikallisen yrittäjäjärjestön ja yksittäisten yrittäjien ja toimijoiden kanssa.

Kunta avustaa yrittäjiä hyödyntämään rahoitusmahdollisuuksiaan ja tukee yrittäjien koulutus- ja markkinointiosaamista. Kuntaimagoa vahvistetaan kunnan kehittämistoimenpiteiden avulla, joihin kunta panostaa kuntamarkkinoinnin (ilmoitukset, bannerit ja kampanjat mediassa), kunnassa järjestettävien tapahtumien ja erillisten hankkeiden avulla. Kunta tukee yritystoimintaa kuntastrategian mukaisesti.

Kunnan elinkeinotoimen yhtenä tavoitteena on maaseudun pk-yrityssaihioiden ja hankkeiden etsiminen, yrittäjyyden tukeminen, uusien yritysten syntyminen ja yritysten sukupolvenvaihdot. Kunta toimii linkkinä yrittäjien ja elinkeinojen kehittäjien välillä, tavoitteena myönteisen yritysilmapiirin luominen.

Talousarviossa on varattu määräraha markkinointisuunnitelman laatimiseen. Suunnitelman laatiminen siirtyy seuraavaan vuoteen.

Maaseutuviranomaisen tehtävät on budjetoitu elinkeinotoimeen. Samoin avustukset lomituksen tukemiseksi. Viranomaistehtävät ostetaan Puolangan kunnalta.

Vuoden aikana toteutettiin TE-palvelujen siirto vuoden 2025 alusta TE-palveluista kunnalle. Paltamon kunta tuottaa TE-palvelut Ristijärven ja Hyrynsalmen kunnille.

Elinvoimapaalvelut	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Toimintatulot				40	40
Toimintamenot	-198 986	40 000	-158 986	-125 011	33 975
Toimintakate	-198 986	40 000	-158 986	-124 971	34 015

Elinkeinotoimen osallisuushankkeet ja muu rahoitus vuonna 2024

Hallinnoija	Hanke	Maksuosuus e
Elävä Kainuu Leader ry	Leader-rahoituksen kuntaosuus	6 519
KAMK	Kuntapalvelusopimus	1 521
Hyrynsalmen kunta	JTF Ylä- ja Itä-Kainuun Vihreän siirtymän osaamis- keskittymä	9 735
KAMK-hankkeet, omarahoitusosuus yhteensä		13 270
	KAMK-hankkeet:	6 635
	- Esteettömät matkailupalvelut	393
	- Kalastusmatkailuhanke Hyrynsalmi-Ristijärvi	1 429
	- Ristijärven matkailun tulevaisuuden tiekartta	3 493
	- Uusiutuvan energian Kainuu	232
	- Yrittäjyyden ja omistajavaihdosten edistäminen	566
	- Kelkka Kainuu	522

Vuodelle 2025 jatkuvat hankkeet:

- KAMK Uusiutuvan energian Kainuu - Pk-yritykset markkinoille -hankkeeseen (2025: 116 e).
- Yrittäjyyden ja omistajanvaihdosten edistäminen (2025: 566 e ja 2026: 335 e)
- Moottorikelkkailumatkailusta lisää liiketoimintaa Kainuun yrityksille, Kelkka Kainuu (2025: 304,30 e).
- JTH Ylä- ja Itä-Kainuun Vihreän siirtymän osaamiskeskittymä 7 068 euroa.
- Oulujoen vesistövisio 2035 (alkaa 2025–2027: 2000 e/v).

Avustukset

- Ristijärvi -seura (Ristijärvi soi- tapahtuman järjestämiseen) 8 000 euroa
- Iomituksen tukeminen 2 263 euroa.

Matkailuilmoituksiin ja markkinointiin käytettiin 4 925 euroa. Viestinnässä sosiaalisessa mediassa on saavutettu huomattavasti lisänäkyvyyttä kuntamme tapahtumien markkinoinnissa.

Asiantuntijapaalvelut sisältävät ostopalvelua viestintäpalveluihin 6 000 euroa

Siltarahoitukset

- Hiisijärvi ry 42 397,28 euroa
- Ristijärven metsästysseura ry 113 825,08 euroa.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
Markkinoinnin lisääminen	Markkinointisuunnitelman laati- minen.	Kunnan visuaalisen ilmeen luomi- nen, sen ja markkinointi- ja vies- tintäsuunnitelman hyödyntämi- nen markkinoinnissa. Siirryt v. 2025 hankkeen yhteyteen.

Elinkeinotoiminnan vahvistaminen, yrittäjyyden tukeminen	Yritysten lukumäärän kehittyminen.	Uusia yrityksiä perustetaan vähintään yksi enemmän kuin niitä lakkaa. Toteutui 3/0.
	Kontaktit ja tilaisuudet yrittäjien kanssa, osallistujien lukumäärä/tilaisuus.	Järjestetään vähintään 2 tilaisuutta yrittäjille. Yrittäjiä on kutsuttu yhteisiin kuntalaisille ja yhdistyksille järjestettyihin tilaisuuksiin.

Sisäisen valvonnan suunnitelma ja riskien arviointi

Toiminto	Toimenpide
Vastuualue seuraa kuukausittain määrärahojen riittävyyttä sekä raportoi poikkeamista ja niihin johtaneista syistä. Taloudellinen riski on kohtuullinen.	Määrärahaa vähennettiin lisätalousarviossa, johtuen siitä, että kaikkia suunniteltuja toimenpiteitä ei vuoden aikana ehditty toteuttamaan (mm. markkinointisuunnitelma).

Tehtäväalue   **Työllisyyspalvelut**
Vastuuhenkilö   **hallintopäällikkö**

Toiminta

Ristijärven kunta on kuulunut vielä vuonna 2024 työllisyyden kuntakokeiluun yhdessä Paltamon ja Hyrynsalmen kanssa, isäntäkuntana toimii Paltamo. Kokeilukunnat vastaavat osin alueensa työ- ja elinkeinopalveluiden (TE-palvelu) tarjoamisesta. Työllisyyspalveluiden asiakkaita ovat velvoitetyöllistettävät, jotka työllistyvät pääosin kuntaan, työkokeiluun, kuntouttavaan työtoimintaan ohjatut asiakkaat ja palkkatuetut työttömät. Työhönvalmennuksen lisäksi asiakaskunta koostuu eläke- ja kuntoutusedellytysten selvittelyssä olevista asiakkaista, jotka eivät terveydellisistä syistä ole enää työkykyisiä.

Työllisyyspalvelut	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
<i>Toimintatulot</i>	0	48 000	48 000	24 000	-24 000
<i>Toimintamenot</i>	-113 990	-48 000	-161 990	-74 924	87 066
Toimintakate	-113 990	0	-113 990	-50 924	63 066

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Mittari	Toteuma
Tarjoamme puitteet etä- ja monipaikkaiselle työlle ja nykyteknologian hyödyntämiselle. Annamme tilaa myös ulkomaisille osaajille.	työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta työmarkkinatuen kuntaosuus	11,8 % (12/2023: 10,7 %) 49 071 e (2023: 89 610 e)

Sopimusperusteinen työllisyydenhoito

Paltamon kunta tuotti työllisyyspalvelut Paltamossa, Ristijärvellä ja Hyrynsalmella vuonna 2024. Lisäksi Paltamo tuottaa eläke- ja kuntoutus selvittelyt myös Puolangan kunnalle. Paltamon kunta hoiti sopimusperusteisesti myös työllisyyden kuntakokeilun viranomaistehtävät Paltamon, Hyrynsalmen ja Ristijärven osalta.

Ristijärven kunnan työttömyys nousi hieman vuoden 2024 aikana. Joulukuussa 2024 Ristijärvellä oli 55 työtöntä (2023: 52) ja työttömyysprosentti oli 11,7 (2022: 10,7). Ristijärveläisiä työnhakija-asiakkaita oli joulukuussa 93, joista 55 työttömiä.

Paltamon työllisyyspalvelujen eläke- ja kuntoutus selvittelyissä on vuonna 2024 ollut 112 asiakasta, joista ristijärveläisiä 11. Näistä työkyvyttömyyseläke päätöksen on saanut 2, varhennetun vanhuuseläke päätöksen 1, kuntoutukseen on päässyt 2 ja sairauspäiväraha päätöksiä on tullut 4 ja 1 jatko päätös, yhteensä sairauspäiväraha kuukausia 31 kk.

Työmarkkinatuen kuntaosuus 49 071 e laski lähes puoleen eläke- ja kuntoutus selvittelyiden ansiosta (2023: 89 610 e, - 45,24 %). Paltamon kunnan työllisyydenhoidon sopimuksesta aiheutuneet kulut olivat 20 516 (2023: 17 565 e).

Työllisyyspalvelut ovat siirtyneet kokonaan kuntien vastuulle vuoden 2025 alussa ja kuntakokeilut päättyivät. Vastuukuntana Kainuu-Koillismaa työllisyysalueella toimii Kajaanin kaupunki. Paltamon kunta tuottaa edelleen henkilöasiakas- ja työnvälityspalvelut Paltamon lisäksi myös Hyrynsalmella ja Ristijärvellä. Kotoutumispalvelut ja vieraskielisten työnhakija-asiakkaiden palvelut ostetaan Suomussalmelta.

Kesätyö

Joka vuosi talousarvioon varataan määrä raha koululaisten ja opiskelijoiden kesätöitä ja työelämään tutustumisjaksoa varten tavoitteena jokaisen hakukriteerit täyttävän työllistäminen ensisijaisesti yritykseen ja mahdollisuuksien mukaan kuntaan.

Kuntaan työllistyvän nuoren palkkakustannuksiin oli varattu edellisvuoden tapaan 330 e/2 vkoa ja yksityiselle työllistyvän nuoren palkkauskustannuksiin 160 e/2 vkoa. Kunnassa oli työllistettynä 3 henkilöä ja yrityksissä 5.

4H-yhdistys työllisyyden hoidon kumppanina

Ristijärven 4H-yhdistys on keskeinen toimija kunnan työllisyyden hoidossa. Työllisyydenhoitoon kuuluu myös kierrätysmyymälän ylläpito kuntouttavan työtoiminnan, työkokeilujen, velvoitetyöllistämisen ja palkkatukityön toimintapaikkana.

Ristijärven 4H yhdistyksen asiakasmäärät vuonna 2024:

Työhönvalmennus	asiakasmäärä
- palkkatuki	4
- osatyökykyisen palkkatuki 50 %	2
- kuntouttava työtoiminta	6
- työkokeilu te-hallinnon kautta	1
- työllistetty muutoin, esim. nuoret	12
yhteensä	25

Kaikki ristijärveläiset asiakkaat ovat olleet 4H -yhdistyksen Ristijärven toimipisteessä. 4H-yhdistyksen kautta voi työllistyä muihin yhdistyksiin ja muiden kuntien kierrätysmyymälöihin, joiden toiminnasta 4H-yhdistys vastaa. Palkkatuella olisi mahdollista työllistyä useampikin henkilö mutta niitä ei ole valitettavasti löytynyt.

Sivistyspalvelut

Palvelualue
Vastuuhenkilö

SIVISTYSPALVELUT
sivistyspäällikkö / rehtori

Toiminta-ajatus

Sivistystoimi vastaa kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, kirjasto- ja kulttuuri, sekä nuoriso- ja liikuntatoimen järjestämisestä kunnassa. Sivistystoimi osallistuu myös kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen. Sivistystoimi suunnittelee ja toteuttaa palveluita yhteistyössä muiden Kainuun kuntien kanssa. Tiivistä yhteistyötä tehdään kaikilla sivistystoimen osa-alueilla, joka parantaa toiminnan kustannustehokkuutta ja laadukkuutta. Tavoitteena on mahdollistaa monipuoliset elinikäisen oppimisen edellytykset Ristijärvellä, luoda turvalliset peruspalvelut lapsiperheille sekä ylläpitää ja kehittää virkeää liikunta- ja kulttuurielämää kaikille ikäryhmille kunnassa.

Sivistyspalvelut	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
<i>Toimintatulot</i>	115 737	30 000	145 737	195 116	49 380
<i>Toimintamenot</i>	-2 525 414	-116 000	-2 641 414	-2 584 084	57 330
Toimintakate	-2 409 677	-86 000	-2 495 677	-2 388 967	106 710

Tehtäväalue
Vastuuhenkilö

Varhaiskasvatus
varhaiskasvatuksen vastaava

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä sekä syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Kunta järjestää varhaiskasvatusta siinä laajuudessa kuin vanhempien työssäkäynti tai opiskelu sitä vaatii. Varhaiskasvatustilain mukaan kaikilla alle kouluikäisillä lapsilla on oikeus täysiaikaiseen varhaiskasvatukseen.

Ristijärven kunnassa päiväkodin aukioloaika on määritelty arkipäivisin klo 7–17 välille, riippumatta vanhempien työllisyystilanteesta tai opiskelusta. Kunnassa toimii 1 päiväkotitoiminta, jossa on 2 ryhmää. 12-paikkainen 0–3 v ryhmä ja 21-paikkainen 3–6 v ryhmä. Päiväkodissa järjestetään myös esikoulu-ikäisten täydentävä varhaiskasvatus aamuisin 8.30 asti ja klo 16 jälkeen iltapäivisin. Koululaisten apu-toiminta järjestetään varhaiskasvatuksen alaisuudessa perheiden tarvitsemassa laajuudessa päiväkodin ja koulun tiloissa.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Mittari	Toteuma
Laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut	Riittävä koulutettu henkilöstö ja erityisopettajan palvelut	Tuen tarpeiden lasten huomiointi toteutui henkilöstötoiminnassa. Samoin henkilöstön ja lapsimäärän suhdeluku toteutui. Koulutettua henkilöstöä oli riittävästi, mutta toisen varhaiskasvatuksen opettajan rekrytointi ei tuottanut tulosta. Vakituinen varhaiskasvatuksen lastenhoitaja siirrettiin opettajan tehtäviin

		määrääjäksi. Erityisopettajan palveluja jatkettiin ostopalveluna 2024.			
Hyvä kasvupitäjä	Varhaiskasvatussuunnitelman (Vasun) mukainen toiminta. Lakisääteiset palvelut.	Vasun perusteiden ja paikallisen vasun tavoitteiden mukainen toiminta ja arviointi toteutuivat. Pystyimme tarjoamaan hakeusten mukaisesti lapsille varhaiskasvatuspaikan. Vuorohoitopaikka lapselle järjestyi ostopalveluna Paltamon kunnasta. Varhaiskasvatus on ollut elokuusta 2023 alkaen maksutonta.			
Varhaiskasvatus	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
<i>Toimintatulot</i>	24 500			43 831	19 331
<i>Toimintamenot</i>	-688 699			-651 138	37 561
Toimintakate	-664 199			-607 307	56 892

Määrälliset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
<i>Päiväkoti (sis.hallinto, erityisvarhaiskasvatus ja projektit)</i>	-438 901	-473 281	-519 487	-556 802	-584 467
<i>päiväkodin läsnäolopäivät 0–6 v</i>	4 614	5 234	5 316	6056	*5 959
<i>päiväkoti €/kk/0–6 v</i>	795	839	1082	967	1 571
<i>0–6 v./paikkaa tarvitsevat</i>	46	47	40	48	31
<i>päiväkodin läsnäolopäivä €</i>	95	90	98	92	98
<i>€/hoidossa ollut lapsi</i>	9 541	10 069	12 987	11 402	18 853
<i>Muu lasten päivähoito:</i>					
- kuntalaisä	-18 923	-4 536	-3 630	-7 074	-2 484
- kotihoidontuki	-52 546	-30 825	-26 363	-33 789	-20 356
Koko varhaiskasvatus yht.	-510 421	-508 642	-549 480	-597 665	-607 307

*Vuoden aikana vaihtelua: 1/2024 39 lasta, 12/2024 22 lasta. 11 kk:n keskiarvo 31

Sisäisen valvonnan suunnitelma ja riskien arviointi

Toiminto	Toimenpide
Rekrytoinnit	Pätevän henkilöstön rekrytoinnin onnistuminen, henkilöstön sitoutuminen ja pysyvyys.
Henkilöstön resursointi ja sijaisjärjestelyt	Henkilöstön ja lasten suhdeluku riittävä päivittäin: työvuorosuunnittelu, huomioidaan säännölliset henkilöstön palaverit, suunnitteluajat ym. Päteviä sijaisia haastavaa saada.
Vastuiden ja työtehtävien määrittely	Perehdytysmateriaalissa kuvattu vastuut ja työtehtävät. Tarkastellaan uudelleen tilanteen mukaan.
Työhyvinvointi ja jaksaminen muutuvissa olosuhteissa	Varhaiskasvatuksessa ollut muutoksia, kuten molempien opettajien vaihtuminen, esihenkilön vaihtuminen. Toimintakulttuurin muokkaaminen toimivaksi. Muutoksia myös tulossa, esimerkiksi uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto. Epävarmuus, missä päiväkotitoiminta toimii tulevaisuudessa. 2024 lopussa työsuhteessa olevan henkilöstön keski-ikä 55 vuotta.
Osaamisen varmistamisen ja ylläpidon käytännöt	Perehdyttäminen, koulutukset. Tuen tarpeiset lapset: erityisopettajan ja terapeuttien ohjeistukset henkilöstölle.

Tietoturvallinen toiminta	Käyttöoikeudet pidetään ajan tasalla: asiakas- ja henkilöstöjärjestelmiin käyttöoikeudet niitä tarvitseville henkilöille. Puhelimet, tabletit, läppärit, yleisavaimet, luottokortit säilytetään lukituissa kaapeissa.

Talouden sopeuttamissuunnitelman toimet talousarvio- ja suunnitelmavuosina

Toiminto	Toimenpide
Vuorohoidon järjestäminen	Ostopalveluna Paltamosta. Vuorohoito vähäistä, tarvetta ollut 3 lapselle. Vaatii kuitenkin henkilöstöresurssin.
Kesäsulku	Heinäkuussa päiväkotikiinni 4 viikkoa. Varhaiskasvatuspaikka 3 lapselle Paltamosta. Pystyttiin keskittämään henkilöstön lomat, ei sijaisten tarvetta.
Päiväkodin tilat	Päiväkodin tilajärjestelyjä selvitetään vuoden 2025 aikana. Päiväkotitoimii vuokratiloissa.

Toiminta vuonna 2024

Päiväkodissa työskenteli vuonna 2024 vakituisesti 1 varhaiskasvatusvastaava/-opettaja (sijainen 8.4.2024 alkaen), Toinen varhaiskasvatuksen opettaja/varajohtaja irtisanoutui alkuvuodesta ja hänen virkasuhteensa päättyi toukokuussa. Kesäkuun loppuun saakka työskenteli lastenhoitajia 5 vakituista ja 2 määräaikaista, elokuusta vuoden loppuun asti 4 vakituista ja 1 määräaikainen. Varhaiskasvatuksen opettajan rekrytoinnit eivät tuottaneet tulosta. Vakituinen varhaiskasvatuksen lastenhoitaja siirrettiin määräajaksi varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään. OKM:n tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushankkeen rahoituksella katettiin vuoden aikana varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja määräaikaisen varhaiskasvatuksen lastenhoitajan palkkakuluja.

Viikonloppuhoidon tarve on ollut vuonna 2023 satunnaista ja se on ajoittunut pääsääntöisesti kesäaikaan. Vuorohoito on painottunut pääasiassa aikaiseen aamuun ja satunnaisiin iltavuoroihin. Sama suuntaus jatkui vuonna 2024. Vuorohoito järjestettiin 1.4.2024 alkaen ostopalveluna Paltamon kunnasta. Lisäksi päiväkotikiinni heinäkuussa neljän viikon ajan. Kyseiselle ajalle lasten varhaiskasvatuspaikat järjestettiin Paltamosta. Vuorohoitoa tarvitsi kahdesta perheestä yhteensä kolme lasta, yksi lapsi pitkin vuotta ja kaksi lähinnä kesäaikana. Paltamon kunnan laskuttamat vuorohoidon kustannukset olivat seuraavat: toukokuu 1580 e/1 alle 3-vuotias, kesäkuu 1580e/1 alle 3-vuotias, heinäkuu 1580e/1 alle 3-vuotias ja elokuu 4100e/1 alle 3-vuotias ja 2 yli 3-vuotiaista. Heinäkuun sulkuaikalle keskitettiin varhaiskasvatuksen henkilöstön vuosilomat. Sijaisia ei tarvinnut palkata. Ateriatilaukset olivat 561e heinäkuussa 2024 (vrt. 1584e heinäkuussa 2023).

Päiväkodilla toimii 2 ryhmää. 0-3vuotiaiden ryhmä Silmut, jossa on 12 paikkaa ja 3–6-vuotiaiden ryhmä Saukot, jossa on 21-paikkaa. Loppuvuodesta 2024 Saukot ryhmässä oli kirjoilla 12 lasta ja Silmuilla 7, joista kaikki alle 3-vuotiaita. Erityislasten määrä nostaa henkilöstötarvetta päiväkodilla. Elokuusta 2022 alkaen varhaiskasvatuslaki on vaatinut hallintopäätöksen tekemisen tehostetun ja erityisen tuen lapsille. Tuen tarpeisten lasten määrä tulee huomioida henkilöstömitoituksessa. Vuonna 2024 päiväkodilla oli erityisen tuen lapsia 3, joista kaikki tarvitsivat omahoitajaa tai 3 korotettua henkilöstöresurssia.

Päiväkodilla järjestetään myös esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus ja 1–2 lk:n koululaisten aamuhoito ja klo 16 jälkeen iltahoito. Yhteensä täydentävässä varhaiskasvatuksessa ja koululaisten apip:ssa oli kirjoilla ennätysmäärä 22–25 lasta. Perusopetuksen apip-toiminta toimii varhaiskasvatuksen alaisuudessa ja varhaiskasvatus maksaa osan (42 %) iltapäiväkerhon toiminnasta vastaavan koulunkäynninohjaajan palkasta. Ohjaajan tehtäviin kuuluu aamuisin koululaisten saattaminen päiväkodilta koululle, iltapäivätoiminnan järjestäminen koululla 12.30–16.00, minkä jälkeen saattaa hoitoa tarvitsevat lapset päiväkodille. Kaikki koululaiset eivät ole päivittäin läsnä, mutta suuren ryhmäkoon vuoksi apip-toimintaan on tarvittu henkilöstöresurssia. Vaikka erityisesti syyskaudella 2024 lapsia oli päiväkodilla vähemmän kirjoilla, läsnäolopäivien määrä oli siihen nähden suuri. Läsnäolopäivien määrää lisäävänä tekijänä on saattanut vaikuttaa 1.8.2023 alkanut maksuton varhaiskasvatus. Lisäksi useiden lasten hoitopäivät ovat melkoisen pitkiä, ja näin ollen läsnä oli lapsia jo aamusta aina

klo 17 tai 17.30 saakka.

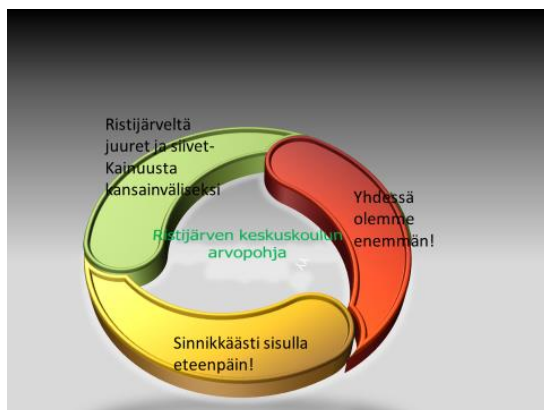
Tammikuussa oma siivooja työskenteli 15 h viikkotyöajalla. Helmikuusta alkaen siivous ostettiin Sol-siivouspalvelulta. Ateriapalvelu alkoi helmikuun alussa Vireko Oy:stä. Sopimuksen mukaan Vireko toimitti aamupalan, lämpimät ateriat ja välipalan päiväkodille, ja heidän työntekijänsä huolehti tiskin päiväkodin keittiössä. Huhtikuun alusta lähtien päivälliset jäivät tilattavista aterioista pois. Elokuusta lähtien päiväkotiapulainen on vastannut puuron keittämisestä ja aamupalan esillelaitosta. Hän vastaa myös tiskaamisista ja keittiön siisteydestä.

Vuonna 2024 kotihoidontuen kuntalaisä alhainen, mikä on aiheutunut mahdollisesti vähäisestä syntyvyydestä ja yleisestä suutauksesta, että entistä enemmän alle 3-vuotiaita lapsia tuodaan varhaiskasvatukseen.

Tehtäväalue	Perusopetus
Vastuuhenkilö	rehtori/sivistyspäällikkö

Toiminta-ajatus

Ristijärven keskuskoulu tuottaa esi- ja perusopetuksen palvelut kunnan oppivelvollisuuden piirissä oleville. Yhteistyötä tehdään Kainuussa yli kuntarajojen monissa eri muodoissa. Toiminnan tavoite on tuottaa laadukasta perusopetusta ja vahvaa osaamista jatko-opintoja ja työelämää varten. Keskiössä on yhteiskunnallisen osallisuuden vahvistaminen ja perusopetuslain hengen mukainen oppimisen takaaminen jokaiselle yksilölle lähtökohdista riippumatta.

Toiminta vuonna 2024

Lukuvuonna 2023–2024 oppilaita esiopetuksessa oli 12 ja perusopetuksessa 85. Pienryhmän oppilaita oli 4. Kuljetusoppilaita lukuvuonna oli 53.

Lukuvuonna 2024–2025 esiopetuksessa on oppilaita 6 ja pienryhmässä oppilaita 7. Yksi heistä on vaikeimmin kehitysvammainen ja hän tarvitsee koulupäivän aikana myös hoidolliset tilat. Perusopetuksessa oppilaita on 101. Kuljetusoppilaita on oppilaista 57.

Pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä meillä on ollut vuonna 2024 viisi oppilasta ja luokkamuotoisessa erityisopetuksessa opiskeli kuusi alakoulun oppilasta ja yksi yläkoulun oppilas. Yksi pidennetyn oppivelvollisuuden oppilas työskentelee sekä esiopetusluokassa, pienryhmässä ja oman ohjaajan kanssa yksityisesti opiskellen. Pidennetty oppivelvollisuus tarkoittaa oppivelvollisuuden alkamista vuotta säädettyä aiemmin, oppivelvollisuus ei pidennetty perusopetuksen keskeltä tai lopusta. Oppivelvollisuus päättyy, kun opiskelija täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon (ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto) tai vastaavan ulkomaisen koulutuksen.

Jokainen pidennetyn oppivelvollisuuden oppilas kuuluu korotetun opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain (1705/2009) perusteella rahoitettavan esi- ja perusopetuksen rahoituksen piiriin.

Vuonna 2024 Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuslaskelman mukaan Ristijärven kunta sai 112 264 e perusopetuksen pidennetyn oppivelvollisuuden rahoitusta ja vaikeimmin kehitysvammaisen oppilaan rahoitusta 35 985 e. Korvaus maksetaan kokonaisesta vuodesta eikä sitä voi jakaa osiin. Nämä valtionosuudet kirjataan kunnan yleisiin tuloihin valtionosuuksina, ne eivät näy tuloina esi- ja perusopetuksessa.

Kotikuntakorvauksia muille opetuksen järjestäjille kunta maksoi vuonna 2024 31 157 e ja sai kotikuntakorvausta 62 266 e. Nettotulona kunta sai kotikuntakorvausta 31 109 e.

Laadulliset ja toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset tunnusluvut	TP2020	TA2021	TP2022	TP2023	TP2024
Opetushenkilöstö 1.8.	11	11	10	10,5	10,5
- yhteiset (Hyrynsalmen) Paltamon kanssa	2	0	1	2	1
- etäopettajat Suomussalmelta ja Puolangalta	2	0	0	0	0
- sivutoimiset tuntiopettajat, alle 16 vvh	4	3	3	4	3
Avustajat	6	4	5	5,5	5
Oppilasmäärä (painotettu)	105	94	93	96	101
- esikoulussa	12	8	11	12	6
- kuljetusoppilaita	57	51	53	55	57

Yleistä henkilöstöresursseista:

Musiikin ja liikunnan opetusta on ostettu Paltamon kunnalta. Kuntaan on tullut uusi matemaattisten aineiden lehtori. Määräaikaisten virkojen avulla hoidetaan koulun kotitalouden, käsityön, musiikin, liikunnan ja S2-venäjän opetuksen tunteja.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Mittarin tavoitearvo	Toteuma
Virikkeellinen kasvupitäjä		
Hyte-mittaukset, jotka perusopetuksen 9.luokan oppilaat tekevät muille oppilaille.	Hyte-mittauksessa esille nouseviin 1–3 tärkeimpiin asioihin haetaan ratkaisuja yhteistyössä.	Perusopetuksen 9.lk oppilaat ovat toteuttaneet kyselyn, jonka pohjalta toimintaa kehitettäessä on pyritty huomioimaan kyselystä esille nousseita asioita.
Lasten ja Nuorten parlamentin, oppilaskunnan, tukioppilaiden arviot lukuvuodesta.	Arvioiden pohjalta kehitetään yhteistoimintaa.	Arvioinnit lukuvuodesta jääneet tekemättä vuonna 2024.
Yhteinen tapaaminen kunnanvaltuutettujen kanssa, jossa käydään läpi oppilaiden toiveita ja niiden toteutumismahdollisuuksia.	Kunnanvaltuutetut päättävät mitä aloitteita voidaan toteuttaa ja minkälaisella aikataululla.	Nuorisovaltuuston toiminnan kautta kunnanhallituksen edustajan kanssa yhteistyötä.
Luonnonläheinen harrastuskunta		
Toteutunut kerhotoiminta tilasto, erityisesti osallistuneiden opiskelijoiden määrä.	Vähintään kahdeksan toteutunutta kerhoa yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Kehittämiskohteena yläkouluikäisten toiminta.	Vuonna 2024 on toteutettu oppilaille kerhoja. oppilaille järjestetään mm. legokerhoa, puuhakerhoa, monilajikerhoa, uinti-/liikuntakerhoa, odotuskerhoa ja 6.lk "oma kerho". 1–2.lk liikuntakerhoa ja 3.lk piirustus ja pelikerhoa. Haasteellisin ryhmä ovat yläkoulun oppilaat, joille kiinnostavaa kerhotoimintaa ei ole järjestynyt.
Mahdollisuuksien kunta		
Otetaan konkreettisesti käyttöön yksi uusi toimintatapa, jolla parannetaan opetusjärjestelyjä ja lisätään työhyvinvointia.	Vähintään yhden uuden toimintatavan luominen esi- ja perusopetuksessa esimerkiksi digitaalisuuden kehittäminen kotitehtävissä.	Työyhteisön viestintään liittyvän toimintakulttuurin yhtenäistämisen aloittaminen loppuvuoden aikana.

		Konkreettisena esimerkkinä tiedottamisen käytännöt.
Yrityskylässä saatu palaute oppilaiden valmiuksista ja tiedoista	Yrittäjäyyskasvatuksen toteutuminen vuosiluokilla 5–6 ja 9 luvuoden 2023–24 aikana.	Yhteistyö yrityskylän kanssa ja saadun opin integrointi opetukseen.

Sisäisen valvonnan suunnitelma ja riskien arviointi

Toiminto	Toimenpide
Rekrytoinnit	Pätevän henkilöstön rekrytoinnin onnistuminen, henkilöstön sitoutuminen ja pysyvyys.
Henkilöstön resursointi ja sijaisjärjestelyt	Riittävän henkilöstön määrä perusopetuksen osalta ollut riittämätön, tämä näkynyt kuormituksena ja laadun heikkenemisenä. Sijaisjärjestelyiden hoitamiseen ei ole ollut rekisteriä, eikä järjestelmää. Sijaisuudet on hoidettu sisäisin järjestelyin.
Vastuiden ja työtehtävien määrittely	Perehdytysmateriaalissa kuvattu vastuut ja työtehtävät epäselvästi, työn organisointi ja vastuun jakamisen kehittäminen toiminnan optimoimiseksi edessä.
Työhyvinvointi ja jaksaminen muuttuvissa olosuhteissa	Työhyvinvoinnissa ollut polarisaatiota. Opetushenkilöstölle erityistä kuormitusta on tuonut henkilöstövajaukset ja toiminnan organisoimattomuus. Jaksaminen muuttuvissa olosuhteissa on ollut koetuksella, eikä tilanteen korjaamiseen ole löytynyt toimivia menetelmiä.
Osaamisen varmistamisen ja ylläpidon käytännöt	Perehdyttäminen työtä aloittaessa ja mahdollisuus osallistua koulutuksiin + sisäiset koulutukset ja osaamisen tunnistaminen sekä eteenpäin vieminen systemaattisesti. Hankkeiden kautta osaamisen vahvistaminen.
Tietoturvallinen toiminta	Käyttöoikeuksien ajantasaisuuden varmistaminen ja niistä huolehtiminen ollut epäsystemaattista, kevään 2025 aikana käyttöön otetaan hallintajärjestelmä, joka takaa jatkossa huomattavasti vahvemman tietoturallisen toiminnan. Valmistelu aloitettu loppuvuodesta 2024. Viestimiseen ja tiedon tallentamiseen liittyen ohjeistuksien puutteellisuus ja yhteisten käytäntöjen puute vaativat jatkuvaa edelleen kehittämistä. Laitekannasta huolehtiminen ja sovelluksien käytön johdettu ja koordinoitu käyttö vaatii selkeää järjestelmää. Loppuvuoden aikana tunnistettu kehityskohteita.

Talouden sopeuttamissuunnitelman toimet talousarvio- ja suunnitelmavuosina

Toiminto	Toimenpide
Käyttötalous	
Toiminnan tehostaminen; Toimintojen uudelleen organisointi, automatisointi, yhteiset resurssit lähikuntien tai palvelujen ulkoistaminen.	Ristijärven kunta oli mukana puhtaanapito- ja ateriapalveluiden kilpailutuksessa ja tämän myötä sivistyspalveluiden puhtaanapidon tuottaa SOL Palvelut Oy sekä ateriapalvelut Vireko Oy. Musiikin ja liikunnan opetusta on ostettu ostopalveluna Paltamon kunnalta. Hankkeiden kautta on saatu rahoitusta toiminnan kehittämiseen. Vuonna 2024 on aloitettu suunnittelu kolmen kunnan yhteisen kirjastotoimenjohtajan toimeen liittyen.

Perusopetus	
Tuntikehys +5 h yli minimin, käsityö 3–4 luokat, liikunta ja 4-luokan englanti ja valinnaisaineet	Opetuksen järjestelyjä on tarkasteltu uudelleen ja toimintaa on tehostettu.
Kouluvalmentajaa ei palkata	Kouluvalmentaja palkattiin saadulla hankeavustuksella lukuvuodelle 2024–2025.
Koulunkäynninohjaajan opintovapaa	Opintovapaan ajaksi ei palkattu sijaista.

Opetustoimi	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	82 987	30 000	112 987	117 606	4 619
Toimintamenot	-1 542 251	-116 000	-1 658 251	-1 607 017	51 234
Toimintakate	-1 459 264	-86 000	-1 545 265	-1 489 412	55 853

Toimintamenojen poikkeama koostuu pääosin sisäisen vuokran erosta 62 000 e. Koulun kiinteistöön suunniteltua ensimmäisen kerroksen maalausta ei toteutettu vuoden 2024 aikana. Tälle oli varattu 60 000 e määräraha teknisen toimen talousarvioon ja kustannus olisi kirjautunut perusopetukselle sisäisen vuokran kautta.

Vaikeimmin kehitysvammaisen oppilaan esi- ja perusopetuksen aloittaminen on lisännyt erityisopetukseen resurssointia ja olemme esimerkiksi varustaneet hänen käyttöönsä sopivat tilat. Valtion erityiskoulu Valterista tehtiin kaksi vierailua pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden koulunkäynnin tukemiseen liittyen ja heidän jatko-opintojensa turvaamiseksi oikeanlaisessa oppimisympäristössä.

Esi- ja perusopetuksessa on vuonna 2024 ollut useita yhteishankkeita Kainuun kuntien kanssa. Pienenä kuntana pelkästään omien hankkeiden hakeminen onkin vuosi vuodelta vaikeampaa.

Hanke	Käytetty avustus 2023	Käytetty avustus 2024	Avustus 2025
Perusopetuksen kerhotoiminta			
Kehittävää kerhotoimintaa 2023–2024	850	3 590	-
Virikkeellistä kerhotoimintaa 24–25		-	4 500
Suomen Harrastamisen mallin kerhojen toiminta kuuluu vapaa-aikapalveluiden piiriin, koska toiminta tapahtuu opetuksen ulkopuolella välittömästi koulupäivän jälkeen.			
Perusopetuksen hankkeet			
Esi- ja perusopetuksen tasa-arvo 23–24 *)	95	19 905	-
Tasa-arvo 2024–27, esi- ja perusopetuksen osuus **)		23 840	19 610 (kevät)
Monipaikkaopetus laadukkaana perusopetuksen arjeksi ***)	-	-	4 500
	Omavastuu	Omavastuu	
Digioppimisen polku Kainuuseen DOK-hanke ****)	-	1 064	
Kate-hanke	97	582	

*) Avustus käytetty kahden työntekijän palkkakustannuksiin.

**) Tasa-arvo 2024–27 avustusta (50 000 eur/lukuvuosi) on jaettu varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen. Hankkeelle on haettu muutosta rahojen kohdentamiselle syksyllä 2024, jolloin kohdentaminen muutettu esi- ja perusopetukseen S2-opetuksen toteuttamiseksi.

***) Ristijärvi on mukana monipaikkaopetuksen hankkeessa Itä-Suomen yliopiston koordinoimana. Hankkeen tavoitteena on kehittää opetuksen järjestämistä yli kuntarajojen myös etäopetusta hyödyntäen. Hankkeessa tarjotaan mahdollisuuksia opettajaopiskelijoille tehdä harjoitteluita etänä

hankkeeseen osallistuvilla paikkakunnilla. Hankkeen toimenpiteet ja kustannukset toteutetaan vuoden 2025 aikana.

****) Ristijärvi on mukana DOK-hankkeessa, jota koordinoi Kajaanin ammattikorkeakoulu. Kunnan omavastuu vuonna 2024 on ollut 1 064 e. DOK-hankkeen tarkoituksena on edistää Kainuulaisten opettajien ja opetusjohdon digipedagogista osaamista, sekä yhtenäistää käytäntöjä kuntien välillä. Hankkeessa luodaan Kainuun digioppimisen polkumalli, jonka tavoitteena on ohjata jokaisen kunnan digipedagogista toimintaa. Hankkeen kautta Ylä-Kainuulla ja Ristijärvellä on yhteinen digituutori, joka kehittää erityisesti ko. alueen toimintaa. Hanke tuottaa koulutusta ja ohjausta henkilöstölle etänä ja paikan päällä.

Kohtaava koulutyö (Aktiivisesti Yhdessä! Arvostavista kohtaamisista motivaatiota ja sitoutumista elämän mittaiselle opinpolulle. Sitouttava kouluyhteistyö), Kuusamon kaupunki laskutti takautuvasti yht. 10 355 e takaisin perustuen OKM:n laskelmaan erityisavustuksen käytöstä.

Määrälliset tunnusluvut	TP 2023	TP 2024
Nettokustannukset, €/oppilas	15 696	14 438
Tuottavuus, tuntia / 1000 €	16	14
Opetuskustannukset €/opp.	17 276	15 603
Kuljetuskustannukset/k-oppilas	4 778	4 352

Tehtäväalue   **Vapaa-aikapalvelut**
Vastuhenkilö   **vapaa-aikaohjaaja ja sivistyspäällikkö**

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikapalvelujen tarkoituksena on tuottaa Ristijärven kunnan asukkaille kansalaisopiston ja musiikkiopiston palvelut sekä laadukkaita liikunta- ja nuorisopalveluja. Vapaa-ajan palvelut edistävät kuntalaisten fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia.

Vanhus- ja vammaisneuvosto ei ole kunnan varsinainen toimielin, vaan se osallistuu päätöksentekoon aloitteilla ja lausunnoilla. Sihteerinä toimii vapaa-aikaohjaaja.

Nuorisovaltuusto toimii myös ja se on nuorten osallistumis- ja vaikuttamiskanava. Sitä kautta he voivat vaikuttaa kaikkien kunnan toimialojen suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan. Sihteerinä toimii vapaa-aikaohjaaja.

Vapaa-aikapalvelut	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
<i>Toimintatulot</i>	5 225			24 714	19 489
<i>Toimintamenot</i>	-84 205			-96 380	-12 175
Toimintakate	-78 980	0	0	-71 666	7 313

*) Hyte ei sisälly näihin lukuihin

Tehtäväalueiden toimintakate	TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Liikunta- ja ulkoilu	-25 060	-23 339	1 721
Nuorisotoimi	-28 269	-20 913	7 356
Kansalaisopisto	-23 000	-20 694	2 306
Musiikkiopisto	-2 650	-2 431	219
Vapaa-aikapalveluiden projektit	0	-4 290	-4 290
Hyte	-34 956	-32 051	2 905

Yhteensä	-113 936	-103 717	10 218

Vapaa-aikatoimen menot liikunnan ja ulkoilun sekä nuorisotoimen osalta ovat olleet budjetoitua pienemmät vuonna 2024. Tämä johtuu osittain siitä, että menoja on karsittu niiltä osin mistä se on ollut mahdollista.

Nuorisotoimen osalta toteuma on alhaisempi, koska syksyltä 2024 puuttuu ostopalveluna toteutettu nuorisotilan iltavalvonnasta aiheutuva ostolasku. Lisäksi sisäinen vuokra oli arvioitua alhaisempi. Nuorisotoimen kesäleirin työntekijälle oli myös varattu talousarviossa kahden viikon palkkakustannus, mutta tämä osuus jäi myös käyttämättä. Nuorille suunnattu retki ei myöskään toteutunut.

Vapaa-aikapalveluiden projektit, joihin kuuluu harrastamisen suomen mallin kerhotoiminta ja koulu-nuorisotyöhanke eivät olleet tiedossa talousarviota laadittaessa. Tämän takia vapaa-aikapalveluiden projekteihin on syntynyt kustannuksia ns. omavastuu osuuksia.

Hyten osalta osallistavaan budjetointiin varattu määräraha jäi käyttämättä.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Mittarin tavoitearvo	Mittarin toteutuminen
Kuntalaisten osallistaminen hyvinvointia koske- vissa asioissa	Toteuttamiskelpoisten eh- dotusten lisääminen	Kunnanhallitus on kuullut lapsia ja nuoria vuoden aikana mm. oppilas-kunta, lasten ja nuorten parlamentti sekä nuorisovaltuusto. Yhteistyö Ristijärven Eläkeliiton kanssa on toiminut hyvin ja heille on järjestetty vesijumppaa ja tuolijump-paa. Kuntosaliohjausta on järjestetty va-paa-aikaohjaajan toimesta senioreille. Korpikansa seikkailee -terveysmittauk-sissa osallistujia oli 49. Henkilökoh-taista hyvinvointiohjausta kuntalaisille on tehty yhteistyössä Virtaalan kanssa. Vauvauintia on jatkettu Virtaalassa ja sitä järjestettiin 22 kertaa vuonna 2024. Hyte-työryhmässä toimii yhteisöjen, hyvinvointialueen ja Kainuun kuntien toimijoita. Tässä ryhmässä on käsi-telty mm. ehkäisevän päihdetyön toi-menpiteitä.
Nuorten osallistaminen nuoria koskevilla asi- oissa.	Nuorisovaltuuston ja kun- nan luottamusmiesten väli- nen yhteistyö toimivaksi.	Nuorisovaltuustossa oli 6 jäsentä vuonna 2024. Mari Korhonen toimi nuorisovaltuuston kummina ja vei myös nuorten asioita eteenpäin kun-nanvaltuustossa. Ristijärven nuorisovaltuustosta on myös edustaja Kainuun hyvinvointialu- een yhteisessä nuorisovaltuustossa. Etsivä nuorisotyö toteutetaan ostopal- veluna Kajaanin kaupungilta. Nuorisovaltuusto sekä Lasten ja Nuor- ten Parlamentti kokoontuivat säännöl-lisesti ja heidän toiveitaan on viety

		eteenpäin mm. välituntiliikuntavälineitä on hankittu. Harrastekyselyn toiveiden pohjalta on toteutettu koulun kerhotoimintaa ja tilattu uusia liikuntavälineitä lasten ja nuorten käyttöön.
Kunnan sekä järjestöjen ja yhdistysten välinen yhteistyö toimivaksi ja näkyväksi.	Kokoonnutaan säännöllisesti yhdistysten ja järjestöjen kanssa.	Kunnan ja järjestöjen välinen yhteistyö on pitkään ollut aktiivista ja toimivaa. Kolmas sektori tuottaa omilla toimillaan ja yhteistyössä kunnan kanssa peruspalveluita kaikkien kuntalaisten hyväksi. Haasteena on tiedottaa kaikissa tapahtumissa yhteistyökumppanit näkyvästi. Yhteisöparlamentti kokoaa säännöllisesti kunnan toimijoita ja yhdistysten sekä yhteisöjen edustajia koolle noin 4 kertaa vuodessa suunnittelemaan mm. tapahtumia ja toimintoja kaikkien kuntalaisten hyväksi.

Talouden sopeuttamissuunnitelman toimet talousarvio- ja suunnitelmavuosina

Toiminto	Toimenpide
Lomaraha	Lomarahan vaihtaminen vapaaksi
Koulun kerhotoiminta	Hankerahoitusta saatu kerhojen järjestämiseksi

Ristijärven kunnassa toimii useita kolmannen sektorin toimijoita, jotka mahdollistavat kuntalaisille hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä lisääviä toimintoja sekä tapahtumia. Ilman heidän tukeaan tapahtumatoiminta olisi hyvin paljon vähäisempää ja peruspalvelujen tuottaminen pelkästään kunnan resurssein mahdotonta.

Kansalaisopisto ja musiikkiopisto

Ristijärven kunta ostaa kansalaisopiston palvelut Paltamon kansalaisopistolta ja musiikkiopiston palvelut Kajaanin musiikkiopistolta.

Kansalaisopisto

Ristijärvellä toteutetut kansalaisopiston kurssit 2024:

kurssiryhmä	suun. / tot. kurssit kevät 2024	suun. / tot. tunnit kevät 2024	suun. / tot. kurssit syksy 2024	suun. / tot. tunnit syksy 2024	suun. / tot. tunnit yht. 2024
Musiikki	1/1	52/43	1/1	56/56	108/99
Kädentaidot	4/4	183/147	5/4	146/146	329/293
Kuvataiteet	3/3	103/107	2/2	64/64	167/171
Liikunta	11/8	132/104	8/8	110/108	242/212
tunnit yhteensä					846/775

netto-opiskelijamäärä 145, josta miehiä/poikia 33 ja naisia/tyttöjä 115

Kansalaisopiston palveluita käyttävät kaikenikäiset kuntalaiset ja se on yksi hyvinvointia lisäävä tekijä kotikunnassamme. Ristijärvisten suosiossa ovat vuodesta toiseen käden taidot, tanssi ja liikunta.

Musiikkiopisto

Musiikkiopistossa oli 7 ristijärveläistä oppilasta. Opetustunteja oli yhteensä 70,57, keskimäärin 2,01

viikkotuntia. Opetusaineina vuonna 2024 oli Pop & jazz-laulu, kuoro ja harmonikka.

Vapaa-aikatoimi

Vuonna 2024 vapaa-aikatoimi on järjestänyt alakoululaisille monipuolisia liikuntakerhoja sekä ikäihmisille ohjattua kuntosalia, tuolijumppaa ja vesijumppaa. Lisäksi vapaa-aikatoimi on yhteistyössä Ristijärven 4 H yhdistysten kanssa järjestänyt kerhotoimintaa (kokkikerho, käsityökerho) ja päivä- ja yöleiritoimintaa sekä nuorisotilatoimintaa kunnan lapsille ja nuorille. Myös yökahvilatoimintaa sekä discoja on järjestetty yhteistyössä. Vapaa-aikaohjaaja on antanut myös Virtaalalle henkilökohtaista liikunnanohjaajan työpanosta kuntalaisten terveellisten elämäntapojen ohjaukseen (henkilökohtainen liikuntaneuvonta) ja liikunnanohjaukseen (vesijumpat, kuntosaliohjaus). Virtaalassa jatkettiin myös vauvauintia.

Vapaa-aikatoimi on vastannut ja huolehtinut kunnan nuorisovaltuuston toiminnasta ohjaamalla nuoria ja viemällä heidän ehdotuksiaan eteenpäin. Ristijärven nuorisovaltuuston edustaja on mukana myös Kainuun alueellisessa nuorisovaltuustossa. Nuorisotiloilla on ollut noin 12 kävijää / ilta.

Vanhus- ja vammaisneuvosto on kokoontunut säännöllisesti ja heidän ideoitansa sekä toivomuksia on viety eteenpäin aktiivisesti. Vanhus- ja vammaisneuvosto on antanut myös lausuntoja hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisneuvostolle ikäihmisten asioihin liittyen. Vanhus- ja vammaisneuvosto antoi kunnanhallitukselle kannanoton ristijärveläisten ikäihmisten liikunnan tukemiseen ja liikuntapalveluiden lisäämiseen.

Senioreille tarjottiin mahdollisuus osallistua keväällä 2024 Kainuun Liikunnan järjestämään Kunnon kevätpäivään Suomussalmella. Voimaa vanhuuteen mentorointiohjelmaan haettiin ja päästiin mukaan vuoden 2024 lopulla yhteistyössä hyvinvointialueen ja muiden Kainuun kuntien kanssa. Tämä ohjelma kestää kolme vuotta ja sen toiminta käynnistyy vuoden 2025 aikana. Liikuntatoiminnan järjestämisestä on käyty keskustelua Ristijärven Eläkeliiton kanssa ja yhteistyötä jatketaan vesijumppien järjestämiseksi senioreille.

Vapaa-aikatoimi on järjestänyt yhteistyössä Kainuun Liikunnan ja paikallisten yhdistysten kanssa kuntalaisille maksuttomia terveystmittauksia (Korpikansa Seikkailee kuntotestikiertue) sekä jakanut tietoa hyvinvoinnin ja terveyden merkityksestä. Lapsille suunnattu Kainuun Liikunnan järjestämä Saa Hyppiä -tapahtuma toteutettiin yhteistyössä toukokuussa 2024.

Ristijärven kunta ja Pyry järjestivät yhteistyössä Saukkovaaran laturetken, johon osallistui 46 hiihtäjää. Saukon Selkä -vaellusta ei pystytty järjestämään syksyllä 2024 kaatosateen takia.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Määrälliset tunnusluvut / osallistujamäärä	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Saukkovaaran laturetki	75	58	46
Saukon Selkä –vaellus	86	61	-
Nuokkari / ilta	10	12	12

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Ristijärven kunnassa toimii hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä, jonka vastuulla on myös ehkäisevän päihdetyön ja vammais- ja vanhuspalveluiden edistäminen kunnassa. Ristijärven kunnan edustaja on mukana Kainuun hyvinvointialueen kokoamassa hyvinvoinnin-terveyden- ja turvallisuuden edistämistyöryhmässä yhdessä muiden Kainuun kuntien edustajien kanssa.

Esi- ja perusopetukseen on tehty hyvinvoinnin vuosikello, jonka pohjalta opetustyössä toimitaan opilaiden hyvinvointia ja yhteenkuuluvaisuutta lisäävästi.

Kunta on kuullut eri väestöryhmiä mm. hyvinvointikyselyn ja erilaisten kuntalaistapaamisten

muodossa. Tapaamisissa nousseiden kehittämiskohteiden eteen on tehty töitä ja osa toiveista on pystytty toteuttamaan mm. lasten ja nuorten toiveista hyvin pienin taloudellisin panostuksin.

Tehtäväalue Kirjasto- ja kulttuuripalvelut
Vastuuhenkilö kirjasto- ja kulttuurivastaava

Toiminta-ajatus

Kirjaston tarkoituksena on tuottaa sen käyttäjille yhdenvertaiset mahdollisuudet elämän eri tilanteista selviämiseen, itsensä kehittämiseen ja henkiseen virkistäytymiseen sekä toimia kulttuurisena kohtaamispaikkana.

Kulttuuritoimen tarkoituksena on kuntalaisten hyvinvoinnin tukeminen taiteen ja kulttuurin keinoin yhdessä kunnan sivistystoimijoiden ja yhdistysten kanssa.

Toiminta vuonna 2024

Kertomusvuonna kirjasto toimi pääosin yhden työntekijän voimin. Esikoululaisten ja luokkien 1 ja 2 käyntejä kirjavinkkauksineen toteutettiin keskimäärin joka toinen viikko. Aikuisten lukupiiri kokoontui kerran kuukaudessa. Kirjasto oli mukana Kainuun, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin kirjastojen yhteisessä Pohjoisen eKirjastossa. Monilukutaito kartalla -hanke 5.–9.-luokkalaisten saatiin päätökseen, mukana monilukutaidon ulottuvuuksien lisäksi kirjavinkkejä, e-kirjastoa ja tekstin tuottamista.

Kirjaston ja koulun yhteisenä kirjailijavieraana oli lasten ja nuorten Finlandia-palkinnon v. 2023 saanut Magdalena Hai. Kirjasto oli mukana Ristijärvi-Seuran kanssa Paavo Romppaisen Minne katosi sotamies Heikkinen -kirjan julkistamisessa Kyläkaivolla.

Flora-haltijan luontoon liittyvässä satutuokiossa oli päiväkodin lapsia, eskarilaisia ja ykköskakkosia. Samalle lapsiryhmälle esitettiin myös Nukketeatteri Viidakopöllön näytelmiä.

Tanssiteatteri Rimpparemmen Ammattieliäin-esitys koululla toteutui Ristijärven Puhallinorkesterilta jäänein varoin. Vuoden Lainaajaksi nimettiin aktiivisesti kirjastoa käyttävä äiti lapsineen.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut tuotti kertomusvuonna kaksi konserttia yhdessä kirkonkylän kyläyhdistyksen kanssa. Ristijärvi-Seuran kanssa toteutui Pyrylässä digitoitujen kaitafilmiä katseluilta Hölöseviikolla. Oulu2026 kulttuuripääkaupunkivuoteen liittyviä suunnittelukotilaisuuksia järjestettiin kaksi.

Näyttelyjä kirjaston tiloissa oli kahdeksan sekä Matti Lahtisen lahjoittamista Anja von Zansenin töistä koostunut näyttely Katvelassa. Kyläkaivolla nähtiin kesällä Veijo Kilpeläisen luontokuvia.

Marraskuussa Pyrylään tuotettiin luontokuvaaja Lassi Rautiaisen kuvailta. Kulttuuripalvelut oli mukana Ristijärvi Soin järjestelyissä. Ämmäinviikon ohjelma koostettiin yhdessä Ristijärven kulttuuripahtuman ja kunnassa toimivien yhdistysten kanssa. Kulttuurilta saatiin mm. sanataideohjausta koululle ja yhteisötaideviikonloppu Pyrylään joulukuussa.

Kulttuurivastaava oli mukana Oulu2025 valtuuskunnassa, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan liiton KAIPPO-hankkeessa ja sen järjestämällä matkalla Viroon Tarton kulttuuripääkaupunkivuoden merkeissä sekä Kainuun liiton Cherry-hankkeessa sidosryhmäläisenä matkalla Venetsiaan.

Kirjasto ja kulttuuri	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	3 025			2 716	-309
Toimintamenot	-138 911			-149 154	-10 243
Toimintakate	-135 886	0	0	-146 438	-10 552

Sis. vuokrat talousarvoissa 26 937, toteuma 37 943, ero 11 000 euroa.

Kulttuurin osuus kuluista 3 044 euroa.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Mittari	Toteuma
Yhteisöllisyys (Virikkeellinen kasvu ympäristö, luonnonläheinen harjastekunta, mahdollisuuksien kunta)	Tapahtumat eri ikäryhmille	Luokkakäynnit koululaisille, satu-tuokioita ja nukketatteria, lukupiiri ja kirjailijavierailu aikuisille, pääsiäispolku kaikenikäisille, konsertti, musiikki- ja tanssiesitys sekä lapsille että aikuisille, 9 näyttelyä, niihin liittyvä yleisötapahtuma ja kahdet näyttelyavajaiset,
Käyttäjälähtöisyys	Asiakaspalaute Sydän Kainuu -kirjastokysely	Vahvasti myönteinen 84 %
Kirjaston palvelukyky (Virikkeellinen kasvu ympäristö)	Aineiston uudistaminen >400 kirjaa/1000 as >50 lehteä/1000 as >50 muuta aineistoa/1000 as	490 31 17
Kirjaston käyttöaste Lainojen määrä	> 46 % asukkaista > 14 lainaa / asukas	36 % 13/asukas
Toiminnan taloudellisuus	Kustannukset €/as < 80 €	126 €

Sisäisen valvonnan suunnitelma ja riskien arviointi

Toiminto	Toimenpide
Henkilöstövaihdokset	Varmistettava keskeisen tiedon, myös hiljaisen, siirtymien tuleville työntekijöille.

Talouden sopeuttamissuunnitelman toimet talousarvio- ja suunnitelmavuosina

Toiminto	Toimenpide
Käyttötalous	
Lakisääteinen palvelu	Aineistoa, opastusta ja tapahtumia kaikenikäisille.
Investoinnit ja hankinnat	
Lehtikokoelman karsiminen	Budjetoitua vähemmän hankittua aineistoa yhteydessä lehtikokoelman karsimiseen.
Kirjastoyhteistyö	Kainet-verkkokirjastoon Sotkamo mukaan, Kainuun kirjastojen yhteinen aineiston hankintaportaali, Pohjoisen eKirjasto ja valtakunnallinen E-kirjasto.
Yleinen palveluverkko ja palvelun laatu	
Kuntayhteistyötä suunniteltu v. 2024 ja toteutetaan 2025 eläköitymisen seurauksena	Henkilöstön uudelleenjärjestelyä yhteistyössä naapurikuntien kanssa, lisäksi työkokeilija. 2024 palkkamenot budjetoitua pienemmät.

Määrälliset tunnusluvut	TP 2023	TP 2024	Kainuu 2023**
Lainojen määrä / as	12,9	13,0	14,0
Kirjastokäynnit / as	9,0	7,0	6,9
Käyttömenot, netto €/as	127	126	63,4

** Suomen yleisten kirjastojen tilasto 2023.

Valtakunnallisen käytännön mukaan e-aineistolainat, 2 814 kpl, eivät näy Suomen yleisten kirjastojen tilastossa lainat/asukas -osuudessa. Lainojen yhteismäärä, fyysiset ja e-lainat: 15,3 /asukas.

Tekniset palvelut

Palvelualue
Vastuuhenkilö

TEKNISET PALVELUT
tekninen päällikkö

Toiminta

Tekniset palvelut vastaa kiinteistöjen kunnossapidosta, liikennealueista, kunnallisteknisistä palveluista, ateria- ja puhtaanapitopalvelujen ostopalvelusopimuksista sekä ympäristötoimesta ja vesi- ja viemärihuollosta.

Palvelut tuotetaan omana toimintana tai ostetaan ostopalveluna ensisijaisesti omasta kunnasta. Ateriapalvelut on ostettu ostopalveluna Attendo Willa Wanha Oy:n keittiöltä ja siivouspalvelut on tuotettu omana toimintana 31.1.2024 asti. Kainuun kunnat sekä Kainuun hyvinvointialue olivat mukana ateria- ja puhtaanapidon yhteishankinnassa. Palvelut ostetaan 1.2.2024 lähtien SOL Palvelut Oy:ltä ja samassa yhteydessä kolme henkilöä siirtyi ko. yhtiön palvelukseen vanhoina työntekijöinä. Ateriapalveluiden osalta palvelun tuottaja on Vireko Oy 1.2.2024 lähtien.

Teknisen palvelun henkilöstöresurssit muodostuvat teknisen päällikön, kahden kiinteistöhoitajan ja kolmen siistijän (31.1.2024 saakka) työpanoksesta. Hallinnollisiin tehtäviin kohdentuu lisäksi osa talousasiantuntijan sekä palvelusihteerin työpanoksesta.

Tekniset palvelut	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
<i>Toimintatulot</i>	994 205	-70 000	924 205	912 414	-11 791
<i>Toimintamenot</i>	-1 434 480	0	-1 434 480	-1 323 147	111 333
Toimintakate	-440 275	-70 000	-510 275	-410 733	99 543
Laskennalliset kustannukset					
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-239 019	0	-239 019	-260 060	-21 040
Kokonaiskustannukset	-679 295	-70 000	-749 295	-670 793	78 502

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Mittari	Toteuma
Turvallinen elinympäristö: Pidetään reitit ja ulkoilupaikat turvallisina käyttää ilman vahinkoja.	Kuntalaisten palaute / aiheutuneet vahingot.	Tiedossa ei ole vakavia kaatumisia tai loukkaantumisia. Kaikki palautteiden myötä tulleet epäkohdat on korjattu.
Kiinteistöjen laadukas ylläpito: varmistetaan olemassa olevien rakennusten pysyminen kunnossa elinkaaren ajan.	Laaditaan huolto- ja kunnossapitokirja tärkeimpien rakennusten osalta kuten koulu, kunnantalo ja Virtaala.	Vuoden 2024 aikana on koottu kiinteistösalkku (sis. kunnan rakennusten perustiedot, tehdyt korjaukset) sekä investointi ja PTS-suunnitelma. Huolto- ja kunnossapitokirjaa ei ole otettu vielä käyttöön, mutta alustavia keskusteluja on toimittajan kanssa käyty.

Sisäisen valvonnan suunnitelma ja riskien arviointi

Toiminto	Toimenpide
Investointisuunnitelman toteutuminen, eritoten poikkeamat	Investointien suunnitelmallisuutta ja esisuunnittelua on parannettu mm. luomalla investointisuunnitelma, PTS-

suunniteltuun.	suunnitelma ja keräämällä kiinteistöjen perustietoja kiinteistösalkkuun. Investointien kustannusten toteumaa seurataan aktiivisesti ja jos jo tarjousvaiheessa ilmenee, että määräraha on vaarassa ylittyä, keskeytetään investointi tarvittaessa.
Taloudellisten riskien ennakointi, esim. kunnan tilojen vuokralaisten kanssa tehtävät sopimukset.	Kaikista tiloista tehdään aina allekirjoitettu vuokrasopimus ja sopimuksen noudattamista seurataan säännöllisesti. Vuokrasaamisia seurataan kuukausittain ja siirretään tarvittaessa perintään.
Kustannusten nousu ja talouden sopeuttaminen (energiansäästö).	Teknisten palveluiden talouden toteumaa seurataan aktiivisesti ja huomioidaan tiedossa olevat muutokset ja niiden vaikutus määrärahan riittävyyteen. Aikaisemmin laskettujen lämpötilojen ja ilmanvaihdon säätöjen seuranta. Valaistuksen muutos led-valoiksi. Rakentamisessa ja remontoinnissa huomioidaan energia- tehokkuussopimuksen toimintasuunnitelman toteuttaminen.
Investointien suunnittelu ja tilajärjestelyiden ennakointi	Investointisuunnitelma on tehty talousarviovuodelle sekä suunnitelmavuosille.
Yleisavainten käyttö	Kaikki avaimet luovutetaan pelkästään kuittausta vastaan.
Luottokorttien käyttö ja säilyttäminen.	Tekninen toimi käyttää luottokorttia pelkästään vähäiseen polttoaineen hankintaan ja kortti säilytetään lukitussa tilassa.
Hankinnat on suoritettava taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti noudattaen julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä sekä kunnan hankintaohjeistusta.	Hankinnat toteutetaan hankintalain ja kunnan omien hankintaohjeiden mukaisesti.

Talouden sopeuttamissuunnitelman toimet talousarvio- ja suunnitelmavuosina

Toiminto	Toimenpide
Käyttötalous	
Kunnossapidon kohdentaminen tarpeeseen; korjausinvestointien PTS	PTS-suunnitelma on tehty vuonna 2024.
Tulojen ja menojen tasapaino, maksujen ja taksojen ajantasaisuus.	Ympäristönsuojeluviranomaisen ja maa-aineslupataksojen tarkastus on hyväksytty KH 22.1.2024 §14, Rakennusvalvonnan taksa on hyväksytty KH 16.12.2024 §179, Sopimus moottorikelkkailun maa-kunnallisesta yhteisluvasta on hyväksytty KH 16.12.2024 §183.
Investoinnit ja hankinnat	
Investointikohteet; Investoinnit eivät ylitä vuosikatetta ja se tasapainotetaan vastaamaan kunnan taloudellista kantokykyä.	Investointien rahavirta (-47 655 e) ei ylittänyt vuoden 2024 toiminnan rahavirtaa (384 911 e).
Kiinteistöt ja infra; perustaso, monikäyttöiset ja muunneltavat tilat.	Tekniset palvelut kuuntelee ja toteuttaa tilojen käyttäjien toiveita ja tarpeita tilojen suhteen. Muutokset tehdään yhteistyössä ja pyritään mahdollisimman kustannustehokkaaseen ratkaisuun.

Projektien seuranta ja raportointi; Investointien seuranta projekteittain, toimintamalli ja raporttipohja, erillinen ohje hankinnoista.	Investointien toteumaa seurataan ja raportoidaan vuosikellon mukaisesti. Tämän lisäksi erityisesti tarjousvaiheessa arvioidaan varatun määrärahan riittävyyttä.
Investoidaan kohteisiin, jotka lisäävät tuloja ja vähentävät menoja.	Investointikohteiksi pyritään valitsemaan kohteita, joilla saavutetaan esimerkiksi energiansäästöä.
Hankinnat; Hankintojen kilpailutus, hankintasopimusten ajantasaisuus ja niihin liittyvien optioiden käyttö tai uusien sopimusten kilpailuttaminen, hankintakalenteri vs. investointisuunnitelma.	Hankinnat toteutetaan hankintalain ja kunnan omien hankintaohjeiden mukaisesti. Pääosa teknisten palveluiden hankinnoista on pienhankintoja ja ne kilpailutetaan kunnan pienhankintaohjeen mukaisesti. Sopimustenhallinta toteutetaan Dynasty-asianhallintajärjestelmässä. Hankintakalenteri toteutetaan vuoden 2025 aikana.
Ennakkovaikutusten arviointi; Investointimenoja suunnitellessa tulee selvittää myös muut vaihtoehtoiset tavat toteuttaa investointi (palvelun osto, rahoitusvaihtoehdot).	Investointeja suunniteltaessa selvitetään aina muut mahdolliset vaihtoehdot, jotta saadaan vertailupohjaa.
Tekniset palvelut	
Willa Wanhan ja Aholantie 14 (Unikko) myynti	Vuoden 2024 aikana on käyty neuvotteluja Unikon myynnistä, mutta neuvottelut eivät johtaneet tulokseen vuoden 2024 aikana.
Vanhan kunnantalon myynti tai laittaminen kylmilleen	Vuoden 2024 aikana ei ole tehty aktiivisia toimenpiteitä kiinteistön suhteen. Loppukesällä 2024 siirtyi kunnan arkisto pois kiinteistön tiloista.
Uvan ja Jokikylän katuvalot; Kunta ei osallistu katuvalojen ylläpitokustannuksiin.	Tätä ei ole toteutettu vuoden 2024 aikana.
Yksityistieavustukset; Yksityistieavustusta pienennetään 20 %:sta 10 %:iin.	Keväällä 2024 on maksettu avustukset perustuen 1.6.2023-31.5.2024 aikana syntyneisiin kustannuksiin. Sopeuttamissuunnitelma on hyväksytty kunnanvaltuustossa 9.10.2024. Kunnan tulee viestiä avustusten hakijoita muutoksesta, jonka vuoksi muutos otetaan käytäntöön vasta kevään 2026 maksujen yhteydessä.
Hankerahoitus ja avustukset	Jokaisen hankkeen kohdalla selvitetään mahdollisten hankerahoitusten tai avustusten mahdollisuuteen.

Tehtäväalue   **Teknisten palveluiden hallinto**
Vastuuhenkilö   **tekninen päällikkö**

Toiminta

Tehtäväalue sisältää teknisten palveluiden hallinnon ja investointien sekä muun rakentamisen toteuttamisen hallinnoinnin.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Teknisten palveluiden hallinto	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
<i>Toimintatulot</i>	16 500			16 603	103
<i>Toimintamenot</i>	-199 557			-213 313	-13 756
Toimintakate	-183 057			-196 710	-13 653

Toimintamenojen ylitys koostuu pääasiassa henkilöstökustannusten ylityksestä 4 622 e, palvelujen ostojen ylityksestä 5 931 e ja muiden toimintakulujen ylityksestä 3 381 e.

Rakennusvalvonta

Tehtävänä on maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten lupien myöntäminen ja lupaehtojen toteutuksen valvonta. Lisäksi tehtäväkokonaisuuteen kuuluvat toimialaan liittyvä neuvonta ja valvonta. Rakennustarkastajapalvelut tuottaa ostopalvelusopimuksen perusteella Hyrynsalmen kunta. Rakennustarkastaja on tavoitettavissa kunnantalolla parillisen viikon tiistaina.

Ympäristöhallinto

Ympäristöhallinnon toimiala sisältää ympäristönsuojelulain sekä ympäristöterveydenhuollon edellyttämän työvoiman, palvelun ja valvonnan järjestämisen, lausuntojen antamisen sekä viranomaistehtäviä. Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät suoritetaan kuntayhteistyön kautta (Suomussalmi, Hyrynsalmi, Ristijärvi sekä Paltamo), vastuukuntana on Suomussalmen kunta. Ympäristöterveyden palvelut hankitaan ostopalveluna Sotkamon kunnalta.

Luvat	2020	2021	2022	2023	2024
Myönnettyt luvat yhteensä, joista	58	56	31	41	18
* asuinrakennukset	3	3	0	0	0
* as.rak. laajennus tai muutos	6	0	0	1	1
* loma-as. muutos vakituiseksi as.		2	1	1	0
* muut rakentamisen luvat	49	50	29	39	16
* poikkeamisluvat	1	1	1	0	0
* liikerakennusluvat		0	0	0	1
Maa-aineslupien valvontakäynnit	4	1	0	6	15

Tehtäväalue Liikenneväylät ja tilapalvelut
Vastuhenkilö tekninen päällikkö

Toiminta

Liikenneväylät ja tilapalvelut tehtäväalue koostuu liikenneväylien ja tilapalveluiden hallinnosta, liikenneväylistä, yleisistä alueista, liikunta- ja virkistyspaikoista sekä tilapalveluista.

Liikenneväylät ja tilapalvelut	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	977 705	-70 000	907 705	895 911	-11 894
Toimintamenot	-1 234 923	0	-1 234 923	-1 109 834	125 089
Toimintakate	-257 218	-70 000	-327 218	-214 023	113 195
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-239 019	0	-239 019	-256 243	-17 223
Kokonaiskustannukset	-496 237	-70 000	-566 237	-470 266	95 972

Toimintakate tulosityksiköittäin	TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Liikenneväylien ja tilapalveluiden hallinto	-55 487	-11 316	44 171

Liikenneväylät	-123 000	-125 330	-2 330
Yleiset alueet	-21 800	-18 952	2 848
Liikunta- ja virkistyspaikat	-136 200	-128 640	7 560
Tilapalvelut	9 269	70 215	60 946
Yhteensä	-327 218	-214 023	113 195

Liikenneväylien ja tilapalveluiden hallinto

Tehtäväalue sisältää teknisten palveluiden työntekijöiden kustannukset, tehtäväalueen hallinnoinnin sekä ulkoisten asiakkaiden lämmitysöljyn edelleen laskuttamisen. Toimintakatteen poikkeama koostuu pääosin lämmitysöljyn edelleen laskuttamisen tuottojen erosta 18 655 e sekä ostopalveluiden säästöistä 18 508 e (sis. asiantuntijapalvelut, rakennus- ja kunnossapitopalvelut).

Liikenneväylät

Tehtäväalue vastaa kunnan kaavateiden, kaava-alueiden ja kunnan vastuulla olevien yksityisteiden huollosta ja kunnossapidosta.

Kunta avustaa tiekuntien ja vakituisten asukkaiden yksityisteiden kunnossapitoa. Kunnanhallituksen määrittämät maksuperusteet ovat vuodelta 2018. Avustusta maksetaan vain varsinaisiin tienpitoon liittyviin kustannuksiin.

	2020	2021	2022	2023	2024
Avustukset	38 665	38 758	45 047	38 198	42 391

Yhteensä tiekuntien avustuksia maksettiin 39 528 euroa, josta tiekuntien osakkaiden osuus 24 249 e. Taloteiden osuus avustuksesta on 2 863 e. Lisäksi kunta on osakkaana yksityisteissä, joiden tienhoitokustannuksiin kunta osallistuu.

Yleiset alueet

Yleisten alueiden hoitoon sisältyy mm. Saukkovaaran rinteet ja hissit, kaava-alueen puistot ja piha-alueet, venevalamat ja maaomaisuuden hallinta. Maaomaisuuden hallintaan sisältyy kunnan omistamien maiden vuokraaminen. Myytävien tonttien kysyntä on ollut rauhallista. Kunta möi pienen määrällään liitettäväksi yksityiseen kiinteistöön kauppakirjalla 14.10.2024. Vakituisen asumisen tonteista ei ole tehty kauppvoja. Tämä johtunee yleisestä taloudellisesta tilanteesta.

Liikunta- ja virkistyspaikat

Tehtäväalue sisältää lähi- ja maastoliikuntapaikat, yleiset virkistysalueet ja Monitoimikeskus Virtaalan -kiinteistön, jonka toimintaa pyörittää Osuuskunta Seniorisilta. Kunta pyrkii kehittämään lähiliikuntapaikkoja ja Saukkovaaran aluetta. Tähän on tarkoitus perustaa lähiliikuntapaikkojen kehittämishanke, jonka alkukartoitusvaihe aloitettiin syksyllä 2024. Kartoituksessa on käyty läpi kunnan ja eri sidosryhmien tarpeita ja ideoita, joiden pohjalta on tarkoitus vuoden 2025 aikana muodostaa lähiliikuntapaikkojen kehityssuunnitelma tuleville vuosille.

Liikuntapaikkojen, latujen ja reittien kunnostusajankohdan ilmoittamiseen/seurantaan on ostettu Fluent Outdoors-ohjelma, joka on käytössä myös muissa Kainuun kunnissa. Latujen kunnossapito toteutetaan ostopalveluna paikalliselta yrittäjältä kevääseen 2025 saakka.

Tilapalvelut

Tilapalveluiden tehtävänä on hallinnoida ja vuokrata omistamiaan kiinteistöjä ja rakennuksia sekä kunnalle että yrityksille. Kainuun hyvinvointialue vuokraa tiloja kunnalta mm. paloaseman ja ensihoidon tarpeisiin.

Sote-voimaanpanolain mukaan, jos kunta haluaa vuokrata jatkossa sote-toimitiloja hyvinvointialueelle, tulee nämä sote-toimitilat yhtiöittää 3+1 vuoden siirtymäajan puitteissa. Velvoite perustuu kuntalain (410/2015) 126 §:ään, jonka mukaan kunnan harjoittaessa tehtäviään kilpailutilanteessa markkinoilla toimintamuodon on oltava osakeyhtiö, osuuskunta, yhdistys tai säätiö. Käynnissä oleva siirtymäaika päättyy 31.12.2025, jona aikana valittu toimintatapa ja yhtiöittämisprosessi on saatettava loppuun. Kunnanhallitus on hyväksynyt 25.11.2024 §159 BDO Oy:n tarjouksen kunnan kiinteistöjen yhtiöittämiselityksestä. Alkuvuonna 2025 BDO Oy:ltä saatujen tulosten perusteella todettiin, että kunnan vuokratalon Aholantie 30 sekä Teollisuushallien 1 ja 2 osalta kunta toimii kilpailuilla markkinoilla ja kyseiset kiinteistöt tulee yhtiöittää. Tämän vuoksi näiden kiinteistöjen tuloslaskelmat esitetään vuoden 2024 tilinpäätöksen liiteosassa.

Toimintakatteen poikkeama 60 946 e koostuu toimintatuottojen toteutumisena 38 226 e talousarviota alhaisempana ja toisaalta toimintakulut pystyttiin pitämään 99 171 e talousarviota pienempinä. Toimintatuottojen toteutuminen talousarviota pienempänä koostuu pääasiassa metsien hoidon myyntituotoista (poikkeama 14 293 e) ja sisäisten vuokrien myyntituotoista (poikkeama 26 681 e).

Toimintakulujen toteutuminen 99 171 e pienempänä talousarvioon nähden koostuu pääosin palveluiden ostojen säästöistä 129 062 e sekä muiden toimintakulujen ylityksestä -32 751 e. Tämä koostuu kaukolämmön luottotappioista.

Vuoden 2024 aikana myytiin Saukkovaaralla sijaitsevat lomamökit, kiinteistön liittymät sekä muodostettu määräala.

Tilapalveluihin sisältyy myös metsien hoito, vesi- ja viemärihuolto ja kaukolämpö.

Toimintakate tulosityksiköittäin	TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
Metsien hoito (nettotulo)	12 000	10 702	-1 298
Vesi- ja viemärihuolto	3 250	4 744	1 494
Kaukolämpö	49 000	-3 791	-52 791

Metsien hoito

Vuoden 2024 talousarvion mukainen metsän myyntituotto oli 100 000 euroa. Mutta koska vuoden 2024 aikana siirtyi usea hakkuutyömaa vuoden 2025 puolelle, pienennettiin myyntituottoja 70 000 eurolla. Toteutunut myyntituotto oli 15 707 euroa ja toteutunut toimintakulu 5 004 e, toimintakate 10 702 euroa.

Vesi- ja viemärihuolto

Kunnan hoidossa olevat vedenottamot sijaitsevat Hietaniemen alueella (Kemilä) sekä Putkosjärven asuinalueella.

Kaukolämpö

Kaukolämmön myyntitulot olivat 346 675 euroa ja toimintakulut 350 466 euroa. Lämpöä myytiin kunnan omille kiinteistöille 142 498 euron edestä. Omien kiinteistöjen osuus tuloista oli 41,1 %. Vuonna 2024 kirjattiin myyntisaamisten luottotappioita yhteensä 30 278 e. Summa sisältää sekä alaskirjatut myyntisaamisten luottotappiot sekä aiempina vuosina alaskirjattuihin luottotappioihin saadut suoritukset.

Kaukolämmön kulutus kunnan rakennuksissa MWh vuosina 2023–2024:

	2023	2024
Willa Wanha	202,34	202,59
Kunnantalo	95,98	95,96

Keskuskoulun koulukiinteistö	642,36	629,84
Vanha Kunnanvirasto	107,27	113,30
Aholantie 14 Yritystila	33,76	39,16
Ambulanssitalli	50,21	51,32
Nuorisotalo Pyrylä	41,7	42,33
Kirjasto	67,47	61,95
Esalantie 36	24,26	myyty
Paloasema	71,21	62,20
Monitoimikeskus Virtaala	216,09	228,67
Aholantie 30 vuokratalo	126,01	123,56
Yhteensä	1 678,66	1 650,88

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet (Liikenneväylät ja tilapalvelut)

Tavoite	Mittari	Toteuma
Turvalliset liikenneväylät	Vahingot	Toimintavuoden aikana ei ole tullut tietoon liukkauden aiheuttamia tapaturmia tai liikennevahinkoja.
Kiinteistöjen energiankulutuksen pienentäminen	Kiinteistöjen energiankulutus	Energiatehokkuussopimuksen 2024–2025 mukaiset toimet.
Kaukolämpöverkoston hyvä hyötysuhde. Hyötysuhde pyritään pitämään > 85 %:ssa.	Hyötysuhde	Verkostohäviö vuonna 2024 on keskimäärin 14,63 % eli hyötysuhde on 85 %. Luku oli vuonna 2023 84 %.

Kunnanvaltuusto on päättänyt 14.12.2022, että Ristijärven kunta liittyy Hinku-verkostoon sekä on nimennyt Hinku-työryhmän. Ristijärven kunta on liittynyt Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen (KETS) 8.5.2024. Sopimus on voimassa 31.12.2025 saakka. Sopimuksella pyritään ensisijaisesti energiatehokkuuden parantamiseen, mutta siihen sisältyy myös uusiutuvan energian edistämiseen liittyviä toimenpiteitä. Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen toimintasuunnitelman vuosille 2024–2025 on hyväksytty kunnanhallituksessa 16.12.2024 §182. Kunnan toteuttamat energiatehokkuussopimuksen mukaiset toimet vuonna 2024:

- Katuvalaistuksen uusiminen led-valoiksi Saukontie ja Puolangantien osuuksilla
- Kunta osallistui Motivan Energiansäästöviikkoon 7.-13.10.2024 ja viesti viikon aikana sosiaalisissa medioissa aiheesta
- Motivan energianneuvonnan linkki/mainos on lisätty kunnan internet-sivuille

Tehtäväalue   **LUPA- JA VALVONTALAUTAKUNTA**
Vastuuhenkilö   **rakennustarkastaja, ympäristötarkastaja**

Toiminta

Lautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Lautakunta edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa. Lautakunnan esittelijänä toimii rakennustarkastaja ja ympäristöasioiden osalta ympäristötarkastaja.

Lupa- ja valvontalautakunta vastaa rakentamisen viranomaispalveluista, luvista ja rakentamisen valvonnasta ja neuvonnasta. Rakennustarkastajapalvelut ostetaan Hyrynsalmen kunnalta. Lupa- ja valvontalautakunta toimii kunnan ympäristöviranomaisena ja viranhaltijatehtäviä hoitaa kaksi ympäristötarkastajaa ostopalveluna Suomussalmen kunnalta.

Lautakuntaan kuuluu viisi jäsentä. Toimintavuoden 2024 aikana lautakunta kokoontui yhden kerran.

Lupa- ja valvontalautakunta	TA 2024	Muutokset TA 2024	Muutettu TA 2024	TOT 2024	Poikkeama
<i>Toimintatulot</i>					
<i>Toimintamenot</i>	-1 314			-1 095	219
Toimintakate	-1 314			-1 095	219

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Mittari	Toteuma
Lupapisteen palvelujen käytön lisääminen. Neuvonnan avulla ohjataan hakijat käyttämään sähköisiä palveluja.	Myönnettyt luvat	Sähköiset luvat 17 kpl, paperiset luvat 1 kpl.
Luvattomat rakennukset saatetaan verotuksen piiriin järjestelmiä ja ohjelmia hyödyntäen.	Myönnettyt luvat	Tätä ei ole toteutettu resurssipuulan takia.
Osoite- ja paikkatietojärjestelmä pidetään ajan tasalla.	Saadut yhteydenotot virheellisistä osoitteista.	Yhteydenotot (2 kpl) on selvitetty yhteistyössä maanmittauslaitoksen kanssa.

2.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMA	TA 2024	TP 2024	erotus	tot%	TP 2023
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	470 632,00	475 786,25	-5 154,25	101,10	547 876,70
Maksutuotot	37 500,00	37 287,67	212,33	99,40	40 959,96
Tuet ja avustukset	133 099,72	139 192,78	-6 093,06	104,60	167 018,69
Muut toimintatuotot	505 770,00	562 132,64	-56 362,64	111,10	655 931,78
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 147 001,72	1 214 399,34	-67 397,62	105,90	1 411 787,13
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-1 650 658,43	-1 623 786,21	-26 872,22	98,40	-1 649 569,37
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-378 411,07	-361 104,22	-17 306,85	95,40	-372 392,06
Muut henkilösivukulut	-56 380,79	-45 633,11	-10 747,68	80,90	-41 891,46
Palvelujen ostot	-1 665 516,00	-1 485 014,41	-180 501,59	89,20	-1 506 482,05
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-733 095,00	-711 917,74	-21 177,26	97,10	-733 822,00
Avustukset	-191 300,00	-128 001,77	-63 298,23	66,90	-184 973,80
Muut toimintakulut	-423 306,00	-453 598,39	30 292,39	107,20	-496 853,83
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 098 667,29	-4 809 055,85	-289 611,44	94,30	-4 985 984,57
TOIMINTAKATE	-3 951 665,57	-3 594 656,51	-357 009,06	91,00	-3 574 197,44
Verotulot	3 239 000,00	3 264 992,42	-25 992,42	100,80	3 275 036,73
Valtionosuudet	744 882,00	804 977,25	-60 095,25	108,10	586 472,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	2 000,00	1 967,66	32,34	98,40	2 163,66
Muut rahoitustuotot	7 800,00	9 197,46	-1 397,46	117,90	26 328,11
Korkokulut	-80 000,00	-76 930,36	-3 069,64	96,20	-81 600,87
Muut rahoituskulut	-300,00	-5 977,21	5 677,21	1 992,40	-4 090,67
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHT.	-70 500,00	-71 742,45	1 242,45	101,80	-57 199,77
VUOSIKATE	-38 283,57	403 570,71	-441 854,28	-1 054,20	230 111,52
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-268 141,16	-285 364,54	17 223,38	106,40	-298 359,88
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SATUNNAISET ERÄT YHTEENSÄ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-306 424,73	118 206,17	-424 630,90	-38,60	-68 248,36
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	0,00	14 321,28	-14 321,28	0,00	14 321,28
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-306 424,73	132 527,45	-438 952,18	-43,20	-53 927,08

2.2.3 Investointiosan toteutuminen

INVESTOINNIT	TA+muutokset 2024	TP 2024	erotus	tot%
MAA- JA VESIALUEET				
Maa-alueiden myynnit	0,00	11 59 4,98	11 594,98	0,00
Maa-alueiden ostot	0,00	0,00	0,00	0,00
OSAKKEET				
Osakkeiden myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeiden ostot	0,00	0,00	0,00	0,00
LIIKENNEVÄYLÄT				
Katuvalaistus Saukontie / Puolangantie	-20 000,00	-19 249,31	750,70	96,00
KONEET JA KALUSTO				
URH.-, LIIK. - JA VIRKISTYSPAIKAT				
Oumo Hietaniemen venevalkama	-34 900	-34 976,78	-76,80	100,00
Rahoitusosuus	18 700	19 305,00	605,00	103,00
Urheilukenttä	0,00	0,00	0,00	0,00
KIINTEISTÖT				
Aurinkokeräimet	0,00	0,00	0,00	0,00
Arkiston laajennus	-20 000,00	-17 474,04	2 526,00	87,00
Ensihoidon ilmanvaihto	-25 000,00	-14 923,86	10 076,10	60,00
Päiväkodin tilaratkaisu	-6 000,00	-5 464,50	535,50	91,00
Virtaalan remontti (2023 investointi)	0,00	-5 126,09	0,00	0,00
INVESTOINNIT YHTEENSÄ				
Hankinnat yht.	-105 900,00	-97 214,58	8 685,40	92,00
Rahoitusosuudet	18 700,00	19 305,00	605,00	103,00
Myynnit yht.	0,00	11 594,98	11 595,00	100,00
Investointien netto	-87 200,00	-66 314,60	20 885,40	76,00

Maa- ja vesialueet

Maa-alueiden myyntejä tai ostoja ei ollut merkitty talousarvioon, koska sellaisia ei ollut varmuudella tiedossa. Vuonna 2024 toteutui kuitenkin kaksi kauppaa:

- Saukkovaaran lomamökeistä, kiinteistön liittymistä sekä määräalasta tehtiin kauppakirja 16.2.2024. Sovittu kauppahinta oli 30 000 e. Maa- ja vesialueista kirjattiin 8 645 e ja liittymistä 2 822,58 e. Loppu 18 532,42 e kirjattiin käyttöomaisuuden myyntivoittoihin kunnanhallituksen kustannuspaikalle.
- Kunta möi pienen määräalan liitettäväksi yksityiseen kiinteistöön kauppakirjalla 14.10.2024. Sovittu kauppahinta oli 255,00 e, josta maa- ja vesialueista kirjattiin 127,40 e ja loppu 127,60 e kirjattiin käyttöomaisuuden myyntivoittoihin kunnanhallituksen kustannuspaikalle.

Liikenneväylät

Ristijärven kunnassa on tehty jo useana aiempänä vuonna katuvalojen muutostöitä led-valaisimiksi. Tänä vuonna oli vuorossa Saukontien ja Puolangantien osuudet. Katuvalojen vaihto ja valaisinpylväiden oikominen aloitettiin 4.9.2024 ja urakka valmistui 2.10.2024.

Urheilu-, liikunta- ja virkistyspaikat

Oumo Hietaniemen venevalkama:

Ristijärvi ja Iijärvi ovat säännösteltyjä järviä, jonka vuoksi Ristijärven kunta kuuluu Oulujoen vesistön puitesopimuksen piiriin. Ristijärven kunta oli tehnyt hanke-esityksen Hietaniemen

veneenlaskuluiskan rakentamisesta. Hietaniemen venevalkaman rakennuskustannuksiin saatiin avustusta 35 % Fortum Power and Heat Oy:ltä (10 395 e) ja 30 % KAIELY:ltä (8 910 e). Rakennustyöt aloitettiin 22.10.2024. Alueelle rakennettiin veneenlaskuluiska ja luiskalle johtavan tien pituus- kaltevuutta loivennettiin ja tien kantavuutta parannettiin. Lisäksi tietä levennettiin niin, että siihen saatiin paikka kahdelle autotraileri yhdistelmälle.

Urheilukenttä:

Urheilukentän perusparannuksen kilpailutus aloitettiin 15.2.2024. Alkuperäinen kustannusarvio urakalle oli 24 794 e, jota jouduttiin kilpailutusvaiheessa päivittämään. Uusi päivitetty kustannusarvio nousi 93 000 euroon. Tämän perusteella kilpailutus päätettiin keskeyttää 19.2.2024.

Kiinteistöt

Aurinkokeräimet / aurinkopaneelit:

Aurinkopaneelit oli tarkoitus asentaa Monitoimikeskus Virtaalan katolle sekä osa paneeleista rakennuksen eteläpuoleiselle ulkoseinälle. Paneelien ja niiden kiinnitysrakenteiden vaikutus vesikaton kantavuuteen selvitettiin ja sen perusteella paneeleja ei voi kiinnittää vesikatolle. Kunnanhallitus linjasi 26.8.2024 kokouksessaan, ettei kyseistä hanketta toteuteta vuonna 2024.

Arkiston laajennus:

Kunnassa on käynnissä arkistojen uudelleen järjestely, johon liittyen erääseen kunnan kiinteistöön rakennettiin lisää arkistotilaa. Urakka valmistui 30.4.2024.

Ensihoidon ilmanvaihto:

Kunta vuokraa Aholantie 16 sijaitsevaa rakennusta Hyvinvointialueen ensihoidolle. Rakennuksessa on ilmennyt epäilyksiä sisäilman laatuun liittyen ja siksi rakennukseen teetettiin 28.2.2023 kosteus- ja sisäilmatekninen kuntotutkimus. Tutkimuksen perusteella suositeltiin ilmastoinnin tuloilmalaitteiston kuitusaneerausta, seinien ja lattian liitosten tiivistystä ja vesikaton huoltokorjausta.

Päiväkodin tilaratkaisu:

Osana kunnan sopeuttamistoimia aloitettiin kartoitus päiväkodin tilojen siirtämisestä kunnan omiin toimitiloihin. Alustavasti siirtoa on kaavailtu keskuskoulun tiloihin ja toteutuksen kelpoisuuden ja alustavan kustannusarvion saamiseksi suunnittelua on toteutettu syksyn 2024 ajan Insinööritoimisto Savolainen Oy:n toimesta. Alustava hankesuunnittelu jatkuu vuoden 2025 aikana.

Virtaalan remontti (vuoden 2023 investointi):

Monitoimikeskus Virtaalan allaslaitteiden ja allaskemikaalien tilojen sekä oman ilmanvaihdon rakentamisesta tuli LVI-Aitta Oy Kajaanin loppulasku vasta helmikuussa 2024. Tätä ei ehditty kirjaamaan enää vuodelle 2023, joten kyseinen lasku on aktivoitu investoinnille vuodelle 2024. Loppulaskun summa on 5 126,09 e (alv0%).

2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSLASKELMA	TA 2024	TP 2024	erotus	tot%	TP 2023
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	-38 283,57	403 570,71	-441 854,28	-1 054,20	230 111,52
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	-18 660,02	18 660,02	0,00	-31 810,80
TOIMINNAN RAHAVIRTA	-38 283,57	384 910,69	-423 194,26	-1 005,40	198 300,72
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-105 900,00	-97 214,58	-8 685,42	91,80	-158 079,73
Rah. osuudet investointimenoihin	18 700,00	19 305,00	-605,00	103,20	27 000,00
Pys.vast.hyöd.luovutustulot	0,00	30 255,00	-30 255,00	0,00	35 000,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-87 200,00	-47 654,58	-39 545,42	54,60	-96 079,73
Toiminnan ja invest. rahavirta	-125 483,57	337 256,11	-462 739,68	-268,80	102 220,99
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaam.lisäykset	-60 000,00	0,00	-60 000,00	0,00	0,00
Antolainasaam.vähennykset	161 526,00	19 600,00	141 926,00	12,10	34 600,00
Antolainauksen muutokset	101 526,00	19 600,00	81 926,00	19,30	34 600,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik.lainojen lisäys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaik.lainojen vähennys	-285 000,00	-285 000,00	0,00	100,00	-460 000,00
Lyhytaik.lainojen muutos	0,00	300 000,00	-300 000,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset	-285 000,00	15 000,00	-300 000,00	5,30	-460 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant.var.ja po:n muut	0,00	-13 012,20	13 012,20	0,00	-13 031,80
Saamisten muutos	0,00	-40 035,60	40 035,60	0,00	365 319,94
Korottomien velkojen muutos	0,00	-56 301,56	56 301,56	0,00	-359 959,32
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,00	-109 349,36	109 349,36	0,00	-7 671,18
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-183 474,00	-74 749,36	-108 724,64	40,70	-433 071,18
RAHAVAROJEN MUUTOS	-308 957,57	262 506,75	-571 464,32	-85,00	-330 850,19

2.2.5 Yhteenvedo valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisesta

N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

	sitovuus	muutettu TA 2024	TP 2024	poikkeama
Käyttötalousosa				
Keskusvaalilautakunta	N	-7 128	-6 352	776
Tarkastuslautakunta	N	-13 516	-13 270	246
Kunnanvaltuusto	N	-15 438	-16 068	-630
Kunnanhallitus	N	-908 318	-758 173	150 145
Sivistyspalvelut	N	-2 495 677	-2 388 967	106 710
Tekniset palvelut	N	-510 275	-410 733	99 543
Lupa- ja valvontalautakunta	N	-1 314	-1 095	219
Käyttötalousosa yhteensä		-3 951 666	-3 594 658	357 009
Tuloslaskelmaosa				
Verotulot	B	3 239 000	3 264 992	25 992
Valtionosuudet	B	744 882	804 977	60 095
Korkotuotot	B	2 000	1 968	-32
Muut rahoitustuotot	B	7 800	9 197	1 397
Korkokulut	B	-80 000	-76 930	3 070
Muut rahoituskulut	B	-300	-5 977	-5 677
Tuloslaskelmaosa yhteensä		3 913 382	3 998 227	84 845
Investointiosa				
Maa- ja vesialueet	N	0	11 595	11 595
Osakkeet ja osuudet	N	0	0	0
Liikenneväylät	N	-20 000	-19 249	751
Koneet ja kalusto	N	0	0	0
Rakennukset	N	-51 000	-42 988	8 012
Kiinteät rakenteet ja laitteet	N	-16 200	-15 672	528
Muut pitkävaikutteiset menot	N	0	0	0
Investointiosa yhteensä		-87 200	-66 314	20 886
Rahoitusosa				
Antolain. muutokset	B	101 526	19 600	-81 926
Antolainasaamisten lisäys	B	-60 000	0	60 000
Antolainas. vähennys	B	161 526	19 600	-141 926
Lainakannan muutoks.	B	-285 000	15 000	300 000
Pitkäaik.lainojen lisäys	B	0	0	0
Pitkäaik.lainojen vähennys	B	-285 000	-285 000	0
Lyhytaik. lainojen muutos	B	0	300 000	300 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	B	0	-109 349	-109 349
Rahoitusosa yhteensä		-183 474	-74 749	108 725
Yhteensä vaikutus maksuvalmiuteen		-308 958	262 506	571 464

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2024		1.1.-31.12.2023	
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	333 288,74		402 818,71	
Maksutuotot	37 287,67		40 959,96	
Tuet ja avustukset	139 192,78		167 018,69	
Muut toimintatuotot	294 037,55		354 254,17	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ		803 806,74		965 051,53
Valmistus omaan käyttöön		0,00		0,00
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 623 786,21		-1 649 569,37	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-361 104,22		-372 392,06	
Muut henkilösivukulut	-45 633,11		-41 891,46	
Palvelujen ostot	-1 485 014,41		-1 505 911,05	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-569 420,23		-588 764,01	
Avustukset	-128 001,77		-184 973,80	
Muut toimintakulut	-185 503,30		-195 747,22	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ		-4 398 463,25		-4 539 248,97
TOIMINTAKATE		-3 594 656,51		-3 574 197,44
Verotulot		3 264 992,42		3 275 036,73
Valtionosuudet		804 977,25		586 472,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	1 967,66		2 163,66	
Muut rahoitustuotot	9 197,46		26 328,11	
Korkokulut	-76 930,36		-81 600,87	
Muut rahoituskulut	-5 977,21		-4 090,67	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHT.		-71 742,45		-57 199,77
VUOSIKATE		403 570,71		230 111,52
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn.mukaiset poistot	-285 364,54		-298 359,88	
Arvonalentumiset	0,00		0,00	
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00	
SATUNNAISET ERÄT YHTEENSÄ		0,00		0,00
TILIKAUDEN TULOS		118 206,17		-68 248,36
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)		14 321,28		14 321,28
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		132 527,45		-53 927,08

3.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2024		1.1.-31.12.2023	
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	403 570,71		230 111,52	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-18 660,02		-31 810,80	
TOIMINNAN RAHAVIRTA		384 910,69		198 300,72
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-97 214,58		-158 079,73	
Rah. osuudet investointimenoihin	19 305,00		27 000,00	
Pys.vast.hyöd.luovutustulot	30 255,00		35 000,00	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		-47 654,58		-96 079,73
Toiminnan ja invest. rahavirta		337 256,11		102 220,99
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaam.lisäykset	0,00		0,00	
Antolainasaam.vähennykset	19 600,00		34 600,00	
Antolainauksen muutokset		19 600,00		34 600,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaik.lainojen vähennys	-285 000,00		-460 000,00	
Lyhytaik.lainojen muutos	300 000,00		0,00	
Lainakannan muutokset		15 000,00		-460 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiant.var.ja po:n muut	-13 012,20		-13 031,80	
Saamisten muutos	-40 035,60		365 319,94	
Korottomien velkojen muutos	-56 301,56		-359 959,32	
Muut maksuvalmiuden muutokset		-109 349,36		-7 671,18
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-74 749,36		-433 071,18
RAHAVAROJEN MUUTOS		262 506,75		-330 850,19
Rahavarat 31.12.	1 636 435		1 373 928,15	
Rahavarat 1.1.	1 373 928		1 704 778,34	
Rahavarojen muutos		-262 506,75		330 850,19

3.3 Tase

T A S E	1.1.-31.12.2024		1.1.-31.12.2023	
VASTAAVAA				
A PYSYVÄT VASTAAVAT				
I Aineettomat hyödykkeet				
1. Aineettomat oikeudet	29 893,29		59 015,01	
2. Muut pitkävaikutteiset meno	0,00		0,00	
Aineettomat hyödykkeet yht.		29 893,29		59 015,01
II Aineelliset hyödykkeet				
1. Maa- ja vesialueet	945 607,37		957 202,35	
2. Rakennukset	3 362 958,76		3 522 660,56	
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	434 197,29		453 087,27	
4. Koneet ja kalusto	20 390,21		25 596,17	
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	5 464,50		0,00	
Aineelliset hyödykkeet yht		4 768 618,13		4 958 546,35
III Sijoitukset				
1. Osakkeet ja osuudet	1 524 137,10		1 524 137,10	
3. Muut lainasaamiset	224 925,51		244 525,51	
4. Muut saamiset	60 000,00		60 000,00	
Sijoitukset yhteensä		1 809 062,61		1 828 662,61
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		6 607 574,03		6 846 223,97
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
2. Lahjoitusrahastojen varat	31 259,29		31 918,89	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT		31 259,29		31 918,89
C VAIHTUVAT VASTAAVAT				
I Vaihto-omaisuus				
II Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
1. Myyntisaamiset	16 250,00		0,00	
2. Lainasaamiset	0,00		0,00	
3. Muut saamiset	4 552,12		8 537,01	
Pitkäaik.saamiset yhteensä		20 802,12		8 537,01
Lyhytaikaiset saamiset				
1. Myyntisaamiset	100 460,12		174 506,35	
2. Lainasaamiset	134 354,36		0,00	
3. Muut saamiset	27 462,40		52 233,77	
4. Siirtosaamiset	26 187,01		33 953,28	
Lyhytaikaiset saamiset yht.	288 463,89		260 693,40	
Saamiset yhteensä		309 266,01		269 230,41

III Rahoitusarvopaperit				
1. Osakkeet ja osuudet	1 009,20		1 009,20	
2. Sijoitukset rahamarkkinains	742 513,04		743 908,30	
Rahoitusarvopaperit yht.		743 522,24		744 917,50
IV Rahat ja pankkisaamiset				
Rahat ja pankkisaamiset yht.		892 912,79		629 010,78
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		1 945 701,04		1 643 158,69
VASTAAVAA YHTEENSÄ		8 584 534,36		8 521 301,55
VASTATTAVAA				
A OMA PÄÄOMA				
I Peruspääoma	-3 080 091,41		-3 080 091,41	
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	-1 609 981,53		-1 663 908,61	
V Tilikauden yli/alijäämä	-132 527,45		53 927,08	
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		-4 822 600,39		-4 690 072,94
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET				
VARAUKSET				
1. Poistoero	-479 762,17		-494 083,45	
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT		-479 762,17		-494 083,45
C PAKOLLISET VARAUKSET				
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
2. Lahjoitusrahastojen pääoma	-81 352,15		-95 023,95	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.		-81 352,15		-95 023,95
E VIERAS PÄÄOMA				
I Pitkäaikainen				
2. Lainat vakuutus- ja rah.lai	-880 000,00		-1 090 000,00	
4. Lainat muilta luotonantajil	0,00		0,00	
Pitkäaikainen vieras po. yht.		-880 000,00		-1 090 000,00
II Lyhytaikainen				
1. Joukkovelkakirjalainat	-1 450 000,00		-1 150 000,00	
2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	-210 000,00		-285 000,00	
5. Saadut ennakot	-44 729,13		-4 246,13	
6. Ostovelat	-282 030,77		-338 447,14	
7. Liittymismaks. ja muut vela	-39 760,24		-37 869,50	
8. Siirtovelat	-294 299,51		-336 558,44	
Lyhytaikainen vieras po. yht.		-2 320 819,65		-2 152 121,21
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		-3 200 819,65		-3 242 121,21
VASTATTAVAA	-8 584 534,36			-8 521 301,55

3.4 Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma

Konsolidoitu tuloslaskelma		
ACT - 12 - 2024 - Ristijärvi-konserni (24) - EUR		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	01.01.2024-31.12.2024	01.01.2023-31.12.2023
TULOSLASKELMA		
Toimintatuotot		
Myyntituotot	916 108,65	967 897,09
Maksutuotot	37 287,67	40 959,96
Tuet ja avustukset	158 079,17	181 333,30
Muut toimintatuotot	267 788,15	334 235,25
Toimintatuotot	1 379 263,64	1 524 425,61
Valmisteverastojen muutos		
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 693 007,70	-1 727 095,98
Eläkekulut	-372 150,92	-385 337,32
Muut henkilösivukulut	-47 187,82	-44 010,75
Henkilöstökulut	-2 112 346,44	-2 156 444,05
Palvelujen ostot	-1 624 798,59	-1 608 843,55
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-579 569,70	-599 693,17
Avustukset	-130 304,71	-186 659,98
Muut toimintakulut	-339 608,36	-352 801,35
Toimintakulut	-4 786 627,78	-4 904 442,10
Toimintakulut	-4 786 627,78	-4 904 442,10
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	6 468,99	-5 400,81
TOIMINTAKATE	-3 400 895,16	-3 385 417,30
Verotulot	3 257 369,84	3 267 418,51
Valtionosuudet	804 977,25	586 472,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	530,28	970,06
Muut rahoitustuotot	9 178,36	26 316,63
Korkokulut	-125 331,27	-115 673,90
Muut rahoituskulut	-8 292,20	-5 847,63
Rahoitustuotot ja -kulut	-123 914,83	-94 234,84
VUOSIKATE	537 537,10	374 238,37

Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-385 265,28	-418 857,13
Omistuksen eliminointierot	84 988,16	
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset	-300 277,12	-418 857,13
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	237 259,98	-44 618,77
Poistoeron muutos	0,00	0,00
Varausten muutos		
Rahastojen muutos	2 124,68	1 097,79
Tilinpäätössiirrot	2 124,68	1 097,79
Tilikauden verot	-15 732,83	-19 514,65
Laskennalliset verot		
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-4 714,15	-8 824,31
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	218 937,68	-71 859,93

Konsernin tase

Konsolidoitu tase		
ACT - 12 - 2024 - Ristijärvi-konserni (24) - EUR		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	93 875,49	120 888,01
Konserniliikearvo		
Muut pitkävaikutteiset menot	2 682,06	2 682,06
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet	96 557,55	123 570,08
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	945 607,37	957 202,35
Rakennukset	4 065 566,92	4 287 875,98
Kiinteät rakenteet ja laitteet	530 643,71	555 627,37
Koneet ja kalusto	72 160,43	75 676,62
Muut aineelliset hyödykkeet	70 751,98	86 759,58
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	10 784,88	2 348,08
Aineelliset hyödykkeet	5 695 515,30	5 965 489,97
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	0,00	0,00
Kuntayhtymäosuudet	0,00	0,00
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	209 729,47	203 260,48
Liikelaitosten peruspääomaosuudet		
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	75 485,16	75 944,46
Joukkovelkakirjasaamiset		
Muut lainasaamiset	19 759,71	19 759,71
Muut saamiset	60 102,17	60 102,17
Sijoitukset	365 076,52	359 066,82
PYSYVÄT VASTAAVAT	6 157 149,37	6 448 126,87
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	105 740,81	137 161,93
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	31 259,29	31 918,89
Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	137 000,10	169 080,82
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00

Keskeneräiset tuotteet		
Valmiit tuotteet	435,56	435,56
Muu vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	435,56	435,56
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	16 250,00	0,00
Lainasaamiset	11 898,06	11 898,06
Laskennalliset verosaamiset		
Saamiset kunnalta		
Muut saamiset	4 552,12	8 537,01
Siirtosaamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	32 700,18	20 435,07
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	112 529,26	186 746,38
Lainasaamiset	134 354,36	0,00
Laskennalliset verosaamiset		
Saamiset kunnalta	0,00	0,00
Muut saamiset	29 279,20	53 673,62
Siirtosaamiset	36 102,35	36 606,68
Lyhytaikaiset saamiset	312 265,18	277 026,68
Saamiset	344 965,35	297 461,75
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	1 716,20	1 716,20
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	742 513,04	743 908,30
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit		
Rahoitusarvopaperit	744 229,24	745 624,50
Rahat ja pankkisaamiset	1 775 854,47	1 443 818,29
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 865 484,62	2 487 340,10
VASTAAVAA	9 159 634,09	9 104 547,79
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	3 080 091,41	3 080 091,41
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma		
Ylikurssirahasto		
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	9 321,02	1 173,33
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) (pl. muuntoerot)	1 069 018,75	1 236 140,09

Muuntoerorahasto		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 069 018,75	1 236 140,09
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	218 937,68	-71 859,93
OMA PÄÄOMA	4 377 368,87	4 245 544,90
VÄHEMMISTÖOSUUDET	24 061,64	19 347,50
KONSERNIRESERVI		
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset		
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	19 054,89	18 240,77
PAKOLLISET VARAUKSET	19 054,89	18 240,77
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	105 742,13	137 163,97
Lahjoitusrahastojen pääomat	81 352,15	95 023,95
Muut toimeksiantojen pääomat	4 130,14	4 130,14
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	191 224,42	236 318,06
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 099 143,75	2 304 688,61
Pääomalainat	0,00	0,00
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	4 233,42
Lainat muilta luotonantajilta		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	2 099 143,75	2 308 922,04
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Korottomat velat kunnalta		
Liittymismaksut ja muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat		
Laskennalliset verovelat		
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma		0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	2 099 143,75	2 308 922,04

Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	1 450 000,00	1 150 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	239 009,01	309 651,59
Pääomalainat		
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	529,18
Lainat muilta luotonantajilta		
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	1 689 009,01	1 460 180,77
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma		
Saadut ennakot	73 801,16	29 856,39
Ostovelat	318 021,13	367 732,15
Korottomat velat kunnalta		
Liittymismaksut ja muut velat	46 290,91	46 371,28
Siirtovelat	321 658,30	372 033,94
Laskennalliset verovelat		
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	759 771,51	815 993,76
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 448 780,52	2 276 174,53
VIERAS PÄÄOMA	4 547 924,28	4 585 096,56
VASTATTAVAA	9 159 634,09	9 104 547,79

Konsernin rahoituslaskelma

Konsolidoitu rahoituslaskelma		
ACT - 12 - 2024 - Ristijärvi-konserni (24) - EUR		
	01.01.2024-31.12.2024	01.01.2023-31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	537 537,10	374 238,37
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-15 732,83	-19 514,65
Tulorahoituksen korjauserät	-24 314,89	-23 631,83
Toiminnan rahavirta	497 489,38	329 127,85
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-119 218,77	-189 192,44
Rahoitusosuudet investointimenoihin	19 305,00	27 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	14 155,65	69 863,47
Investointien rahavirta	-85 758,12	-92 328,98
Toiminnan ja investointien rahavirta	411 731,26	236 798,87
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Antolainauksen muutokset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 840,52	4 498,01
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-292 618,80	-11 852,24
Lyhytaikaisten lainojen muutos	303 828,25	-459 328,08
Lainakannan muutokset	19 049,96	-466 682,31
Oman pääoman muutokset		
Oman pääoman muutokset	16 061,27	0,00
Muutokset vähemmistön osuudessa		
Oman pääoman muutokset	16 061,27	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-13 012,92	-16 797,76
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	-46 966,41	367 650,88
Korottomien velkojen muutos	-56 222,25	-357 854,70
Muut maksuvalmiuden muutokset	-116 201,58	-7 001,58
Rahoituksen rahavirta	-81 090,34	-473 683,89

Rahavarojen muutos	330 640,92	-236 885,02
Rahavarat 31.12.	2 520 083,71	2 189 442,79
Rahavarat 1.1.	2 189 442,79	2 426 327,81
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,00	0,00
Rahavarojen muutos	330 640,92	-236 885,02
Yritysjärjestelyssä tulleet/lähteneet rahavarat	0,00	

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

4.1.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointeihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on hallinto- ja laitosrakennusten sekä vedenjakelu- ja viemäriverkoston poistoajankohta tarkistettu 1.1.2012 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty asianomaisen hyödykkeiden hankintamenon vähennykseksi.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ristijärven kunnan puhtaanapitopalveluiden hoitaminen on siirtynyt SOL Palvelut Oy:lle 1.2.2024 minkä myötä puhtaanapitopalveluiden hoitamiseen liittyvät tulot ja menot siirtyivät SOL Palvelut Oy:lle, ja kunnan toiminnan tulot ja menot eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimisperusteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä osakkuusyhteisö Ristijärven Vesi-
osuuskunta. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja veroperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomana ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisten omistusten eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmin tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksen liitteenä esitetään perusteltu selostus, jos konsernitilinpäätöksen laatimisessa ei ole noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ristijärven kunnan puhtaanapitopalveluiden hoitaminen on siirtynyt SOL Palvelut Oy:lle 1.2.2024 minkä myötä puhtaanapitopalveluiden hoitamiseen liittyvät tulot ja menot siirtyivät SOL Palvelut Oy:lle, ja kunnan toiminnan tulot ja menot eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

4.2 Tuloslaskelman liitetiedot

Liitetieto 6

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Yleishallinto	90 268	42 626	106 869	42 648
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut				
Opetus- ja kulttuuripalvelut	195 110	215 575	195 116	215 575
Yhdyskuntapalvelut	586 796	763 636	501 822	706 829
Muut palvelut	507 090	502 295		
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>1 379 264</i>	<i>1 524 132</i>	<i>803 807</i>	<i>965 052</i>

Puhtaanapitopalveluiden hoitaminen on siirtynyt kunnalta SOL Palvelut Oy:lle 1.2.2024, minkä myötä yhdyskuntapalveluiden hoitamiseen liittyviä tuloja siirtyi SOL Palvelut Oy:lle ja kunnan toimintatuotot yhdyskuntapalveluiden osalta eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

Liitetieto 7

Verotulojen erittely		
	2024	2023
Kunnan tulovero	2 006 536	1 954 544
Osuus yhteisöveron tuotosta	344 920	423 078
Kiinteistövero	913 537	897 415
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>3 264 992</i>	<i>3 275 037</i>

Liitetieto 8

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	705 174	484 327
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	419 727	341 734
<i>Siitä:</i> Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	58 000	
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-189 898	-192 273
Verotulomenetysten korvaus	289 701	294 418
<i>Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä</i>	<i>804 977</i>	<i>586 472</i>

Liitetieto 9

Palvelujen ostojen erittely		
	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	127	93 123
Muiden palvelujen ostot	14 850 013	1 412 788
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>14 850 140</i>	<i>1 505 911</i>

Puhtaanapitopalveluiden hoitaminen on siirtynyt kunnalta SOL Palvelut Oy:lle 1.2.2024, minkä myötä puhtaanapitopalveluiden hoitamiseen liittyvät menot siirtyivät SOL Palvelut Oy:lle ja kunnan palvelujen ostot eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

Liitetieto 10

Kunta ei ole antanut tukia valtuustoryhmille.

Valtuustoryhmille annetut tuet		
	2024	2023
Valtuustoryhmä 1		
Valtuustoryhmä 2		
Valtuustoryhmä 3		
Valtuustoryhmä 4		
Valtuustoryhmä 5		
Valtuustoryhmä 6		
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Kunnan oma selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Liite 4 / Khall 12.11.2012

Liite 3 / Kvalt 28.11.2012

RISTIJÄRVEN KUNNAN POISTO-OHJELMA

	Poisto-ohjelma	Yleisohje
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettoman oikeudet	Tasapoisto 5 vuotta	5 – 20 v ¹
Muut pitkävaikutteiset menot		2 – 5 v
Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto 2 vuotta	
Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto 2 vuotta	
Konserniliikevaihto	Tasapoisto 2 vuotta	
Liikearvo	Tasapoisto 2 vuotta	
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto 2 vuotta	
Muut	Tasapoisto 2 vuotta	
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto 20 vuotta	20 – 50 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto 20 vuotta	20 – 30 v
Taloussrakennukset	Tasapoisto 10 vuotta	10 – 20 v
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto 20 vuotta	20 – 30 v
Asuinrakennukset	Tasapoisto 30 vuotta	30 – 50 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäännöspoisto 20 %	15 % - 20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännöspoisto 25 %	10 % - 25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto 20 %	10 % - 20 %
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspoisto 10 %	7 % - 10 %
Viemäriverkosto	Menojäännöspoisto 10 %	7 % - 10 %
Kaukolämpöverkko	Menojäännöspoisto 15 %	10 % - 15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistus	Menojäännöspoisto 20 %	15 % - 20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	Menojäännöspoisto 22 %	20 % - 22 %
Maakaasuverkko	Menojäännöspoisto 15 %	12 % - 15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäännöspoisto 20 %	15 % - 20 %
Sähkö-, vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	Menojäännöspoisto 25 %	15 % - 25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäännöspoisto 20 %	15 % - 20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäännöspoisto 25 %	20 % - 25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäännöspoisto 25 %	20 % - 25 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	Tasapoisto 15 vuotta	15 - 20 v

¹ Erityisestä syystä voi olla enintään 20 v.

	Poisto-ohjelma	Yleisohje
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto 8 vuotta	8 - 15 v
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto 4 vuotta	4 - 7 v
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto 5 vuotta	5 - 10 v
Muut raskaat koneet	Tasapoisto 10 vuotta	10 - 15 v
Muut kevyet koneet	Tasapoisto 5 vuotta	5 - 10 v
Sairaala- , terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto 5 vuotta	5 - 15 v
Atk-laitteet	Tasapoisto 3 vuotta	3 - 5 v
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto 3 vuotta	3 - 5 v
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	

Poistosuunnitelman perusteet

Tätä poistosuunnitelmaa noudatetaan sellaisten hyödykkeiden poistoihin, joiden poistolaskenta alkaa 1.1.2012 (valmistuminen 31.12.2011 tai sen jälkeen) ja sitä aikaisemmin valmistuneiden hyödykkeiden poistoperusteena on kunnanvaltuuston 17.12.1996 hyväksymä poistosuunnitelma.

Kunnanhallitus voi tehdä teknis-taloudellisilla perusteilla hyödykekohtaisesti tästä poikkeavan poistosuunnitelman kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaisten poistoaikojen rajoissa.

Liitetieto 12

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Ristijärven kunnan pakollinen varaus 1.1.	0	0	0	0
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Pakollinen varaus 31.12.	0	0	0	0
Kainuun jätehuollon kuntayhtymän				
Ennallistamisvaraus 1.1.	14 964	14 149	0	0
Lisäykset tilikaudella	814	814		
Vähennykset tilikaudella				
Ennallistamisvaraus 31.12.	15 778	14 964	0	0
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä				
Kierrätyspolttoainevaraus 1.1.	3 277	3 277	0	
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Ei-suojaaava koronvaihtosopimus 31.12	3 277	3 277	0	0
Sote Potilasvahinkovakuutusvaraus 1.1.	0	0	0	
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvahinkovakuutusvaraus 31.12.	0	0	0	0

Sote muu pakollinen varaus 1.1.	0	0		
Lisäykset tilikaudella		0		
Vähennykset tilikaudella		0		
Potilasvahinkovakuutusvaraus 31.12.	0	0		
<i>Pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>19 055</i>	<i>18 241</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Liitetieto 13

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	18 660	31 811	18 660	31 811
Rakennusten luovutusvoitot			0	0
Muut luovutusvoitot				
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>18 660</i>	<i>31 811</i>	<i>18 660</i>	<i>31 811</i>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialuiden luovutustappiot			0	0
Rakennusten luovutustappiot			0	0
Muut luovututappiot				
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Liitetieto 14

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Satunnaiset tuotot				
		0	0	0
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Satunnaiset kulut				
xxx luovutustappio				
xxx toiminnan lopettamisesta johtuva				
<i>Satunnaiset kulut yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Liitetieto 15

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2024	2023
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	3 171	3 280
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	1 023	605
<i>Yhteensä</i>	<i>4 194</i>	<i>3 885</i>

Erittely poistoeron muutoksista		
	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-14 321	-14 321
Suunnitelman mukaisten ja verotuspoistojen erotus (- tai +)		
<i>Poistoeron muutokset yhteensä</i>	<i>-14 321</i>	<i>-14 321</i>

4.3 Taseen liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Kuluksi kirjaamattomia menoja ja pääoma-alennuksia ei ole ollut.
 Arvonkorotuksia ei ole tehty.
 Korkomenoja ei ole luettu hyödykkeen hankintameno.

Liitetieto 19

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet											
	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineetto- mat oikeu- det	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennakko- maksut	Yhteensä	Maa- ja vesialu- eet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja ka- lusto	Muut aineel. hyö- dyk- keet	En- nakko- maksut ja kesk.er.h	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	59 015	0	0	59 015	957 202	3 522 661	453 087	25 596	0	0	4 958 546
Lisäykset tilikauden aikana	0			0	0	0	0	0	97 215		97 215
Rahoitusosuudet tilikaudella	0			0	0	0	0	0	-19 305		-19 305
Vähennykset tilikauden aikana	0			0	-11 595	0	0	0	0		-11 595
Siirrot erien välillä	0			0	0	22 600	49 845	0	-72 445		0
Tilikauden poisto	-29 122			-29 122	0	-182 302	-68 735	-5 206	0		-256 243
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0			0	0	0	0	0	0		0
Aktivoidut korkomenot	0			0	0	0	0	0	0		0
Poistamaton hankintameno 31.12.	29 893	0	0	29 893	945 607	3 362 959	434 197	20 390	5 465	0	4 768 618
Arvonkorotukset	0			0	0	0					
Kirjanpitoarvo 31.12.	29 893	0	0	29 893	945 607	3 362 959	434 197	20 390	5 465	0	4 768 618
Olennaiset lisäpoistot											
Erittely olennaisista lisäpoistoista											

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	39 399	42 222	39 399	42 222
Muut maa- ja vesialueet	906 208	914 981	906 208	914 981
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	<i>945 607</i>	<i>957 202</i>	<i>945 607</i>	<i>957 202</i>

Pysyvien vastaavien sijoitukset					
	Osakkeet ja osuudet				
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistus-yht yhteisöt	Kunta- yhtiö- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 451 748	1 720	27 062	43 608	1 524 137
Lisäykset					0
Vähennykset					0
Siirrot erien välillä					0
Hankintameno 31.12.	1 451 748	1 720	27 062	43 608	1 524 137
Arvonlennukset					0
Arvonkorotukset					0
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 451 748	1 720	27 062	43 608	1 524 137

Pysyvien vastaavien sijoitukset				
	Jvk,- muut laina- ja muut saamiset (jvk-saamisia ei ole)			
	Saamiset konserni-yhtiöt	Saamiset kunta- yhtiöt	Saamiset muut yhtiöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	224 776		79 760	304 526
Lisäykset				0
Vähennykset	-19 600			-19 600
Siirrot erien välillä				0
Hankintameno 31.12.	205 166	0	79 760	284 926
Arvonlennukset				0
Arvonkorotukset				0
Kirjanpitoarvo 31.12.	205 166	0	79 760	284 926

Olennaiset kuntayhtymäosuuk-sien arvon muutokset								
	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Tilinavaus 1.1.2024	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tili-kau-della	Vähen-nykset ti-likaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kun-tayhty-män pe-ruspää-omasta	Ero
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	18 248,22	18 248,22	18 248,22			18 248,22		
Kainuun Liitto	8 813,69	8 813,69	8 813,69			8 813,69		

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhtiöt						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omis- tus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikau- den voi- tosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Saukkohaka	0189565-1	100	100	6	0	-1
Seniorpolis Oy	1860512-0	100	100	11	0	-1
Osuuskunta Seniorisilta	1942659-7	58,8	58,8	16	19	7
Ristijärven Vuokratalot Oy	1934594-9	100	100	265	1 416	33
Kuntayhtymät						
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	1744356-1	2,04	2,04	35	120	-12
Kainuun liitto	2496992-4	1,89	1,89	47	9	0
Osakkuusyhteisöt						
Vesihuolto-osuuskunta (yhdistelemätön)	0189568-6	47,86	47,86			
Yhteensä				380	1 565	26

Tytäryhteisöistä Kiinteistö Oy Saukkohaka on purkautunut 16.12.2024 ja Seniorpolis Oy on purkautunut 11.12.2024, joten ko. yhtiöt poistuvat konsernista vuonna 2025.

Saamisten erittely				
	2024		2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		25 492		30 251
Lainasaamiset	205 166		224 766	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		537		
Yhteensä	205 166	26 029	224 766	30 251
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		641		
Yhteensä	0	641	0	0
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				

Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	0	0	0	0
<i>Saamiset yhteensä</i>	205 166	26 671	224 766	30 251

Liitetieto 24

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	0	0	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	15 401	0	16 042	605
Kelan korvaus työterveyshuollosta	8 240	6 612	8 125	6 500
EU-tuet ja avustukset	0	0		
Muut tulojäämät	11 834	29 402	2 020	26 848
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	35 474	36 014	26 187	33 953
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	35 474	36 014	26 187	33 953

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 31.12.		3 399 864		3 399 864
Tilinavaus		-319 773		-319 773
Peruspääoma 1.1.	3 080 091	3 080 091	3 080 091	3 080 091
Lisäykset			0	0
Vähennykset			0	0
Peruspääoma 31.12.	3 080 091	3 080 091	3 080 091	3 080 091
Arvonkorotusrahasto 1.1.	0	0	0	0
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	0	0	0	0
Muut omat rahastot				
Rahaston nimi 1.1.	1 173	2 271	0	0
Siirrot rahastoon	10 272	-1 098		
Siirrot rahastosta	-2 125			
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	9 321	1 173	0	0

Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 236 140	1 257 273	1 663 909	1 226 811
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 069 019	1 236 140	1 609 982	1 663 909
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	218 938	-71 860	132 527	-53 927
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>4 377 369</i>	<i>4 245 545</i>	<i>4 822 600</i>	<i>4 690 073</i>

Liitetieto 26

Erittely poistoerosta		
	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	479 762	494 083
Verotuspoistoihin liittyvät poistoero		
<i>Poistoero yhteensä</i>	<i>479 762</i>	<i>494 083</i>

Liitetieto 27

Pitkäaikaiset velat		
	2024	2023
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	440 000	520 000
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>440 000</i>	<i>520 000</i>

*) Taulussa esitetään velat, jotka erääntyvät 5 vuoden jälkeen; v. 2023 tp:ssa 1.1.2029 tai sen jälkeen.

Liitetieto 28

Joukkovelkakirjalainat		
	2024	2023
JVK-laina xxx/xxxx		
- korko xx %		
- vuotuinen lyhennys		
JVK-laina xxx/xxxx		
- korko xx %		
- kertalyhenteinen		
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat		
- korko 0,00 % - 2,91 %	1 450 000	1 150 000
- erääntyvät 30.6.2025-7.4.2025		
<i>Joukkovelkakirjalainat yhteensä</i>	<i>1 450 000</i>	<i>1 150 000</i>

Liitetieto 29

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				

Ympäristövastuut	19 055	18 241	0	0
Vahingonkorvausvaraus				
Ei-suojaavien johdannaissopimusten negatiivinen käypä arvo				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)			0	0
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	19 055	18 241	0	0

Liitetieto 30

Vieras pääoma				
	2024		2023	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisölle				
Saadut ennakot				
Ostovelat				1 175
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	0	0	0	1 175
Velat kuntayhtymille, jossa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		417		1 057
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	0	417	0	1 057
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	0	0	0	0
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	0	417	0	2 232

Liitetieto 31

Ei sekkilimiitti-tilejä.

Liitetieto 32

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut velat				
Liittymismaksut				
Muut velat	46 291	46 371	39 760	37 870
<i>Muut velat yhteensä</i>	46 291	46 371	39 760	37 870

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja hlösivukulujen jaksotukset	185 310	236 792	174 977	227 101
Muut palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset	54 754	56 228	54 754	56 228
Korkojaksotukset	564	8 671	2 021	7 802
Muut menojäämät	79 009	70 344	62 547	45 428
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>319 637</i>	<i>372 034</i>	<i>294 299</i>	<i>336 558</i>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>319 637</i>	<i>372 034</i>	<i>294 299</i>	<i>336 558</i>

Siirtovelat eivät ole vertailukelpoiset edellisen tilinpäätöksen kanssa, sillä puhtaanapitopalveluiden henkilöstö ja siirtyneeseen henkilöstöön liittyvä lomapalkkavelka siirtyi SOL Palvelut Oy:lle 1.2.2024.

4.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat julkisyhteisöiltä				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat muilta luotonantajilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
<i>Pantatut osakkeet yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Vakuudet				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				

Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	0	0	0	0
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	0	0	0	0
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	0	0	0	0
Vakuudet yhteensä	0	0	0	0

Liitetieto 38

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Toimitilojen vuokravastuut	0	0	0	0
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	24 201	26 185	22 197	23 278
Maa-alueiden vuokravastuut				
Muut vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	24 201	26 185	22 197	23 278
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	12 816	11 985	11 490	10 858
- siitä PPP-hankkeet (public-private-partnerships)				
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet				
- siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut				
Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				

Liitetieto 39

Vastuusitoumukset				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	3 451 701	3 451 701	3 451 701	3 451 701
Jäljellä oleva pääoma	1 150 000	1 150 000	1 150 000	1 150 000
Takaukset muiden puolesta*				
Alkuperäinen pääoma	385 000	985 000	985 000	985 000
Jäljellä oleva pääoma	162 500	187 500	162 500	187 500

Liitetieto 40

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	10 059 889	9 739 304
Kunnan osuus kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	10 795	7 753

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt *)				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Maankäyttösopimus A				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sitoumukset avustukseen				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset				
Sopimus A				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	0	0	0	0
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Arvonlisäveron palautusvastuu**	39 016	76 660	37 263	74 657
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu***	0	0	0	0
*) Liitetiedoissa voidaan eritellä olennaisimmat yksittäiset vastuut. Liitetietotositteessa annetaan yksityiskohtainen erittely. **) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (AVL 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen. ***) Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeisiin saatujen valtionosuuksien palautusvastuut, STVOL 4:30 §, L opetus- ja kulttuuritoimenrahoituksesta 7:30 § (vastuu voimassa 15 vuotta). Vastuut päättyivät vuosina 2015–2020.				

Kunnalla ei ole koronvaihtosopimuksia.

4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 42

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2024	2023
Yleishallinto	6	8
Sosiaali- ja terveystoimi		
Opetus- ja kulttuuritoimi	30	32
Yhdyskuntapalvelut	3	6
Muut palvelut		0
Liiketoiminta		
<i>Yhteensä</i>	<i>39</i>	<i>46</i>

Henkilöstömäärä ei ole vertailukelpoinen yhdyskuntapalveluiden osalta, sillä puhtaanapitopalveluiden henkilöstö on siirtynyt 1.2.2024 SOL Palvelut Oy:lle.

Liitetieto 43

Henkilöstökulut		
	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2 030 524	2 063 853
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>2 030 524</i>	<i>2 063 853</i>

Henkilöstökulut eivät ole vertailukelpoiset, sillä puhtaanapitopalveluiden henkilöstö on siirtynyt SOL Palvelut Oy:lle 1.2.2024.

Liitetieto 44

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2024	2023
Kansallinen Kokoomus	6	12
Suomen Keskusta	1 596	1 677
Vihreä liitto	329	179
Perussuomalaiset	0	201
Vasemmisto	42	87
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>1 973</i>	<i>2 156</i>

Liitetieto 45

Tilintarkastajan palkkiot		
	2024	2023
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	9 644	10 269
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot		

4.6 Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat

4.6.1 Kilpailutilanteessa tapahtuva toiminta

Kilpailulain 30 d §:n edellyttämä tuloslaskelma kunnan taloudellisesta toiminnasta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla.

718	Aholantie 30 vt				
	TULOSLASKELMA	TP 2024	TP2023	Erotus	Ero-%
	TOIMINTATUOTOT				
3010	Myyntituotot muilta	1 968,00	2 215,00	-247,00	88,80
*	Myyntituotot	1 968,00	2 215,00	-247,00	88,80
3294	Muut palvelumaksut	0,00	20,00	-20,00	0,00
*	Maksutuotot	0,00	20,00	-20,00	0,00
3410	Asuntojen vuokrat	52 806,70	57 471,95	-4 665,25	91,90
3420	Muiden rakennusten vuokrat	1 296,13	1 261,41	34,72	102,80
3460	Muut vuokratuotot	360,00	150,00	210,00	240,00
3530	Muut tuotot	482,16	595,52	-113,36	81,00
*	Muut toimintatuotot	54 944,99	59 478,88	-4 533,89	92,40
**	TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	56 912,99	61 713,88	-4 800,89	92,20
	TOIMINTAKULUT				
	Henkilöstökulut				
4000	Vakinaisten palkat ja palkkiot	-3 059,88	-3 000,54	-59,34	102,00
4060	Lomaraha	-154,97	-150,22	-4,75	103,20
*	Palkat ja palkkiot	-3 214,85	-3 150,76	-64,09	102,00
	Henkilösivukulut				
4100	KuEI-palkkaperusteinen maksu	-506,32	-496,22	-10,10	102,00
*	Eläkekulut	-506,32	-496,22	-10,10	102,00
4151	Työnantajan sosiaaliturvamaksu	-37,23	-48,12	10,89	77,40
4160	Työttömyysvakuutusmaksut	-8,60	-16,31	7,71	52,70
4170	Tapaturmavakuutusmaksut	-44,38	-19,96	-24,42	222,30
4185	Taloudellinen tuki	-1,13	-1,09	-0,04	103,70
*	Muut henkilösivukulut	-91,34	-85,48	-5,86	106,90
4361	Puhelin- ja tietoliikennepalve	-144,19	-179,62	35,43	80,30
4370	Vakuutukset	-289,27	0,00	-289,27	0,00
4380	Puhtaanapito- ja pesulapalvelu	-3 902,64	-5 199,67	1 297,03	75,10
4391	Rakenn.rak- ja kunn.pitopalv	-1 020,82	-623,01	-397,81	163,90
4392	Alueiden rakentamis ja kunn.pi	-200,62	-726,52	525,90	27,60
4450	Vuokratyövoimapalvelut	-2 282,64	-2 268,26	-14,38	100,60
*	Palvelujen ostot	-7 840,18	-8 997,08	1 156,90	87,10
4572	Vesi	-2 446,62	0,00	-2 446,62	0,00
4573	Sähkö ja kaasu	-3 499,66	-2 808,01	-691,65	124,60

4580	Kalusto	0,00	-69,91	69,91	0,00
4590	Rakennusmateriaali	-779,82	-194,00	-585,82	402,00
4600	Muu materiaali	-40,23	0,00	-40,23	0,00
45709	SIS Lämmitys	-11 361,83	-11 541,61	179,78	98,40
*	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 128,16	-14 613,53	-3 514,63	124,10
4840	Koneiden ja laitt. vuokrat	0,00	-428,00	428,00	0,00
4970	Myyntisaamisten luottotappiot	0,00	-911,50	911,50	0,00
*	Muut toimintakulut	0,00	-1 339,50	1 339,50	0,00
**	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-29 780,85	-28 682,57	-1 098,28	103,80
	TOIMINTAKATE	27 132,14	33 031,31	-5 899,17	82,10
	Rahoitustuotot ja -kulut				
	VUOSIKATE	27 132,14	33 031,31	-5 899,17	82,10
	Poistot ja arvonalentumiset				
7130	Poistot rakennuksista	-38 048,16	-38 048,16	0,00	100,00
**	Suunn.mukaiset poistot	-38 048,16	-38 048,16	0,00	100,00
	Satunnaiset erät				
	TILIKAUDEN TULOS	-10 916,02	-5 016,85	-5 899,17	217,60
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-10 916,02	-5 016,85	-5 899,17	217,60

727	Teollisuushalli 1				
	TULOSLASKELMA	TP 2024	TP2023	Erotus	Ero-%
	TOIMINTATUOTOT				
3420	Muiden rakennusten vuokrat	10 383,69	10 257,42	126,27	101,20
3530	Muut tuotot	247,46	178,90	68,56	138,30
*	Muut toimintatuotot	10 631,15	10 436,32	194,83	101,90
**	TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	10 631,15	10 436,32	194,83	101,90
	TOIMINTAKULUT				
	Henkilöstökulut				
	Henkilösivukulut				
4341	Asiantuntijapalvelut	0,00	-100,00	100,00	0,00
4370	Vakuutukset	-247,46	0,00	-247,46	0,00
4391	Rakenn.rak- ja kunn.pitopalv	-545,70	-2 808,94	2 263,24	19,40
4401	Kon., kal. ja laitt. kunn.pito	0,00	-57,41	57,41	0,00
*	Palvelujen ostot	-793,16	-2 966,35	2 173,19	26,70
4590	Rakennusmateriaali	0,00	-373,01	373,01	0,00

*	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0,00	-373,01	373,01	0,00
**	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-793,16	-3 339,36	2 546,20	23,80
	TOIMINTAKATE	9 837,99	7 096,96	2 741,03	138,60
	Rahoitustuotot ja -kulut				
	VUOSIKATE	9 837,99	7 096,96	2 741,03	138,60
	Poistot ja arvonalentumiset				
7130	Poistot rakennuksista	-4 185,96	-4 185,96	0,00	100,00
**	Suunn.mukaiset poistot	-4 185,96	-4 185,96	0,00	100,00
	Satunnaiset erät				
	TILIKAUDEN TULOS	5 652,03	2 911,00	2 741,03	194,20
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	5 652,03	2 911,00	2 741,03	194,20

728	Teollisuushalli 2				
	TULOSLASKELMA	TP 2024	TP2023	Erotus	Ero-%
	TOIMINTATUOTOT				
3420	Muiden rakennusten vuokrat	1 200,00	1 200,00	0,00	100,00
*	Muut toimintatuotot	1 200,00	1 200,00	0,00	100,00
**	TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 200,00	1 200,00	0,00	100,00
	TOIMINTAKULUT				
	Henkilöstökulut				
	Henkilösivukulut				
4370	Vakuutukset	-43,93	0,00	-43,93	0,00
*	Palvelujen ostot	-43,93	0,00	-43,93	0,00
4573	Sähkö ja kaasu	0,00	-30,13	30,13	0,00
*	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0,00	-30,13	30,13	0,00
**	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-43,93	-30,13	-13,80	145,80
	TOIMINTAKATE	1 156,07	1 169,87	-13,80	98,80
	Rahoitustuotot ja -kulut				
	VUOSIKATE	1 156,07	1 169,87	-13,80	98,80
	Poistot ja arvonalentumiset				

	Satunnaiset erät				
	TILIKAUDEN TULOS	1 156,07	1 169,87	-13,80	98,80
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 156,07	1 169,87	-13,80	98,80

	Yhteensä				
	TULOSLASKELMA	TP 2024	TP2023	Erotus	Ero-%
	TOIMINTATUOTOT				
3010	Myyntituotot muilta	1 968,00	2 215,00	-247,00	88,80
*	Myyntituotot	1 968,00	2 215,00	-247,00	88,80
3294	Muut palvelumaksut	0,00	20,00	-20,00	0,00
*	Maksutuotot	0,00	20,00	-20,00	0,00
3410	Asuntojen vuokrat	52 806,70	57 471,95	-4 665,25	91,90
3420	Muiden rakennusten vuokrat	12 879,82	12 718,83	160,99	101,30
3460	Muut vuokratuotot	360,00	150,00	210,00	240,00
3530	Muut tuotot	729,62	774,42	-44,80	94,20
*	Muut toimintatuotot	66 776,14	71 115,20	-4 339,06	93,90
**	TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	68 744,14	73 350,20	-4 606,06	93,70
	TOIMINTAKULUT				
	Henkilöstökulut				
4000	Vakinaisten palkat ja palkkiot	-3 059,88	-3 000,54	-59,34	102,00
4060	Lomaraha	-154,97	-150,22	-4,75	103,20
*	Palkat ja palkkiot	-3 214,85	-3 150,76	-64,09	102,00
	Henkilösivukulut				
4100	KuEl-palkkaperusteinen maksu	-506,32	-496,22	-10,10	102,00
*	Eläkekulut	-506,32	-496,22	-10,10	102,00
4151	Työnantajan sosiaaliturvamaksu	-37,23	-48,12	10,89	77,40
4160	Työttömyysvakuutusmaksut	-8,60	-16,31	7,71	52,70
4170	Tapaturmavakuutusmaksut	-44,38	-19,96	-24,42	222,30
4185	Taloudellinen tuki	-1,13	-1,09	-0,04	103,70
*	Muut henkilösivukulut	-91,34	-85,48	-5,86	106,90
4341	Asiantuntijapalvelut	0,00	-100,00	100,00	0,00
4361	Puhelin- ja tietoliikennepalve	-144,19	-179,62	35,43	80,30
4370	Vakuutukset	-580,66	0,00	-580,66	0,00
4380	Puhtaanapito- ja pesulapalvelu	-3 902,64	-5 199,67	1 297,03	75,10
4391	Rakenn.rak- ja kunn.pitopalv	-1 566,52	-3 431,95	1 865,43	45,60
4392	Alueiden rakentamis ja kunn.pi	-200,62	-726,52	525,90	27,60
4401	Kon., kal. ja laitt. kunn.pito	0,00	-57,41	57,41	0,00
4450	Vuokratyövoimapalvelut	-2 282,64	-2 268,26	-14,38	100,60
*	Palvelujen ostot	-8 677,27	-11 963,43	3 286,16	72,50
4572	Vesi	-2 446,62	0,00	-2 446,62	0,00

4573	Sähkö ja kaasu	-3 499,66	-2 838,14	-661,52	123,30
4580	Kalusto	0,00	-69,91	69,91	0,00
4590	Rakennusmateriaali	-779,82	-567,01	-212,81	137,50
4600	Muu materiaali	-40,23	0,00	-40,23	0,00
45709	SIS Lämmitys	-11 361,83	-11 541,61	179,78	98,40
*	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 128,16	-15 016,67	-3 111,49	120,70
4840	Koneiden ja laitt. vuokrat	0,00	-428,00	428,00	0,00
4970	Myyntisaamisten luottotappiot	0,00	-911,50	911,50	0,00
*	Muut toimintakulut	0,00	-1 339,50	1 339,50	0,00
**	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-30 617,94	-32 052,06	1 434,12	95,50
	TOIMINTAKATE	38 126,20	41 298,14	-3 171,94	92,30
	Rahoitustuotot ja -kulut				
	VUOSIKATE	38 126,20	41 298,14	-3 171,94	92,30
	Poistot ja arvonalentumiset				
7130	Poistot rakennuksista	-42 234,12	-42 234,12	0,00	100,00
**	Suunn.mukaiset poistot	-42 234,12	-42 234,12	0,00	100,00
	Satunnaiset erät				
	TILIKAUDEN TULOS	-4 107,92	-935,98	-3 171,94	438,90
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-4 107,92	-935,98	-3 171,94	438,90

4.7 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

5 Kirjanpitokirjat

6

7	Päiväkirjat	sähköinen
8	Pääkirja	sähköinen
9	Tuloslaskelma	sähköinen
10	Tase	sähköinen
11	Rahoituslaskelma	sähköinen
12	Tilipuitteet	sähköinen
13	Tase-erittelyt	paperi
14	Ostoreskontra	sähköinen
15	Myyntireskontra	sähköinen
16		
17	Tositteet säilytetään sähköisessä muodossa.	

Tositelajit

Ristijärven kunta

Tlaji Nimi

Tyyppi

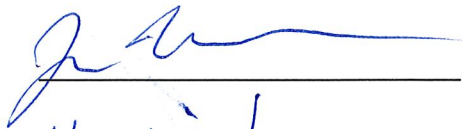
30	Pankkitositteet	
32	Ostolaskut P2P	osto
34	Hyvitysten kohdistus OSRE	
35	Ostolaskujen maksut	
40	Myren viitesuoritukset	
41	Myre käsintallennetut suoritukset	
42	Intime yleislaskutus	myynti
44	Intime Web-laskutus	myynti
46	Viitesuoritukset/Perintätsto	myynti
47	Myre enn.ja maksumäär.kohdistu	myynti
5I	Päivähoito	myynti
5T	Vuokralaskutus	myynti
5U	Rakennusvalvonta	myynti
5V	Maa-aineslupalaskutus	myynti
5Y	Kaukolämpö	myynti
63	eMemo Payment maksut	
77	SIS Web-muistiotositteet	
80	Web-muistiotosite	
81	Käsinkirjatut muistiotositteet	
82	Matkalaskut M2	
84	Palkkatositteet	
85	Luottotappiot	
86	Hyvitysten kohdistus MYRE	
87	Sumu-poistot	
88	Käyttöomaisuuden luovutukset	
89	Poistoeron muutokset	
95	Jaksotukset	
96	Kirjanpidon tulos	
T1	Tilinpäätösarvio	

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Ristijärvellä 24. maaliskuuta 2025

RISTIJÄRVEN KUNNANHALLITUS

_____

_____

H. Nieminen
_____

_____

Salla Lehtinen
_____

Heila Karvonen
_____

Mari Korkonen
_____

_____

_____

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Ristijärvellä _____.____.2025

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Jyri Pesonen
KHT, JHT, KRT tilintarkastaja